

วารสาร ห้องสมุด

T. L. A. BULLETIN

ฉบับที่ ๑ มกราคม - กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๐๒ ๓/-

โดยสารรายคาบ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วารสารห้องสมุด

T. L. A. BULLETIN

นิตยสารรายคาบ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์ การศึกษา และวัฒนธรรม

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม-กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๐๒ ๓/-

บทบรรณาธิการ		
การลงชื่อนักเขียนไทยในบัตรรายการ.....	สุทธิลักษณ์ อัมพันธ์วงศ์	๑
บริการของห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน.....	เชชิลลอปส์, ชุศรีสาธร	๕
สิทธิของห้องสมุด.....	แมนมาส ขวลิขิต	๑๒
ชีวิตบรรณารักษ์.....	รัญจวน อินทรกำแหง	๑๘
คุณค่าของหนังสือชนิกาลมาลีปกรณ์.....	กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์	๓๕
โฆษณาขายหนังสือ.....	บุญเจือ องค์ประดิษฐ์	๔๐
มาช่วยเด็กของเราให้ทันโลก.....	สิรินทร์ ช่างโชติ	๔๓
พระเจ้าอัลเฟรดตกยาก.....	อ. บุญประเกศ	๔๘
มาเริ่มสร้างห้องสมุดในบ้าน.....	กัทลี สมบัติศิริ	๕๓
ห้องสมุดอินโดเนเซีย.....	เรืองอุไร กุศลาสัย	๕๘
ข่าวสมาคม.....		๖๕
ข่าวห้องสมุดเคลื่อนที่.....		๗๑
ข่าวการประชุมใหญ่ประจำปี.....		๗๒
MALAYAN LIBRARY GROUP.....		๗๔

ภาพหน้าปก: การเปิดห้องสมุดประชาชน ตำบลฟ้าฮ่าม เชียงใหม่ ซึ่งเกิดจากแรงใจของประชาชน
ร่วมกันสร้างขึ้น ภาพนี้ประชาชนนำเครื่องไทยทานมาร่วมการกุศล เมื่อ ๑๙ มีนาคม ๒๕๐๐

รายชื่อคณะกรรมการประจำปี ๒๕๐๒

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

๑. นายก
๒. อุปนายก
๓. เลขาธิการ
๔. เหรัญญิก
๕. ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์
๖. ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ
๗. ประธานแผนกประชาสัมพันธ์
๘. ประธานแผนกจัดทำวารสาร
๙. ประธานแผนกจัดพิมพ์
๑๐. ประธานแผนกหาทุน
๑๑. บรรณารักษ์
๑๒. ปฏิคม
๑๓. นายทะเบียน
๑๔. แผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ
๑๕. แผนกศูนย์รวมบัตรรายการ
๑๖. กรรมการ
๑๗. ,,
๑๘. ,,
๑๙. ,,
๒๐. ,,
๒๑. ,,
๒๒. ,,
๒๓. ,,

- น.ส. นิลวรรณ ปิ่นทอง
 คนที่ ๑. นายตรุณ พลศิริ
 คนที่ ๒ นางสายสวาท รัตนทัศนีย์
 ม.ร.ว. จีระวัฒน์ จักรพันธ์
 น.ส. กัทลี สมบัติศิริ
 นายฉุน ประภาวิวัฒน์
 น.ส. บุญเจือ องค์กรประดิษฐ์
 นางเฉลิมวรรณ ชูทรัพย์
 นายเอื้อ บุษปะเกษ หงสกุล
 นายสุข วงศาสนธิ์
 ดร. ประดิษฐ์ เชื้อรสกุล
 นางวิบูลเพ็ญ ชัยปาดิ์
 นางจรรยาพร ผิวเหลือง
 น.ส. นิลวรรณ อินทะเกษะ
 นายตรี อมาตยกุล
 นางเฉลิมวรรณ ชูทรัพย์
 ดร. มาเรีย เหล่าสุนทร
 น.ส. เอมอร พุกกะพันธ์
 นายชัยปรีชา บุญยาภิวัฒน์
 นายมน โอนะวงศ์
 น.ส. รสา วงศ์ยังอยู่
 นายเล็ก ไชยสวัสดิ์
 นางสาวฉวี แฉมมณี
 นายบวร ธีมากร

กองบรรณาธิการ

นางแม่นมมาส ขวลิต
 นางเฉลิมวรรณ ชูทรัพย์
 ม.ร.ว. จีระวัฒน์ จักรพันธ์
 เจ้าของ
 บรรณาธิการ, ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
 สำนักงาน

น.ส. บุญเจือ องค์กรประดิษฐ์
 นางวิบูลเพ็ญ ชัยปาดิ์
 น.ส. สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์

น.ส. กัทลี สมบัติศิริ
 นายสุข วงศาสนธิ์

: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

: นายเอื้อ บุษปะเกษ หงสกุล

: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ถนนพญาไท อ.ปทุมวัน
 พระนคร

: โรงพิมพ์รับพิมพ์ ๑๑ แพร่งภูธร

: ๑ ปี ๔ ฉบับ ๑๐ บาท จำหน่ายปลีกฉบับละ ๓ บาท

พิมพ์ที่
 ลำปาง

บทบรรณาธิการ

วสันต์ท่านสมาชิกที่เคารพ

บัดนี้วารสารห้องสมุดของท่านก็ได้มีอายุเพิ่มขึ้นอีกปีหนึ่งแล้ว คือฉบับที่ ๓ ด้วย เหตุที่กำหนดเวลาออกของวารสารห้องสมุด ก็เอาเดือนสุดท้ายของควมเป็นกำหนดออกวารสารห้องสมุดฉบับที่ ๓ ปีที่ ๓ นั้นจึงออกในเดือนมีนาคม และเพราะเหตุที่ฉบับที่ตรงกับเดือนฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๒ ของเราจึงไม่มี แต่อย่างไรก็ดี วารสารห้องสมุดที่ท่านเห็นอยู่นี้ก็ยังเป็นฉบับฉบับใหม่ของกิจการในด้านวารสารห้องสมุดของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยอยู่ และเพราะเหตุนี้เองเราจึงขอถือโอกาสนี้ขออวยชัยให้พรแด่ท่านผู้อ่านและท่านสมาชิกของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยทุกท่าน ขอให้ท่าน “ความเจ็บป่วยได้ ความไข้อย่ารู้” บรรเทาความทุกข์โศกโรคภัยอันตราย ตลอดจนหนี้สินทั้งหลายจงอย่าให้มีมาพ้องพานท่านเลยเป็นอันขาด และขอให้ท่านจงเจริญด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุขจงทุกท่านเถิด

เวลานี้ฉบับใหม่แล้ว คณะกรรมการชุดเก่าของสมาคมห้องสมุดก็ออกไปตามวาระ และกรรมการชุดใหม่ก็ได้รับเลือกตั้งเข้ามา ถึงแม้ว่าท่านจะเห็นมีข้อกรรมการชุดเก่าอยู่หลายคน แต่นักเป็นวิธีการที่จะให้งานของกรรมการใหม่กับนโยบายของคณะกรรมการเก่าได้ประสานสืบเนื่องกัน งานอะไรที่กรรมการชุดเก่าได้ทำไว้และยังไม่ได้เสร็จ กรรมการชุดใหม่ก็จะได้นำเนินต่อ หากมีปฏิบัติเช่นนี้ เลือกรวมการกันใหม่ทีหนึ่ง ก็เริ่มงานตั้งคนกันใหม่เรื่อยไป สมาคมของเราก็จะไม่มัววนเคิบโตดักที่ แล้วความเจริญก็จะหาไม่ได้

กรรมการชุดใหม่ที่เข้ามารับหน้าที่นี้ รู้ดีว่า จะมีความเข้มแข็งอยู่มาก ได้มีการวางระเบียบงาน และริเริ่มงานขึ้นใหม่อีกด้วย โดยอาศัยผลของงานที่กรรมการชุดก่อน ๆ ได้ก่อไว้ เฉพาะแผนวารสารห้องสมุด กรรมการชุดใหม่ได้วางโครงการไว้ว่า

๑. มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางห้องสมุด เผยแพร่ความรู้ทางวิชาห้องสมุด เสนอความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับห้องสมุด บรรณารักษ์ นักเขียนและหนังสือ เสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับห้องสมุด หนังสือไทยและต่างประเทศ

๒. เนื้อเรื่องในวารสาร กำหนดให้เรื่องต่าง ๆ แต่ละฉบับอยู่ในแนวนคือ

- ก. บทบรรณาธิการ
- ข. เรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดไทยและต่างประเทศ
- ค. วิชาการห้องสมุด
- ง. ประวัติบุคคล ชีวิตและงานของบรรณารักษ์หรือนักเขียน
- จ. หนังสือเก่าที่มีค่าควรสนใจ ความเป็นมาของหนังสือบางเรื่อง หนังสือออกใหม่ ๆ ที่ควรสนใจ
- ความสนใจในทางหนังสือ
- ข่าวเกี่ยวกับหนังสือ
- ฉ. ห้องสมุดสำหรับเด็ก เติมนิทานหรือบทละครสั้น ๆ ซึ่งครูและบรรณารักษ์จะนำไปใช้ในการสอนหรือให้บริการทางห้องสมุด
- ช. ปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุด หนังสือ การเรียนนิชาบรรณารักษศาสตร์ ฯลฯ
- ซ. ข่าวเกี่ยวกับห้องสมุด การพิมพ์หนังสือไทยในต่างประเทศ
- ณ. ข่าวสมาคมและสมาชิก

เฉพาะโครงการที่วางไว้นี้ ในวารสารห้องสมุดฉบับที่ ๑ แห่งปีที่ ๓ นี้ เราได้จัดเรื่องไว้ให้ครบทุกข้อแล้ว ขอให้ท่านตรวจดูเถิด ท่านจะเห็นได้ว่าวารสารห้องสมุดเล่มนี้มีหลายสิ่งเพิ่มขึ้นมาจากปีก่อน แต่อย่างไรก็ตามในฐานะที่ห้องสมุดย่อมเป็นสัญลักษณ์แห่งประชาธิปไตย ฉะนั้นเราจึงขอเสนอเชิญชวนให้ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านทั้งหลายได้ปฏิบัติตามอัยยาศัย และถ้าจะส่งคำติเพื่อก่อนหน้าถึงบรรณาธิการได้ เราก็จะน้อมรับไว้ด้วยความขอบคุณ และเรายังจะยินดีมากขึ้นไปอีก ถ้าท่านจะส่งเรื่องในขอบข่ายวัตถุประสงค์และแนวนโยบายที่แถลงไว้มาเพื่อประกอบให้สัมพันธ์กับคำที่ว่า “มาพบกันช่วยกัน” อันเป็นอุดมคติของความร่วมมือด้วย

เราขอเรียกร้องสมาชิกและผู้สนใจทั้งหลายได้ โปรด ตระเวทนาของท่าน ช่วยกันดีรววารสารห้องสมุดนี้ ให้มีลักษณะสัมพันธ์กับเป็นวารสารของกิจการห้องสมุดโดยที่เพ่งมีขึ้นเป็นฉบับแรกและฉบับเดียวเท่านั้นในประเทศไทยและในโลก

บรรณาธิการ

การลงชื่อนักเขียนไทยในบัตรรายการ

ตามแบบที่ หอสมุดรัฐสภาอเมริกันเสนอ

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์

ปัญหาที่เป็นที่ถกเถียงกันในวงการห้องสมุดในขณะนี้คือ การลงชื่อนักเขียนไทยนั้น ควรลงอย่างไร จะลงชื่อและดักกดตามลำดับตามประเพณีนิยมของคนไทย หรือจะลงนามดักกดก่อนแล้วจึงลงชื่อไว้ข้างหลังตามแบบชาวตะวันตก เพื่อให้เข้ากับหลักดักกด

ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่สนใจเรื่องนี้ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ โดยเฉพาะในฐานะที่เป็นผู้สอนวิชาการทำบัตรรายการและการจัดหมู่หนังสือภาษาไทย ณ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และควบคุมงานแผนกทำบัตรรายการของหอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนั้นในโอกาสที่ได้พบ นายเซซิล ฮอบส์ (Mr. Cecil Hobbs) ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกอเอเชียใต้ (South Asia Section) แห่งหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress) จึงได้ซักถามว่าทางหอสมุดรัฐสภาอเมริกันได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงชื่อนักเขียนไทยไว้อย่างไรบ้าง นายฮอบส์มิได้มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงมิได้ให้รายละเอียด แต่ได้กรุณารับติดต่อไปยังแผนกที่เกี่ยวข้องให้

ดังนั้น เมื่อเร็ว ๆ นี้เอง ข้าพเจ้าก็ได้รับจดหมายจาก มิส โอลิเวีย ฟอล์คเนอร์ (Miss Olivia Faulkner) ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกทำบัตรรายการของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ชี้แจงเรื่องการลงชื่อผู้แต่งที่เป็นคนไทยในบัตรรายการมาให้ทราบ ข้าพเจ้าคิดว่าคงจะมีผู้สนใจในเรื่องนี้อยู่บ้าง จึงขอคัดข้อความบางตอนในจดหมายที่ มิส ฟอล์คเนอร์มีมาถึงข้าพเจ้ามาไว้ ณ ที่นี้ ข้าพเจ้าได้แปลเป็นภาษาไทยกำกับไว้ด้วยดังนี้

Mr. Hobbs also requested that we send you a copy of the rules for entering Thai names. Although some discussions have been held on rules for the treatment of Thai names as headings on catalog cards, no rules have yet been adopted. It seems difficult to devise adequate rules because of the complexities of the names, the frequent changes, and the use of conferred names, titles etc. As a way out of our difficulties a drastically simplified proposal has recently been presented for our consideration.....

The proposed rules are as follows :

Enter Thai authors under their names in full, without inversion, in the normal Thai order. This rule follows for authors whose names use only initials for given or full names (but not when the initials stand for titles added to the name). Refer from the

นายฮอบบส์ได้ขอเรื่องอีกด้วยว่า ให้เรา
ตั้งหลักเกณฑ์การตั้งชื่อไทยมาให้คุณ ถึง
แม้ว่าจะได้ มีการ ถกเถียงกันมานานมาก ถึง เรื่อง
หลักเกณฑ์ที่ใช้สำหรับชื่อคนไทย เพื่อลงใน
บรรทัดแรกของบัตรรายการ แต่ก็ยังไม่มีการ
กำหนดหลักเกณฑ์ขึ้น ออกจะเป็นการลำบาก
อยู่ไม่น้อยที่จะกำหนดหลักเกณฑ์อย่างเพียง
พอไว้ใช้ เพราะความซับซ้อนยุ่งยากของชื่อ
การเปลี่ยนแปลงชื่อนับบ่อยครั้ง และการได้
รับแต่งตั้งชื่อ คำนำหน้าชื่อ ฯลฯ เพื่อ
เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้หนังสือยุ่งยากของเรา ได้
มีการเสนอหลักเกณฑ์อย่างคร่าว ๆ ง่าย ๆ
มาให้เราพิจารณาเมื่อเร็ว ๆ นี้.....

หลักเกณฑ์ที่เสนอมาดังต่อไปนี้.—

ลงชื่อผู้แต่งไทยโดยใส่ชื่อเต็ม
ตามลำดับที่คนไทยใช้อยู่ตามปกติ โดย
ไม่มีการกลับเอาสกุลมาไว้ก่อน หลัก
เกณฑ์นี้ใช้สำหรับผู้แต่ง ซึ่งใช้เพียงตัวอักษร
ย่อชื่อ หรือใช้ชื่อเต็ม (แต่ไม่ใช้กับตัวอักษร
ย่อของคำนำหน้าชื่อทุกชนิด) ให้โยง (ทำ
บัตรโยง) จากส่วนของชื่อซึ่งมิได้ใช้เป็น

การลงชื่อนักเขียนไทยในบัตรรายการ

๓

parts of the name not used as entry word.

Suphāwadi (No references needed)

Sot Kuramarohit

Refer from

Kōramarōhit, Sot

Wārī Sukhārom

Refer from

Sukhārom, Wari

S. Suphārā

Refer from

Suphara, S.

Enter under the name in full (as above) without inversion, in the normal Thai order, followed by title, those Thai who have titles added to their names.

Tui Chumsai, mom luang.

Damrongrāchānuphap, somdetkromphryā

Soēm Sorasak, phan tho khun.

Panyānantha, phikku.

คำแรกในการลงรายการ (ไปยังข้อที่ใช้ตั้งเป็นคำแรก).

สุภาวดี (ไม่ต้องทำบัตรโยง)

สด กุระมะโรหิต

โยงจาก

กุระมะโรหิต, สด

วารี สุขารมย์

โยงจาก

สุขารมย์, วารี

ส. สุภารา

โยงจาก

สุภารา, ส.

ลงชื่อเต็ม (เหมือนอย่างข้างบนนี้) ตามลำดับที่คนไทยใช้อยู่ตามปกติ โดยไม่มีการกลับเอานามสกุลมาไว้ก่อน แล้วจึงลงคำนำหน้าชื่อ สำหรับคนไทยมีที่คำนำหน้าชื่อ ไว้ข้างหลัง.

ต๋วย ชุมสาย, ม.ด.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระยา

เดิริม ตรีศักดิ์, พันโทขุน

ปัญญานันทะ, ภิกขุ

การลงชื่อนักเขียนไทยในบัตรรายการ

๓

parts of the name not used as entry word.

Suphāwadi (No references needed)

Sot Kuramarohit

Refer from

Kōramarōhit, Sot

Wārī Sukhārom

Refer from

Sukhārom, Wari

S. Suphārā

Refer from

Suphara, S.

Enter under the name in full (as above) without inversion, in the normal Thai order, followed by title, those Thai who have titles added to their names.

Tui Chumsai, mom luang.

Damrongrāchānuphap, somdetkromphryā

Soēm Sorasak, phan tho khun.

Panyānantha, phikku.

คำแรกในการลงรายการ (ไปยังชื่อที่ใช้ตั้งเป็นคำแรก).

ศุภาวดี (ไม่ต้องทำบัตรโยง)

สด กุรมะโรหิต

โยงจาก

กุรมะโรหิต, สด

วารี สุขารมย์

โยงจาก

สุขารมย์, วารี

ส. ศุภารา

โยงจาก

ศุภารา, ส.

ลงชื่อเต็ม (เหมือนอย่างข้างบน) ตามลำดับคนไทยใช้อยู่ตามปกติ โดยไม่มีการกลับเอานามสกุลมาไว้ก่อน แล้วจึงลงคำนำหน้าชื่อ สำหรับคนไทยมีที่คำนำหน้าชื่อ ไว้ข้างหลัง.

คุ้ย ชุมสาย, ม.ด.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระยา

เดริม ดรรคัต, พันโทขุน

ปัญญานันทะ, ภิกขุ

หลักเกณฑ์ที่หอสมุดรัฐสภาอเมริกันเสนอจะเห็นได้ว่า เป็นแบบที่ห้องสมุดส่วน
มากในประเทศเราใช้อยู่แล้ว และที่น่าสนใจก็คือ เขาได้พิจารณาแบบที่คนไทยใช้อยู่ตามปรกติ
และใช้เขียนตามภาษาไทยด้วยอักษรโรมัน ซึ่งเขากำหนดแบบไว้ใช้ (สำหรับแบบ
ตัวอักษรโรมัน (Thai Transliteration) นั้น มิถุ ฟอลค์เนอร์ ได้ส่งมาให้ข้าพเจ้าเหมือนกัน
ถ้ามีผู้สนใจจะนำมาเสนอในโอกาสต่อไป) จะสังเกตได้ว่าคำนำหน้าชื่อทุกชนิดไม่ว่าบรรดา
ศักดิ์ หรือราชศักดิ์ เขามีได้ลดด้วยตัวใหญ่ตามแบบที่คนไทยใช้ เมื่อเขียนเป็นภาษา
ต่างประเทศ ทั้งนักคงจะเพิกนมิให้ดับต้น หรือเข้าใจผิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของชื่อ การ
ทำบัตรโยงจากนามสกุลไปยังชื่อ สำหรับห้องสมุดในประเทศเราอาจจะไม่จำเป็น เพราะ
ทุกคนย่อมหาบัตรรายการจากชื่อตัว ตามแบบที่เราเคยชินและนิยมใช้ แต่ในต่างประเทศ
ซึ่งทุกคนคุ้นกับการเรียกสกุลเป็นสำคัญก็สมควรที่จะทำบัตรโยงไว้

ตัวอย่างที่ไม่เหมาะสมมีเพียงข้อเดียวคือ นาม “ตุ๊สาวดี” ซึ่งความจริงเป็นนาม
แฝง มีชื่อคนไทยที่ไม่มีนามสกุล ตัวอย่างที่ดีที่สุดของคนไทย ที่มีนามเดียวไม่มีชื่อสกุล
ควรจะยกตัวอย่าง “ศรีปราชญ์” อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน
ก็เป็นเพียงหลักเกณฑ์คร่าว ๆ ที่เสนอต่อการพิจารณาเท่านั้น ยังมีได้กำหนดหลักเกณฑ์
ละเอียดได้.

[เกี่ยวกับการลงชื่อในบัตรรายการที่เสนอนี้ บรรณาธิการขอเสนอให้ท่าน
สมาชิกโปรดแสดงความเห็นมาลงในวารสารห้องสมุดได้ เพื่อจะได้ฟังความคิดเห็นทั่ว ๆ
กัน - บ.ก.]

บริการของห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน

ปาฐกถาของนายเซซิล ฮอบส์

ที่ดัยามต์มากม เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ เวลา ๑๘.๓๐ น.

(นายเซซิล ฮอบส์ เป็นหัวหน้าแผนกเอเชียใต้ ของห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน หรือที่เรียกว่า Library of Congress เพราะเมื่อแรกตั้งได้เป็น ห้องสมุดของรัฐสภา ก่อน ต่อมาจึงได้ขยายบริการออกไปยังประชาชน ขณะนั้นแม้จะได้ทำหน้าที่ห้องสมุดแห่งชาติ ก็ยังใช้นามเดิมว่า ห้องสมุดของรัฐสภา เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา นายฮอบส์ได้เดินทางมาแวะที่ประเทศไทย เพื่อค้นหาหนังสือที่พิมพ์ในประเทศไทย และที่เกี่ยวกับประเทศไทยเพิ่มเติม

นายฮอบส์ได้รับเชิญให้แสดงปาฐกถา ณ ดัยามต์มากม เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ปาฐกถา ณ คุณชูศรี ศาสตร หัวหน้าแผนกแปด กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ได้แปลออกมาเป็นภาษาไทย แต่เนื่องด้วยปาฐกถานั้นยาวมาก เนื้อหาสาระมีจำกัด จึงได้ย่อเอาแต่ข้อความ บรรณาธิการขอขอบคุณ คุณชูศรี ศาสตร ในความเอื้อเฟื้อครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง — บ.ก.)

ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๐๐ มาในขณะนี้ก็มีอายุกว่า ๑๕๐ ปีแล้ว พอตั้งได้ไม่กี่ปีอเมริกาเกิดสงครามกับอังกฤษ ทหารอังกฤษได้เผาเมืองหลวงของอเมริกาเสีย ห้องสมุดของรัฐสภา (ในขณะนั้นทำหน้าที่เป็นเพียงห้องสมุดของรัฐสภาอเมริกาเท่านั้น—บ.ก.) ยังเป็นเพียงห้องเล็กๆ ห้องเดียวก็พอดยถูกเผาไหม้ไปด้วย ต่อมา

รัฐบาลอเมริกันก็ได้สร้างห้องสมุดชนใหม่ และได้ซื้อหนังสือทั้งหมดจากห้องสมุดของประธานาธิบดี เจฟเฟอร์สัน เป็นการเริ่มต้น นับแต่นั้นมาห้องสมุดแห่งรัฐสภาได้ขยายออกจนกระทั่งเป็นห้องสมุดของประชาชนทั้งชาติอเมริกันดังในปัจจุบัน

ห้องสมุดแห่งชาติในขณะนั้นประกอบด้วยอาคารสองหลังใหญ่ กินเนื้อที่ถึง ๓๓ เอเคอร์ ถ้าจะนับเนื้อที่ของชั้นต่าง ๆ ในอาคารก็จะได้ถึง ๒๖ เอเคอร์ คู่มือหนังสือหากเอามาต่อกันเข้าเป็นแถวยาว ก็จะมีควมยาวถึง ๒๕๐ ไมล์ มีเจ้าหน้าที่ทำงานกว่า ๒๐๐๐ คน และต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการถึงปีละ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์

งานของห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันมีหลายอย่าง ห้องสมุดแบ่งออกเป็นหลายแผนก แต่ละแผนกยังแบ่งแยกออกเป็นหลายหน่วย แต่ละหน่วยยังแบ่งออกไปอีกมาก แต่ละแผนกหรือหน่วยก็ได้ทำการค้นคว้าที่ลึกซึ้งสำหรับสถาบันเช่นคือ “ให้บริการ” แก่ประชาชน และ “บริการ” ของห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันนั้นมากมายหลายอย่างด้วยกัน นับว่าเป็นห้องสมุดให้บริการที่ใหญ่ที่สุด

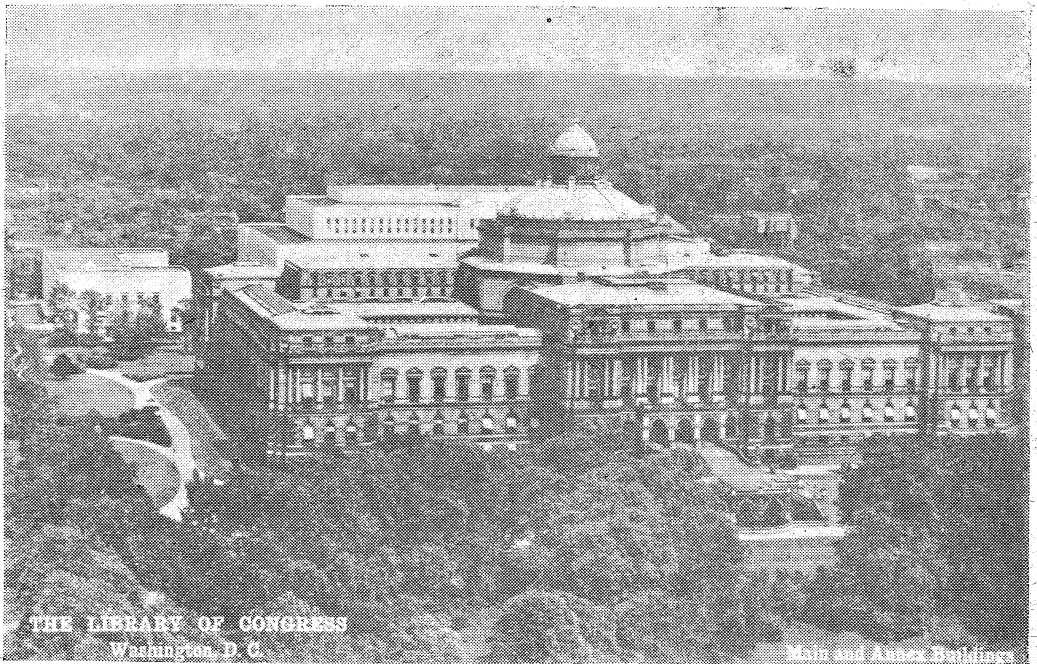
ห้องสมุดแห่งนี้มีชื่อว่า ห้องสมุดแห่งรัฐสภา เพราะว่าแต่เดิมได้รับใช้เฉพาะสมาชิกแห่งรัฐสภาเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึง มีบริการตอบคำถาม แก่ผู้ซึ่งรักษา และออกกฎหมายแห่งชาติมากที่สุด ในบางปีได้ตอบคำถามแก่สมาชิกแห่งรัฐสภาถึง ๖๐,๐๐๐ คำถามด้วยกัน ที่จะให้บริการเช่นนี้ก็ต้องใช้เจ้าหน้าที่มาก จะต้องใช้ความพยายามกันมากทีเดียว คือ ๆ มาห้องสมุดนี้ได้ขยายบริการออกไปถึงประชาชน และได้กลายเป็นห้องสมุดแห่งชาติ หรือจะเรียกว่า ห้องสมุดแห่งโลกก็ได้

นอกจากจะช่วยตอบคำถามเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ แล้ว ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันยังได้ ช่วยเหลือผู้ซึ่งทำการค้นคว้า ต่าง ๆ ไม่ว่าเขาจะมีอาชีพใด มีความสนใจในทางใด คนเหล่านี้มาที่ห้องสมุดเพื่อทำการค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง . ในปีหนึ่ง ๆ จะมีผู้มารับบริการตอบคำถามถึง ๖๒๗,๐๐๐ คน ถ้าจะนับจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดเพื่อประโยชน์อื่น ๆ เป็นประจำแล้ว ปีหนึ่ง ๆ จะมีจำนวนคนหลายล้าน

บริการของห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน

๗

ผู้ต้องการใช้ห้องสมุด เมื่อมาถึงห้องสมุดก็จะไป ที่ตู้บัตรรายการ ในนั้นจะมี บัตรรายการนับด้วยจำนวนด้าน บัตรนี้เรียงกันตามลำดับอักษรตัวแรกของบันทึกแรกในบัตร เรียงตามลำดับอักษรอย่างเดียวกับคำในพจนานุกรม บัตรบอกชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และเนื้อ เรื่องของหนังสือ จะเรียงเข้าไว้ด้วยกันเหมือนในพจนานุกรม ผู้ใดต้องการอ่านหนังสือ ของใคร ก็ค้นหาคำที่บอก ชื่อผู้แต่ง เนื้อหาที่บรรทัดแรกของบัตร ถ้าเขาไม่รู้จักผู้แต่ง หรือชื่อเรื่อง ก็หาชื่อเรื่อง ถ้าไม่รู้จักผู้แต่งและชื่อเรื่อง ก็หาดูที่เนื้อเรื่องของหนังสือนั้น ไม่ช้าไม่นาน ก็จะพบหนังสือที่ต้องการ ถ้าเขาผู้นั้นไม่ทราบ ทั้งผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หรือหัว เรื่องเขาก็อาจไปที่ห้องอ่านหนังสือห้องใดห้องหนึ่งในจำนวน ๒๖ ห้อง แต่ละห้องมี หนังสือเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง เจ้าหน้าที่ประจำห้องนั้นจะช่วยหาหนังสือซึ่ง เขาต้องการให้ได้

ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน

เมื่อได้พบแล้วว่าหนังสือที่เขาต้องการนั้นคือเล่มใด - เขาก็ต้องเขียนข้อความลงบนบัตรเล็กๆ บอกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง เลขเรียกหนังสือ ซึ่งเป็นเลขประจำหนังสือแต่ละเล่ม แม่ห้องสมุดจะมีหนังสือฉบับด้วยจำนวนด้าน เลขเรียกหนังสือไม่ซ้ำกันเลย เมื่อเขียนบัตรเสร็จแล้ว เขาก็จะส่งบัตรนั้นให้แก่เจ้าหน้าที่โต๊ะ เจ้าหน้าที่จะนำบัตรนั้นไปมอบให้ลงในกล่องเล็กๆ ได้กล่องลงในที่อุดม ซึ่งจะดูว่าเขาต้องไปยังที่เก็บหนังสือ เจ้าหน้าที่ซึ่งประจำอยู่ ณ ที่เก็บหนังสือก็จะดึงบัตรออกจากกล่อง หยิบหนังสือตามที่ระบุไว้แล้วส่งหนังสือขึ้นมาตามท่อลมอีกท่อหนึ่ง ภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งนาที หนังสือก็จะมาถึงมือเขา เป็นบริการอย่างหนึ่งสำหรับผู้ต้องการอ่านหนังสือ ผู้ประสงค์จะอ่าน เพียงแต่แจ้งความจำนง จะนั่งคอยเท่านั้น หนังสือก็จะมาถึงมือ แม้หนังสือนั้นจะอยู่คนละตึก เจ้าหน้าที่ห้องสมุดก็จะนำมาให้เขาได้ เขาไม่ต้องเดินไปหาหนังสือเองเลย

ผู้ใดต้องการหนังสือ แต่ไม่มีโอกาสมาที่ห้องสมุดด้วยตนเอง อาจจะเขียนจดหมายไปที่ห้องสมุดก็ได้ ในขณะที่ผู้บรรยายมาอยู่ในเมืองไทย เขาได้รับจดหมายจากคนในจอร์เจียตัน ให้ช่วยหาแบบตัวหนังสือไทยที่เก่าที่สุด เขาได้ไปติดต่อกับพระยาอนุมานราชธน ทวนบอกรับว่ามีอยู่ในหนังสือใด แล้วเขาก็จัดการถ่ายภาพหนังสือนั้น ส่งไปให้ผู้ขอรับได้ นอกจากนี้ให้บริการทางจดหมายแล้ว ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน ยังได้ให้บริการทางโทรศัพท์อีกมากมาย วัตถุประสงค์สำคัญอยู่ที่จะให้บริการแก่ทุกๆ คนที่ต้องการคำถามใดซึ่งไม่อาจจะตอบได้ทันที ก็จะพยายามค้นหาให้ และแจ้งไปให้ทราบเมื่อได้คำตอบแล้ว เพื่อจะตอบคำถามให้ได้ทุกๆ คำถามนั่นเอง ห้องสมุดจึงต้องจัดแบ่งออกเป็นแผนกต่างๆ ซึ่งทำหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ เช่น แผนกตะวันออก ก็จะจัดหาหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เกี่ยวกับประเทศในทางตะวันออก แผนกตะวันออกยังต้องแบ่งออกเป็นหน่วยเล็กๆ รับผิดชอบเฉพาะกลุ่มประเทศต้องตามประเทศ เพื่อจะให้ดำเนินการได้โดยดียิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่ในแต่ละหน่วยก็ต้องเป็นผู้ต้นทักในทางภาษา วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ของประเทศนั้นๆ ในแผนกตะวันออก นอกจากจะมีหนังสือเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ เป็น

ภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีหนังสือซึ่งตีพิมพ์ขึ้นในประเทศด้วยภาษาของประเทศนั้น ๆ อีกด้วย
เจ้าหน้าที่จะคอยออกเดินทางไปยังประเทศนั้น ๆ ทุกกระยะ ๕-๖ ปี เพื่อเดาะแสวงหาสิ่งพิมพ์
ต่าง ๆ เหล่านี้ ด้วยวิธีซื้อหรือแลกเปลี่ยน

ดังนั้น ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันจึงมีสิ่งพิมพ์ของทุกชาติ ทุกภาษา มีหนังสือพิมพ์
จากประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก ใคร ๆ จะไปอ่านได้ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นคนชาติใด ภาษาใด
เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ซึ่งไม่มีโอกาสได้ไปที่ห้องสมุด ทางห้องสมุดก็ได้จัดบริการขึ้นอีก
อย่างหนึ่ง คือ การจัดพิมพ์รายชื่อหนังสือ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ทุก ๆ
เดือน ในรายชื่อนั้น จะแจ้งให้ทราบถึง บทความหรือเรื่องราวที่สำคัญของหนังสือพิมพ์
หรือ วารสาร แต่ละเล่ม ผู้ซึ่งได้รับรายชื่อนั้นจะได้ทราบว่า ประเทศใดมีหนังสือ
นิตยสาร, หรือหนังสือพิมพ์อะไรที่ออกใหม่ ๆ บ้าง หนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

นอกจากรายชื่อหนังสือและนิตยสารดังกล่าวแล้ว ห้องสมุดยังได้จัดพิมพ์ บรรณ
านุกรมต่าง ๆ ขึ้นอีกเป็นอันมาก เพื่อช่วยเหลือในการเลือกหนังสือของเอกชนและห้องสมุด
ต่าง ๆ

บริการอีกอย่างหนึ่งของห้องสมุดแห่งชาติ คือ การจัดทำสหบัตร (Union Catalog)
ซึ่งนับว่าเป็นชุมทองทีเดียว เพราะว่าสหบัตรนี้จะช่วยให้ทราบได้ว่าห้องสมุดใดมีหนังสือ
อะไรบ้าง ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันมีหนังสือนับล้านเล่ม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมี
หนังสือทุกเล่มซึ่งตีพิมพ์ออกมาในโลกนี้ ดังนั้น บางท่านก็จะพบว่า หนังสือซึ่งท่านต้องการ
ไม่มีอยู่ในห้องสมุดแห่งชาติ แต่เมื่อไปค้นดูที่สหบัตร ก็จะได้พบว่า หนังสือนั้น ๆ มีอยู่ที่
มหาวิทยาลัยอาร์เคนซอสหรือที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย

ห้องสมุดมีบริการอีกอย่างหนึ่งซึ่งช่วยในการหาหนังสือมาให้อ่าน ดังนี้คือว่า
หนังสือที่ต้องการไม่มีอยู่ในห้องสมุดแห่งชาติ หากมีอยู่ที่ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์
เนีย ท่านก็จะไปแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ในแผนกนี้เสีย เจ้าหน้าที่จะติดต่อไปยังมหาวิทยาลัย
แคลิฟอร์เนียโดยทางไปรษณีย์อากาศ หรือทางโทรพิมพ์ แล้วแต่ที่ท่านจะต้องการหนังสือ
นั้นในเวลายาวหรือเพียงไร ไม่นานนัก ท่านก็จะได้รับหนังสือที่ท่านต้องการ

เมื่อได้พบแล้วว่าหนังสือที่เขาต้องการนั้นคือเล่มใด เขาก็จะต้องเขียนข้อความลงบนบัตรเล็ก ๆ บอกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง เลขเรียกหนังสือ ซึ่งเป็นเลขประจำหนังสือแต่ละเล่ม แม้ห้องสมุดจะมีหนังสือนับด้วยจำนวนด้าน เลขเรียกหนังสือไม่มีซ้ำกันเลย เมื่อเขียนบัตรเสร็จแล้ว เขาก็จะส่งบัตรนั้นให้แก่เจ้าหน้าที่ที่โต๊ะ เจ้าหน้าที่จะนำบัตรนั้นไปวนไล้ลงในกองเด็ก ๆ ไล้กองลงในท่อลม ซึ่งจะดูดเอาการ์ดไปยังที่เก็บหนังสือ เจ้าหน้าที่ซึ่งประจำอยู่ ณ ที่เก็บหนังสือก็จะดึงบัตรออกจากกอง หยิบหนังสือตามที่ระบุไว้แล้วส่งหนังสือขึ้นมาตามท่อลมอีกท่อหนึ่ง ภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งนาที หนังสือก็จะมาถึงมือเขา เป็นบริการอย่างหนึ่งสำหรับผู้ต้องการอ่านหนังสือ ผู้ประสงค์จะอ่าน เพียงแค่แจ้งความจำนง จะนั่งคอยเท่านั้น หนังสือก็จะมาถึงมือ แม้หนังสือนั้นจะอยู่คนละตึก เจ้าหน้าที่ห้องสมุดก็จะนำมาให้เขาได้ เขาไม่ต้องเดินไปหาหนังสือเองเลย

ผู้ใดต้องการหนังสือ แต่ไม่มีโอกาสมาที่ห้องสมุดด้วยตนเอง อาจจะเขียนจดหมายไปให้ห้องสมุดก็ได้ ในขณะที่ผู้บรรยายมาอยู่ในเมืองไทย เขาก็ได้รับจดหมายจากคนในวอชิงตัน ให้ช่วยหาแบบตัวหนังสือไทยที่เก่าที่สุด เขาได้ไปติดต่อกับพระยาอนุมานราชธน ท่านบอกให้ว่ามีอยู่ในหนังสือใด แล้วเขาก็จะจัดการถ่ายภาพหนังสือนั้น ดังไปให้ผู้ชอร้องได้นอกจากให้ บริการทางจดหมาย แล้ว ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกัน ยังได้ให้บริการทางโทรศัพท์ที่อีกมากมาย วัตถุประสงค์สำคัญอยู่ที่จะให้บริการแก่ทุกๆ คนที่ต้องการคำถามใดซึ่งไม่อาจจะตอบได้ทันที ก็จะพยายามค้นหาให้ และแจ้งไปให้ทราบเมื่อได้คำตอบแล้ว เพื่อจะตอบคำถามให้ได้ทุกๆ คำถามนั้นเอง ห้องสมุดจึงต้องจัดแบ่งออกเป็นแผนกต่างๆ ซึ่งทำหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ เช่น แผนกตะวันออก ก็จะจัดหาหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เกี่ยวกับประเทศในทางตะวันออก แผนกตะวันออกยังต้องแบ่งออกเป็นหน่วยเล็กๆ รับผิดชอบเฉพาะกลุ่มประเทศต้องห้ามประเทศ เพื่อจะให้ดำเนินการได้โดยดียิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่ในแต่ละหน่วยก็ต้องเป็นผู้สันักัดในทางภาษา วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ของประเทศนั้นๆ ในแผนกตะวันออก นอกจากจะมีหนังสือเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ เป็น

ภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีหนังสือซึ่งตีพิมพ์ขึ้นในประเทศด้วยภาษาของประเทศนั้น ๆ อีกด้วย
เจ้าหน้าที่จะต้องออกเดินทางไปยังประเทศนั้น ๆ ทุกกระยะ ๕-๖ ปี เพื่อจะได้แสวงหาตีพิมพ์
ต่าง ๆ เหล่านี้ ด้วยวิธีขอหรือแลกเปลี่ยน

ดังนั้น ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันจึงมีหนังสือพิมพ์ของทุกชาติ ทุกภาษา มีหนังสือพิมพ์
จากประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก ใคร ๆ จะไปอ่านได้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นคนชาติใด ภาษาใด
เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ซึ่งไม่มีโอกาสได้ไปที่ห้องสมุด ทางห้องสมุดก็ได้จัดบริการขึ้นอีก
อย่างหนึ่ง คือ การจัดพิมพ์รายชื่อนหนังสือ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ทุก ๆ
เดือน ในรายชื่อนั้น จะแจ้งให้ทราบถึง บทความหรือเรื่องราวที่สำคัญของหนังสือพิมพ์
หรือ วารสาร แต่ละเล่ม ผู้ซึ่งได้รับรายชื่อนั้นจะได้ทราบว่า ประเทศใดมีหนังสือ
นิตยสาร, หรือหนังสือพิมพ์อะไรที่ออกใหม่ ๆ บ้าง หนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

นอกจากรายชื่อนี้และนิตยสารดังกล่าวแล้ว ห้องสมุดยังได้จัดพิมพ์ บรรณานุกรมต่าง ๆ ขึ้นอีกเป็นอันมาก เพื่อช่วยเหลือในการเลือกหนังสือของเอกชนและห้องสมุด
ต่าง ๆ

บริการอีกอย่างหนึ่งของห้องสมุดแห่งชาติ คือ การจัดทำสหบัตร (Union Catalog)
ซึ่งนับว่าเป็นชุมทองทีเดียว เพราะว่าสหบัตรนี้จะช่วยให้ทราบได้ว่าห้องสมุดใดมีหนังสือ
อะไรบ้าง ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกันมีหนังสือนับล้านเล่ม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมี
หนังสือทุกเล่มซึ่งตีพิมพ์ออกมาในโลกนี้ ดังนั้น บางท่านก็จะพบว่า หนังสือซึ่งท่านต้องการ
ไม่มีอยู่ในห้องสมุดแห่งชาติ แต่เมื่อไปค้นดูที่สหบัตร ก็จะได้พบว่า หนังสือนั้น ๆ มีอยู่ที่
มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดหรือที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย

ห้องสมุดมีบริการอีกอย่างหนึ่งซึ่งช่วยในการหาหนังสือมาให้ผู้อ่าน สมมติว่า
หนังสือที่ท่านต้องการไม่มีอยู่ในห้องสมุดแห่งชาติ หากมีอยู่ที่ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์
เนีย ท่านก็จะไปแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ในแผนกให้ยืม เจ้าหน้าที่จะติดต่อไปยังมหาวิทยาลัย
แคลิฟอร์เนียโดยทางไปรษณีย์อากาศ หรือทางโทรพิมพ์ แล้วแต่ที่ท่านจะต้องการหนังสือ
นั้นในเวลาช้าเร็วเพียงไร ไม่นานนัก ท่านก็จะได้รับหนังสือที่ท่านต้องการ

บริการเช่นนี้ แม้ผู้อ่านอยู่ในประเทศอื่น ก็จะได้รับเช่นกัน สมมติว่า ท่านอยู่ในเมืองไทย ต้องการหนังสือซึ่งเผชิญไม่มีในห้องสมุดในเมืองไทยเลย ท่านก็จะเขียนจดหมายไปที่ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกา ถ้าเผชิญหนังสือเล่มนั้น หรือบทความที่ท่านต้องการนั้น มีในนิตยสารเล่มใดที่ห้องสมุด ห้องสมุดก็จะจัดการถ่ายภาพข้อความตอนนั้น หรือจัดไมโครฟิล์ม ส่งมาให้ได้

ห้องสมุดแห่งชาติอเมริกาได้จัดทำบัตรรายการ และพิมพ์ออกจำหน่ายแก่ห้องสมุดต่าง ๆ บนบัตรเด็กขนาด ๓ x ๕ นิ้ว ได้มีรายการบอก ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ ผู้พิมพ์ และบทพิมพ์ บอกจำนวนหน้าหนังสือ เครื่องหมายแจ้งหมู่หนังสือตามระบบของห้องสมุดแห่งชาติ เลขหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้ บัตรรายการเด็ก ๆ นี้ ต้องใช้เวลาทำหลายชั่วโมง ห้องสมุดแห่งชาติมีเจ้าหน้าที่จัดทำบัตรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ ได้จัดทำและตรวจสอบอย่างละเอียดก่อนส่งไปพิมพ์ บัตรที่พิมพ์แล้วก็จะช่วยทุ่นเวลาและค่าใช้จ่ายของห้องสมุดต่าง ๆ เป็นอันมาก ดังนั้นในขณะนี้จึงมีห้องสมุดจำนวนมากนิยมซื้อบัตรของห้องสมุดแห่งชาติ เพราะเมื่อซื้อแล้วไม่ต้องจ้างเจ้าหน้าที่จัดทำบัตรโดยเฉพาะอีกต่อไป

บริการอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บรรยายขอกล่าวถึง คือ บริการทางดนตรี แผนกดนตรีของห้องสมุดแห่งชาติมีความสำคัญมาก ในแผนกนี้มีดนตรีของนักดนตรีเอกของโลก เช่น บีโธเฟิน วากเนอร์ นอกจากนี้ยังมีเครื่องดนตรีชนิดเยี่ยมที่สุดในสังฆดนตรีบรรดาเพดัลสตริง ควอดเคตท์ ใช้เป็นประจำในฤดูแห่งการเล่นดนตรีคือฤดูที่ห้องสมุดจัดให้มีการเล่นดนตรี ทุก ๆ ฤดูหนาว และเก็บค่าผ่านประตูเพียง ๕ บาทเท่านั้น นอกจากดนตรีคลาสสิกแล้ว ยังมีเพลงพื้นเมืองของประเทศต่าง ๆ อีกด้วย

แผนกนิสิตาสาตร์ มีหนังสือกฎหมายเก่าแก่ตั้งแต่สมัย ๒๐๐๐ ปีก่อนคริสตกักรกฎหมายสมัยพระเจ้าอัมมูราบามาจนถึงกฎหมายในปัจจุบันของนานาประเทศทั่วโลก เอกแต่ละวง ๆ ในแผนกนิสิตาสาตร์นี้ คำตั้งกฎวิธีฎาและเอกสารผู้ทำการค้นคว้าได้ใช้อยู่เป็นปร

ในการแผนหนังสือฉบับเขียน มีต้นฉบับ และค้นร่าง การประกาศอิสรภาพของเจฟเฟอร์สัน
ค้นร่างสุนทรพจน์ที่เกดตัสเบ็กของลินคอล์น จดหมายและต้นฉบับเอกดารดำคัญ ๆ ของ
ประธานาธิบดี และเอกสารราชทูตคนดำคัญ ๆ ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

แผนกถ่ายและพิมพ์ภาพ มีภาพถ่าย และภาพจำลองจากภาพเขียนที่มีชื่อเสียง
จากประเทศต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และได้ให้บริการทางด้านนี้แก่ผู้ต้องการภาพอยู่เสมอ

นอกจากบุคคลธรรมดาแล้ว ห้องสมุดแห่งชาติยังได้ช่วยเหลือคนตาบอด และหู
หนวกอีกด้วย ในแผนกคนตาบอด มีบริการสองอย่างคือ หนังสือแบบไบรด์สำหรับคน
ตาบอด กับแผ่นเสียงหนังสือเรื่องต่าง ๆ นับแต่คัมภีร์ไบเบิล ไปจนถึงนวนิยาย มีเจ้าหน้าที่
ผู้เชี่ยวชาญจัดทำหนังสือแบบไบรด์ขึ้นในห้องสมุด เพื่อช่วยคนตาบอดทั่วโลก มีการอัด
แผ่นเสียงหนังสือเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการท่องเที่ยวหรือเศรษฐกิจ ห้องสมุดได้จัดตั้ง
แผ่นเสียงนี้ไปยังคนตาบอดซึ่งอยู่ตามที่ต่าง ๆ ในและนอกประเทศอเมริกา

สิ่งสำคัญที่บรรณารักษ์จะลืมไม่ได้เลย คือ การให้บริการแก่ประชาชน
ไม่ว่าเขาจะมาที่ห้องสมุด หรือโทรศัพท์หรือเขียนจดหมายมา การให้บริการจะต้องมาก่อน
การอื่นเสมอไป ห้องสมุดแห่งชาติตั้งชนกเพื่อจะรับใช้ประชาชนเป็นดำคัญ.

สิทธิของห้องสมุด

แม้นมาส ขวลิต

เดือนธันวาคมเป็นเดือนที่สหประชาชาติได้ประกาศ ปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิแห่งมนุษยชน นับได้ว่าเป็นการเคลื่อนไหวอันสำคัญที่สุดในประวัติของมนุษยชาติ ในโอกาสนี้ใคร่จะขอเดาถึงสิทธิของห้องสมุดให้พียงบ้าง พอเป็นเครื่องประดับสติปัญญา สิทธิของห้องสมุดที่จะกล่าวต่อไปนี้ หมายถึง The Library Bill of Rights อันเป็นบทบัญญัติประกาศใช้โดยสมาคมห้องสมุดแห่งสหรัฐอเมริกา ดังคำคมนี้มีอิทธิพลใหญ่ยิ่งในการดำเนินงานห้องสมุดทุกแห่งในสหรัฐอเมริกา นับได้ว่าเป็นจักรกลสำคัญในพัฒนการกิจการห้องสมุดของประเทศไทยนี้ทีเดียว

บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิแห่งห้องสมุดนี้ สมาคมห้องสมุดแห่งสหรัฐอเมริกาได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๑ และอีกสองปีต่อมาสมาคมได้ตั้งกรรมการพิจารณาบทบัญญัตินี้อีกครั้ง และประกาศว่าให้ใช้ในการเด็กดั่งพิมพ์ และความคิดเห็นอื่น ๆ ทุกชนิดที่ห้องสมุดเก็บรวบรวมไว้ สิทธิแห่งห้องสมุดนี้ ให้ห้องสมุดถือเป็นหลักในกาวางแผนนโยบายให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด บทบัญญัตินี้มีข้อความดังนี้

คณะกรรมการแห่งสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ขอยืนยันความเชื่อมั่นใน นโยบายอันเป็นหลักซึ่งห้องสมุดทั้งหลายควรต้องยึดถือไว้ในกาให้บริการแก่ประชาชน

๑. ในฐานะที่ห้องสมุดต้องมีความรับผิดชอบในการให้บริการแก่ประชาชน หนังสือและอุปกรณ์สำหรับอ่านอื่น ๆ ซึ่งห้องสมุดเลือกหาไว้นั้น จะต้องเลือกโดยพิจารณาถึง คุณค่าในทางให้ความสนใจ ความรู้ และสติปัญญาแก่ประชาชน

มวลในท้องถิ่น ไม่ว่าในกรณีใด จะต้องไม่มีการกีดกันหนังสือเพราะเชื้อชาติหรือสัญชาติ หรือพรรคณะทางการเมืองหรือศาสนาของผู้แต่ง

๒. จะต้องมีการจัดหาอุปกรณ์ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ อุปกรณ์เหล่านี้จะต้องแสดงพรรคณะทุกด้านที่เกี่ยวกับปัญหา และเรื่องราวในเวลาปัจจุบัน ทั้งนอกประเทศในประเทศและในท้องถิ่น หนังสือหรืออุปกรณ์สำหรับอ่านอื่น ๆ ที่เขียนขึ้นจากข้อเท็จจริงจะต้องไม่ถูกกีดกันหรือคัดออกไปเสียจากตู้หนังสือของห้องสมุด เพราะเหตุที่ห้องสมุดมีความเห็นเองอย่างชัดแจ้งหนึ่งหรือไม่เห็นด้วยกับหลักการณ์อื่น ๆ

๓. ห้องสมุดต้องต่อสู้การเซ็นเซอร์หนังสือ ซึ่งเอกชนหรือองค์การซึ่งไม่มีหน้าที่ในการแสดงพรรคณะทางศีลธรรมและ ทางการ เมืองได้เร่งเร้า ให้ทำหรือได้ กระทำลงไปแล้ว และอาจจะสร้างความคิดเห็นในเรื่องความรักชาติอย่างผิด ๆ ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งความรับผิดชอบในการที่จะจัดหาความรู้และสติปัญญาให้แก่ประชาชนโดยอาศัยสิ่งพิมพ์

๔. ห้องสมุดจะต้องขอความร่วมมือจากหมู่ชนต่าง ๆ ซึ่งทำการเกี่ยวข้องกัน ในทางวิทยาศาสตร์ การศึกษาและการพิมพ์ เพื่อดำเนินการคัดกรองหนทางไปสู่ความคิด และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นประเพณีและมรดกของชาวอเมริกัน

๕. ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาแห่งประชาธิปไตย ห้องสมุดควรจะให้ประชาชนใช้ห้องประชุม เพื่อกิจกรรมอันเป็นผลประโยชน์ต่อสังคมและในทางวัฒนธรรม และเพื่อเป็นการปรึกษาหารือปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบัน หมู่ชนทุกหมู่ในท้องถิ่นควรมีสิทธิเสมอภาคในการใช้สถานที่เช่นนี้ ไม่ว่าสมาชิกนั้น ๆ จะนับถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ

บางท่านอาจจะสงสัยว่า สมัยนี้มีอำนาจอะไรในการประกาศบทบัญญัติด้วยสิทธิต่าง ๆ เช่นนี้ เพราะว่าสิทธิทั้งหลายเช่น ความจริง เมื่อรวมกันเข้าแล้วก็คือ เสรีภาพในการอ่าน เขียน และประชุมโดยชอบธรรมนั่นเอง เสรีภาพเช่นนี้ บุคคลหรือองค์การใดจะประกาศออกมาไม่ได้ถ้าหากว่ากฎหมายของประเทศไม่อนุญาตให้ สำหรับท่านที่สงสัย

จะขอชี้แจงว่า ในข้อต่อท้ายของรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องที่กล่าวด้วยสิทธิ
ต่าง ๆ ของประชาชนชาวอเมริกัน มียุติบัตรด้วยกัน เรียกว่า Bill of Rights
ระบบถึงได้รับภาพในการออกความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นไว้ด้วย สิทธิแห่ง
ห้องสมุดเกิดขึ้นโดยอาศัยอำนาจจากบทบัญญัติว่า ด้วยสิทธิของชาวอเมริกันในรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้เอง

บางที ท่านอาจจะสงสัยต่อไปอีกว่า มีความจำเป็นอันใดหรือที่สมาคมห้องสมุด
สหรัฐอเมริกาจะต้องประกาศและเน้นย้ำสิทธิแห่งห้องสมุดอีก เป็นที่น่าสงสัยเกิดว่า
สมาคมได้เพิ่งทราบบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิแห่งห้องสมุดเมื่อสิบปีมานี้เอง คือเมื่อสงคราม
โลกครั้งที่สองยุติลงใหม่ ๆ ในเวลาใกล้เคียงกับที่สหประชาชาติประกาศปฏิญญาว่าด้วย
สิทธิแห่งมนุษยชน ห้องสมุดในสหรัฐอเมริกาได้มีมาตั้งแต่สมัยก่อนอเมริกาประกาศอิสรภาพ
ด้วยซ้ำ และสมาคมห้องสมุดของสหรัฐอเมริกาก็ได้ตั้งขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๖๘ ทำไมจึงมา
ประกาศสิทธิเอาเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง

เพื่อความเข้าใจแจ่มแจ้งในเรื่องนี้ ใครจะขอกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างห้อง
สมุด กับชีวิตชาวอเมริกันเสียก่อน ชาวอเมริกันไม่ได้ใช้ห้องสมุดทุกคน แต่ชาวอเมริกัน
เกือบทุกคนอ่านหนังสือ และรู้ว่าจะได้ประโยชน์อันใดจากหนังสือบ้าง ชาวอเมริกันซึ่ง
ยากจน ไม่อาจเข้าโรงเรียนชั้นสูงได้หลายคนได้ก่อร่างสร้างตนเองจากหนังสือ และหนังสือซึ่ง
เขาได้มีโอกาสด่าน นั้นก็มาจากห้องสมุดประชาชนซึ่งใคร ๆ ก็มีสิทธิใช้ได้เท่าเทียมกัน ลูเธอร์
เบอร์แบงค์ นักพฤกษศาสตร์คนสำคัญยิ่งคนหนึ่งของโลกก็ดี มหาเศรษฐี เฮนรี ฟอร์ด
ก็ดี แอนดรูว์ คาร์เนกี เจ้าของอุตสาหกรรมเหล็กของสหรัฐก็ดี โจเซฟ พูลิเฟอร์
เจ้าของหนังสือพิมพ์คนสำคัญก็ดี เฮนรี ธอโร นักคิดผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของอเมริกาก็ดี
ล้วนเป็นผู้ซึ่งได้อาศัยห้องสมุดประชาชนดำรงตัวเข้านมาทั้งนั้น แอนดรูว์ คาร์เนกี นั้น
เมื่อได้เป็นมหาเศรษฐีขึ้นแล้ว ถึงกับอุทิศจำนวนเงินมหาศาลมาดำรงสร้างห้องสมุดประชาชนใน

ในสหรัฐอเมริกา และอังกฤษรวมต้องพันกว่าแห่ง ไม่นับเงินซึ่งให้เป็นทุนช่วยเหลือในการดำรงชีพ และวิจัยเกี่ยวกับการห้องสมุด ทั้งนี้เพราะเขารู้ดีกับคุณค่าของห้องสมุด และใครจะเปิดโอกาสให้แก่คนอื่นๆ ด้วย ที่ยากมากถ้าวันเป็นแต่เพียงส่วนน้อยซึ่งเห็นได้ชัด คนส่วนใหญ่ได้อาศัยห้องสมุดเป็นที่แสวงหาความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญา รับบริการต่างๆ จากห้องสมุดที่จะช่วยให้เขาเป็นคนที่มีหูตาสว่างใสได้ ท้นต่อความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโลก ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง การศึกษา ศาสนา หรือวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยห้องสมุดนั่นเอง เขาได้บรรจูดังได้ภาพแห่งความคิดเห็น และการครองชีพ หลุดพ้นจากพันธะแห่งความโง่เขลาและยากจน ชาวอเมริกันทั่วไปยอมรับว่า อารยธรรมของเขานั้นได้เป็นหนี้ห้องสมุดอยู่เป็นอันมาก การครองชีพตามแบบประชาธิปไตยของเขาเป็นไปได้ ก็เพราะห้องสมุดมีด้นช่วยเหลืออย่างสำคัญทีเดียว

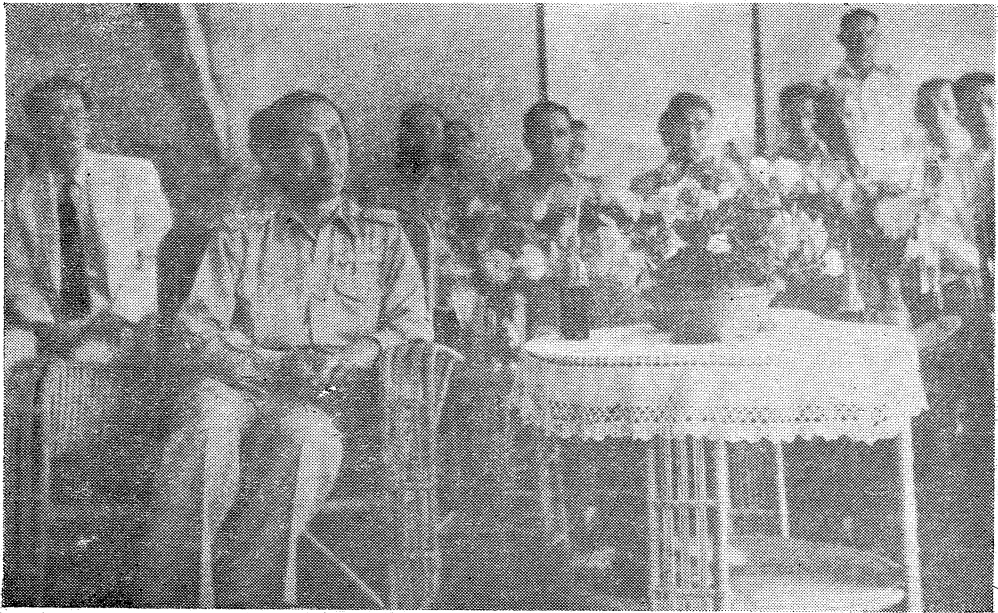
ประชาชนที่ประกอบกันเป็นประเทศสหรัฐอเมริกาอันมีอยู่หลายผิว หลายเชื้อชาติ หลายภาษา มีรากฐานแห่งวัฒนธรรม วรรณคดีในทางศาสนา การเมือง และการครองชีวิตผิดแผกแตกต่างกัน แทบจะกล่าวได้ว่าไม่มีประเทศใดในโลกซึ่งประกอบด้วยความคิดแตกต่างกันเท่ากับสหรัฐอเมริกา บุคคลซึ่งแตกต่างกันเหล่านี้ ก็มีความปรารถนาจะร่วมกันคือได้ภาพจากการบ่มบ่มกันต่าง ๆ ชุมชนชนที่มีความคิดแตกต่างกันมากเช่นนั้น จะอยู่กันได้อย่างไรถึงบรรยายก็จำต้องเคารพความคิดเห็นของซึ่งกันและกัน แม้ว่าจะไม่เห็นพ้องด้วยอย่างไรก็ดี คนที่คิดว่าตนเป็นฝ่ายถูกต้องและปรารถนาจะให้คนอื่นเห็นอย่างตนย่อมมีอยู่เต็มอห้องสมุดนั้นเป็นศูนย์รวมของความคิดเห็นต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้ตั้งตนไว้เป็นกลาง ไม่มีหน้าที่เอนเอียงเข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มิฉะนั้นแล้ว ห้องสมุดก็จะกลายเป็นที่รับใช้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแต่กลุ่มเดียว มาในตอนนี้ ห้างห้องสมุดได้เป็นเป้าหมายของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นรุนแรงเกี่ยวกับเรื่องศีลธรรม และการเมือง ตีเตียนว่าหนังสือเล่มนั้น เล่มนี้ไม่เหมาะไม่ควรจะอยู่ในห้องสมุด ด้วยเหตุผล

ต่าง ๆ กัน ทำความลำบากใจให้แก่บรรณารักษ์เป็นมาก เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองยุติลงใหม่ ๆ สมาคมห้องสมุดแห่งสหรัฐอเมริกาได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณางานนโยบายห้องสมุดทั่วประเทศขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์อันผันแปรไปเพราะสงคราม การรบทบบัญญัติว่าด้วยสิทธิแห่งห้องสมุดเกิดขึ้นในเวลาได้เดียวกัน ยืนยันให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดระลึกถึงความรับผิดชอบของสถาบันในการให้ความรู้ และลำดับปัญหาแก่ประชาชนโดยอาศัยสิ่งพิมพ์ ในกรณีที่ถูกลักลอบหาโดยมิชอบ ห้องสมุดจะป้องกันเหตุผลในการขอหนังสือได้โดยอาศัยบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิแห่งห้องสมุดนี้

สิทธิย่อมเป็นสิ่งคู่กันกับความรับผิดชอบ เดรัภาพมิได้หมายถึงการทำดังใดได้ตามใจชอบ สิทธิและเดรัภาพซึ่งกฎหมายบ้านเมืองมอบให้บุคคลจะนำไปใช้ในทางที่ผิดมิได้ ในการฝึกฝนอบรมผู้ซึ่งจะออกไปทำงานห้องสมุด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์จะเน้นถึงเรื่องนี้อยู่เสมอ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกหาหนังสือเข้าห้องสมุด หนังสือแต่ละเล่มจะต้องได้รับการพิจารณาโดยถี่ถ้วน ก่อนจะนำเข้ามาไว้ในห้องสมุด ความจริง การคัดเลือกหนังสือนั้นทำได้ยากหลายชั้น สมาคมห้องสมุดเองก็ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อเลือกหนังสือที่มีคุณภาพสูง เชื่อถือได้ และไม่ก่อให้เกิดภัยแก่ผู้อ่าน บรรณารักษ์ของห้องสมุดสำคัญ ๆ หลายสิบท่าน เป็นผู้อ่านหนังสือโดยละเอียด เพื่อเสนอความคิดเห็นแก่คณะกรรมการว่า เล่มใดดีหรือไม่ดีอย่างไร รายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วสมาคมจะจัดพิมพ์จำหน่ายแก่ห้องสมุดต่าง ๆ เพื่อถือเป็นแนวทาง และก่อนจะซื้อหนังสือ ทางห้องสมุดก็จะต้องจัดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้อ่านหนังสือเหล่านั้น โดยละเอียดเสียก่อน นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ คณะกรรมการปรึกษาตกลงคัดเลือกหนังสือเล่มใดแล้ว ก็นำเสนอคณะกรรมการอำนวยการห้องสมุดเพื่อพิจารณาอนุมัติอีกครั้ง เห็นได้ว่า หนังสือแต่ละเล่มได้รับการกลั่นกรองหลายชั้น จากบุคคลหลายคน

เจ้าหน้าที่ห้องสมุดซึ่งเอนเอียงไปทางใดทางหนึ่งอาจมีบ้าง แต่เขาก็ได้รับการขัดแย้งจากผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ หนังสือเล่มใดที่ไม่มีคุณค่าแก่ผู้อ่านอย่างแท้จริงก็ยากจะเข้าไปอยู่ในห้องสมุดได้

ในระยะหลังสงคราม ได้เกิดเรื่องครึกโครมเพราะเอกชนหรือกลุ่มชนใจดี และเรียกร้องให้มีการเซ็นเซอร์ห้องสมุดหลายครั้ง จนสมาคมห้องสมุดต้องตั้งคณะกรรมการพิจารณาการตีความหมายของคำว่าเสรีภาพของห้องสมุดครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ คณะกรรมการลงมติให้เป็นไปตามเดิม ตราบเท่าที่รัฐธรรมนูญของประเทศยังอนุมัติให้ เอกชนหรือกลุ่มชนจะมาบับบังคับให้ห้องสมุดทำอย่างนั้นอย่างนั้นตามความเห็นของตนมิได้โดย

ผู้เฝ้าประตูในงานเปิดป้ายห้องสมุดประชาชนตำบลฟ้าฮ่าม เชียงใหม่

ชีวิตบรรณารักษ์

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๐๒ ระหว่าง ๑๙.๐๐ น. ถึง ๑๙.๔๕

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้มีโอกาสดำเนินกิจการของห้องสมุดประชาชนทางโทรศัพท
โดยคุณ รัญจวน อินทรกำแหง เป็นผู้บรรยายในโทรทัศน์ การแสดงเริ่มขึ้น
โคลงสุภาพปรากฏในจอโทรทัศน์ โคลงนั้นมีควาว่า

หนังสือประดับตู้	ปัญญา
งามยิ่งงามวิชา	เชี่ยวชาญ
แม้วีตรมีมา	เขียนเขียน
อิมอ่านปานเช้า	เพื่อนไซร้สน

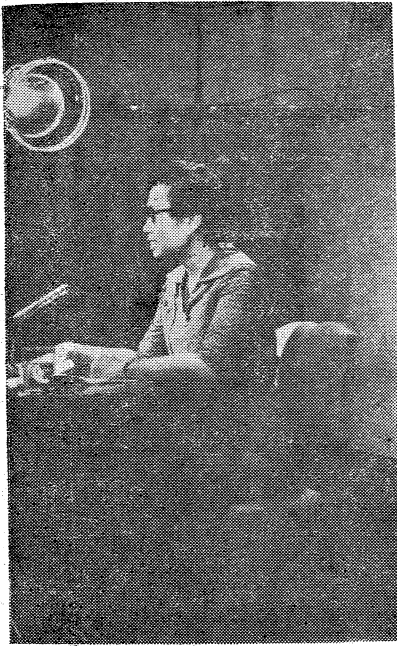
(จากสมุดชุดประมวลมารค)

ครั้นคำโคลงผ่านไปแล้ว ก็ปรากฏภาพผู้บรรยายในโทรทัศน์ พร้อมกับเสียงกตัญญู

ดัดดีคะ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ขอ
“ชีวิตบรรณารักษ์” ต่อท่านผู้ชม บรรณ
คือใคร? ทำอะไร? ดูเหมือนจะมีผู้เข้าใจว่า
บรรณารักษ์ คือ ผู้ดูแลควบคุมหนังสือ ที่ทำ
ประหนึ่งผู้คุมคุกเงือกโทษ ดังภาพหนึ่งของบรรณ
ที่ท่านจะได้ชม ณ บัดนี้

คุณค่าของห้องสมุด

คุณรัญจวน อินทรกำแหง

แล้วภาพป้ายมีรูปท่านขุนนางโบราณ นุ่งผ้าโจงกระเบน คิ้วคอก ตาคู หนวดเชียว ยกนิ้วว่า “ห้าม! ทำเสียงดัง” ก็ปรากฏขึ้น ถัดไปก็เป็นภาพ “ห้ามหยิบหนังสือออกจากตู้” ภาพตู้หนังสือซึ่งได้ถูกดูแลแน่นหนา ถัดหนังสือจะหนี้ออกมาเดินแล้วก็ถึงภาพบรรณารักษ์หญิง หน้าตาคู บอกบุญไม่รับ ถัดถูกดูแลพวกไต่หนังอยู่ที่โต๊ะทำงานดูบคตำถูกดูแลอย่างระมัดระวัง แะทะนุถนอม เดินไปที่ตู้หนังสือต้องดูถูกดูแลไขตู้ให้มัน

เพื่อให้แน่ใจว่าบานตู้จะไม่เปิดออกมาเองโดยไม่มีคนไข ครั้นแล้วก็มีกระต่ายนายหนึ่งผู้เข้ามา

หมายความว่าขโมยหนังสือ พอเห็นป้ายห้ามทำเสียงดังเข้า

เขาเบียดขึ้นจาก อากาเร เดินอย่างธรรมดา เป็นย่องไปใน ทันที พยายามให้ผ้าเท้าแตะพื้น ให้เบาที่สุดเท่าที่จะเบาได้

แม้กระนั้นก็ยังเรียกความสนใจจากบรรณารักษ์ดูให้หันมาเห็นเข้า

เธอจ้อง—จ้อง—จ้อง มองเหมือน

กับ จะค้นหา ความผิดอันมีอยู่ใน

ชายคนนั้น

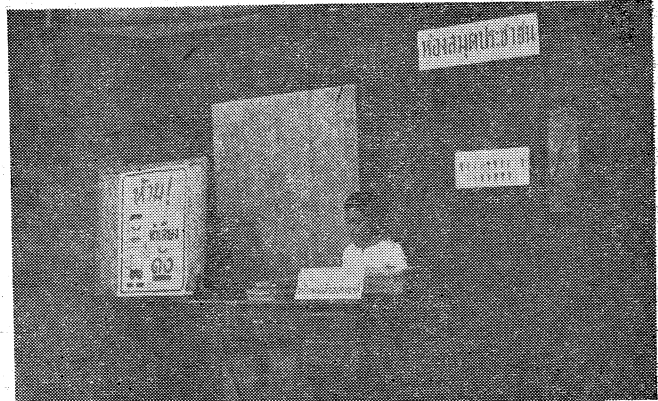
ผู้จะเข้ามาขโมยหนังสือพยายาม

ประจบบรรณารักษ์ดู ด้วยการ

ยืนอย่างอ่อนหวาน แต่เมื่อ พยายาม

อย่างเดียไม่ได้ของบรรณารักษ์

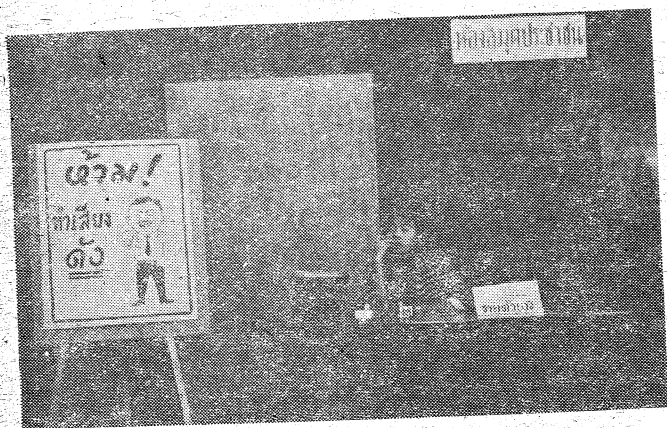
เข้าเขาก็ถึงกับชงกแล้วเดินต่อไป

บรรณารักษ์ดู

บรรณารักษ์แต่ละคนทุกอย่างก้าว จนผู้ยืมหนังสือรู้สึกกระตาค และเริ่มตั้งตัวในตัวเองว่าอะไรผิดปรกติขึ้นหรือไม่ ตั้งตัวว่าตนเองนั้น ทางเก่งขาด และรองเท่าหลุดบ้างหรือแล้วก็รวบรวมความกล้า เดินไปที่ตู้ เพื่อจะหยิบหนังสือออกมาดู แต่บรรณารักษ์ชี้ให้ดู “ห้ามหยิบหนังสือออกจากตู้” ผู้จะหยิบก็รู้สึกผิดหวัง จึงออกจากห้องสมุดโดยไม่ได้อ่านหนังสือเลย เพราะความเกรงกลัวและเกรงภัยจากบรรณารักษ์

แต่ถึงผู้บรรยายดังกล่าวนั้นเป็นภาพหนึ่งของ บรรณารักษ์ แต่ก็มีบางท่านที่พิ

บรรณารักษ์ จีโรค

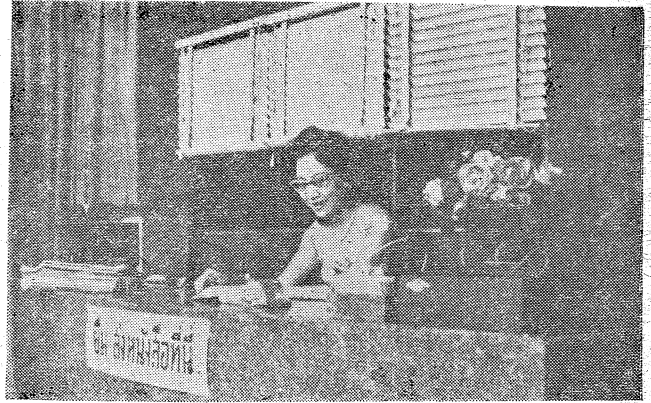
ใน ตำแหน่ง บรรณารักษ์ เพราะเห็นว่าสบาย ไม่ยุ่ง โดยเฉพาะ ท่าน ผู้หวังเอาสมุดเป็นที่พักผ่อน เพราะศร หรือโรคภัยไข้เจ็บเบียด

บรรณารักษ์ ลักษณะนี้เขียนป้ายติดติดตั้งไว้ที่โงานว่า “เชิญช่วยตัว

ท่านเป็น บรรณารักษ์จีโรค ด้อมรอบตัวท่านเต็มไปด้วยกดยาคุม ยาหอม น้เครื่องรักษาตัวจิปาฐะ เธอกำลังนั่งอย่างอ่อนเพลียระเหียใจ คมยาคุม อมยาหอมอยู่เวลาด มีชายคนหนึ่งเข้ามาหมายใจว่าจะยืมหนังสือเอามาอ่านแก้กุ่ม แต่พอเหลือบไปก็บรรณารักษ์ถอนใจใหญ่ คมยา ถีเข้า ถีเข้า ถีเข้า ผู้ยืมหนังสือเดินเข้ามาถามหาบรรณารักษ์ยกนิ้วชี้ไปที่ตู้อย่างหมดแรง แล้วทำท่าเหมือนว่าจะเป็นลม ผู้ยืมหนังสือก็ไปช่วยพยาบาล แทนการที่จะได้หนังสือไปอ่าน

ครั้นแล้วถึงผู้บรรยายดังกล่าวนั้น ท่านผู้ชมได้ชมแต่และมุมของบรรณมาถึงต้องประเททแล้ว ต่อไปนี้ฉันจะขอเชิญท่านได้พบกับ บรรณารักษ์เจ้าสำรา

สภาพของห้องสมุดบรรณารักษ์เจ้าตำราญนี้โดยทั่วไป มีหนังสือวางทั้งอยู่เกดบนกาดไม้เป็นระเบียบ ท่านบรรณารักษ์กำลังนั่งอ่านหนังสืออย่างตึกตึกนาน ในขณะที่เดียวกัน ณ อีกมุมหนึ่งของห้องสมุด ก็มีประชาชนหนึ่ง อ่านหนังสือ และ คุยกันอยู่อย่าง

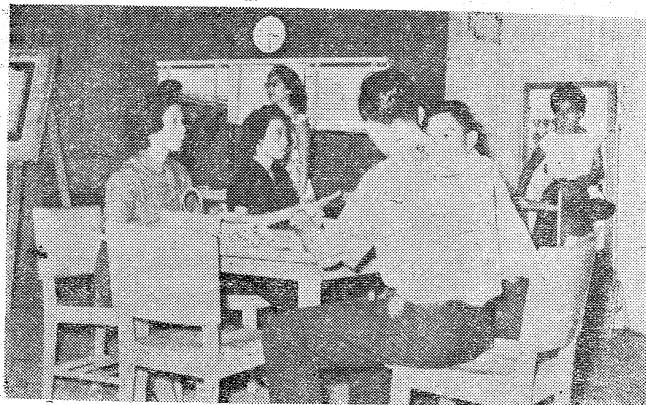

บรรณารักษ์เจ้าตำราญ

ตำราญบานใจเต็มที ใครมีธุระจะค้นหนังสือก็ค้นไป ผู้ที่ไม่มีธุระอะไร ก็ใช้ห้องสมุดเป็นที่นั่งตันทานกัน ครั้นแจ่มนิทานเพื่อนหญิงของบรรณารักษ์เจ้าตำราญ ก็เดินเข้าประตูมา เธอร้องทักเสียงดังดังมาแต่ไกลว่า

“นั่นอะไรกัน นี่หัวเราะอยู่คนเดียวก็ได้อะ”

บรรณารักษ์เจ้าตำราญหันมาดู ตอบเพื่อนที่กำลังหัวเราะอยู่ว่า

ใครใคร่คุย คุย ใครใคร่อ่าน อ่านตำราญดีแท้

“จะไม่ให้ หัวเราะ อย่างไรได้ ดองฟังดูซิเธอ บทเกยวพาราดิระหว่างระเด่นดินไต่ กับนางประแดะหูกดองดองดมร.....นี่ไม่เดวณะ..ฟังเขาเรียกกันซิ คาระเด่นดินไต่แกเรียก นางเอก ของแก้วแม่งามเอยงามปลดอดบั้ง แม่ดองเอยดองได้บ้าง ”

คุยกับเพื่อนเพื่อนแซ่ไม่ดูแลงาน

เจ้าดำรายชักรังดัย และคงนึกใครจะทอดของดูจริง ๆ แต่เพื่อนหญิงซึ่งห้ามเดี้ยก่อน

“อย่าต้องเชียวนะเธอ เดียวพ่อเกิดแดงนอนขึ้นมา เธอต้องร้องให้ขี้มูกโป่ง—โป่ง—ฉันไม่รู้ด้วยนะ”

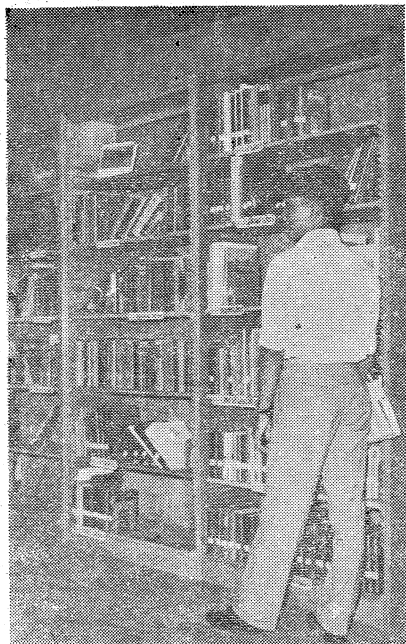
“แต่อย่างไรก็ตาม ฉันต้องขอยกย่องพระมหามนตรี ว่าท่านเป็นกวีเจ้าซึ่งถึง
อารมณ์—จิตใจของคนอ่านจริง ๆ” บรรณารักษ์ยังคิดใจนายระเด่นฉันใดไม่หาย

“จริงสินะ ฉันว่า เพียงแต่เราจะพูดเป็นร้อยแก้วให้คนชั้นกันบ๊วยากลำบากพอ
อยู่แล้ว” เพื่อนหญิงคัดค้านตาม “นี่ท่านยังด่ามารกว่าเป็นกตอนให้เราชั้นเดี้ยอีกด้วย”

“ยังนั่นเธอ โชคดีจริง ๆ ที่ฉันได้มาทำงานที่ห้องสมุด ได้มีโอกาสอ่านหนังสือ
เล่มที่ มันเพลินดีจริง ๆ” กล่าวแล้วก็ลุกขึ้นดัดแขนแก้มือ “ว่าแต่วันนี้เธอไปไหนมาถึง
แล้วมาทัน”

“ไปเดินดูผ้ามาจะ ได้ด้วย ๆ ถูกใจมา ๒-๓ ชิ้น เลยแวะเอามาอดเธอใจล่ะ”
ท่านบรรณารักษ์รับผ้ามาคลาดดู แล้วเขาทาบเข้ากับตัว อุทานว่า “แห่ม! ด้วยคุณ
ระหว่างนั้นมียาคนหนึ่งเขามายืมหนังสือ

“มีหนังสือ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ ของ ดร. วิทย์ ไหมหรับ
ท่านบรรณารักษ์ยอมอย่างหวาน เขาอกเขาใจ แล้วขี้ไปตู้บัตรรายการ

บรรณารักษ์เจ้าสำราญ บริการแต่ปาก ประชาชนก็หมดอยากจะหาหนังสืออ่าน

“ดูที่โน่นซิคะ ถ้าในดินขี้กบก็บตรกก็มีหนังสือคะ”

ผู้ยืมหนังสือทำทางงวย

คงไม่มีความเข้าใจในเรื่องบัตรรายกองรายการอะไร

เป็นแน่ จึงขยิบจะอำปากถามอีก แต่บรรณารักษ์ไปรย้มให้อีก และขม้อเข้าไปที่ตู้บัตรอีก
ผู้ยืมมองตามมือ ขี้แ้วด้ายคี่ระะไม่รู้อะไร แต่ก็เดินไปที่ตู้บัตร ท่านบรรณารักษ์จึงหนีไป
ยังดังที่ท่านสนใจต่อไป

“แหม! ขนดด้วยดิน เมตรละเท่าไรนะ? ยังมีอีกไหม?”

“เมตรละ ๓๐ บาท ยังมีอีกเยอะ และดีอื่น ๆ ก็มีด้วย” เพื่อนหญิงบอก “แต่
ถ้าเธอชอบมาก ควรรีบไปดู เดียวจะหมดเพราะร้านเขาขายดี”

“อ้อ, ต้องรีบไปแน่เชียวจ๊ะ” ว่าแต่เธอไปเป็นเพื่อนฉันหน่อยได้ไหมล่ะ?”

ขณะนั้นมีคนกลุ่มหนึ่ง มีจำนวน ๒-๓ คนเดินเข้ามา ตั้งใจว่าจะขอยืมหนังสือ
ครั้นเห็นคุณบรรณารักษ์ กำลังพะวักพะวนอยู่กับธุรกิจเรื่องผ้า ก็ทำท่าเกรงใจ

คุณบรรณารักษ์มิได้หันไปสนใจ แค่นั่งฟังเพื่อนของเธอซึ่งถามขึ้นว่า

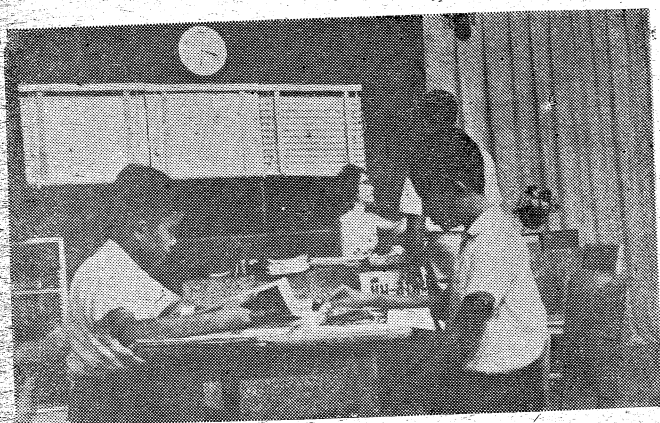
“เธอจะไปเมื่อไรล่ะ พรุ่งนี้กลางวันฉันว่าง จะแวะมารีบเอาไหม?”

“ดีเหมือนกัน ฉันจะปิดห้องสมุดเดี๋ยวนี้กลับบ้านหนึ่ง”

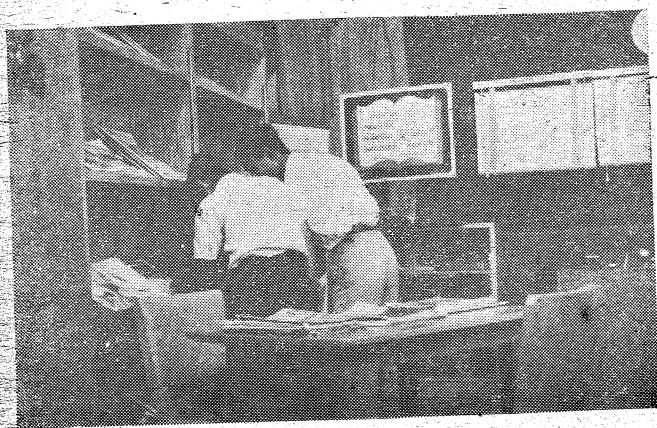
เพื่อนหญิงจัดแจงเก็บห่อผ้า และกล่าวว่

“ไปเถอะ จะต้องไปหาซอผดไม้ฝากคุณแม่อีก พรุ่งนี้ค่อยพบกันนะ”

“ดีจังดีจัง ขอบใจมากนะ”

ถึงงานเธอก็ร้านที่จะทำ

ปล่อยให้ผู้ใช้ห้องสมุดทำตามชอบใจ

ครั้นเพื่อนออกจากห้องสมุด
ไปแล้ว เธอก็ตั้งนั่ง หยิบเอา
เครื่องแต่งหน้า แต่งผม ออกมา
ทาแป้ง หวีผม ทาดิพดติก
และต้องกระจก

ระหว่างนั้นคนเฝ้าหนังสือมา
ดังคนละหนึ่งเล่มบ้าง ต้องเล่ม
บ้าง วางกองตุ่มไว้ที่ข้างตัว
คุณบรรณารักษ์จนเป็นกองสูง
ครั้นมีคนเขามาเยี่ยม เธอก็ให้
ประทับตราเยี่ยมเอง คงยิ้มหวาน
อย่างदनุกและใจเย็น ปล่อย
ให้เด็กเล็กและผู้ยมทั้งหลายค้น
หาหนังสือ หรือจะหยิบอ่าน
ได้อย่างเสรี

และแล้วพอใกล้เวลา
จะเลิกงาน หญิงสาวผู้เป็น
เพื่อนบรรณารักษ์อีกคนหนึ่ง ก็
เดินตรงเข้ามาหา

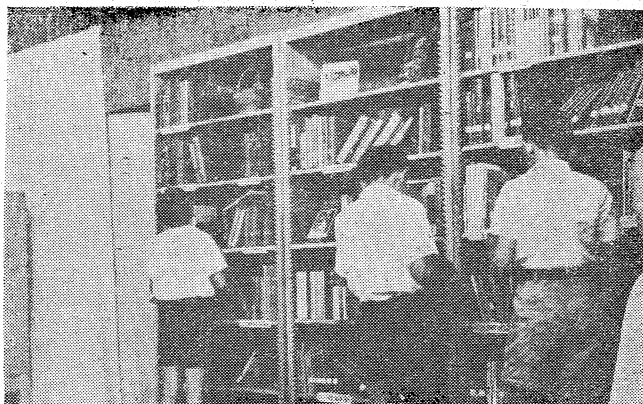
“ ยังไม่ได้ ปิด ห้อง
สมุดอีกเหรอ? เดียวไปไม่ทัน
รอบดีไม่งั้นหรือ? ตัวก็ยัง
ไม่ได้ซื้อเลย ” เรียกขานดังพอ
จะให้ได้ยินกันทั่วห้อง

“ ไปซิคะ ” เธอ
ตอบ มองดูนาฬิกา เพิ่งจะ
สิบห้าสี่สิบ จึงลุกขึ้นยืน ยิ้ม
กับผู้ที่มาเยี่ยมหนังสืออย่างอ่อน
โยนคล้าย กับขอร้องกตายนะ ๗
ว่าเอาไว่พรงันถ่วงค่อยยืมไม่ได้
หรือพอก่อน พดางหันไปดู
นาฬิกาอีกหลายครั้ง บ่อย ๗

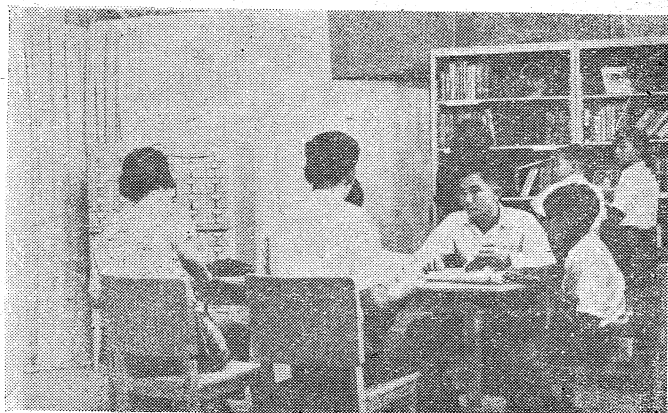
เขาผู้มั่งคั่งก็อดใจไม่ไหว บรรณารักษ์เจ้าตำราญ จึงพากันออกจากห้องสมุดไป

ผู้บรรยายออกมาปรากฏกายอีกครั้ง กล่าวว่่า :

ภาพชีวิตบรรณารักษ์ที่ท่านได้ชมมาแต่จน เป็นภาพจริงในสมัยหนึ่ง คือสมัยที่
เราคิดกันว่า ห้องสมุดมีไว้เพื่อเป็นที่เก็บหนังสือเท่านั้น หรือถ้ามีบ้าน ก็เพื่อไว้เป็นความ
สง่าแก่บ้าน แต่มาบัดนี้ เมื่อดังคม วัฒนธรรม และการศึกษาเปลี่ยนแปลง ห้องสมุด

ใครใคร่หยิบ—หยิบ ใครใคร่อ่าน—อ่าน
ไม่ต้องผ่านบรรณารักษ์ก็ได้

รื้อค้นกันได้อย่างเสรี

ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ได้อย่างใกล้ชิดก็พลอยเปลี่ยนแปลงด้วย เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาให้ได้ผลเต็มที่ และเพื่อการดำรงวัฒนธรรมให้เข้ารูปดั่งขน การจัดสร้างห้องสมุดในปัจจุบันจึงวางวัตถุประสงค์ไว้ว่า

๑. เพื่อการศึกษา ช่วยการศึกษาค้นคว้า เพื่อประกอบการเรียนจากสถานศึกษาบ้าง ด้วยการศึกษาดด้วยตนเองบ้าง

๒. เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้ และข้อเท็จจริง ทั้งในทางวิชาการ ปัญหาโลก และปัญหาด่วนตัว

๓. เพื่อเป็นสถานที่ให้ความรื่นรมย์ทางใจ และทางสมองแก่ผู้อ่าน

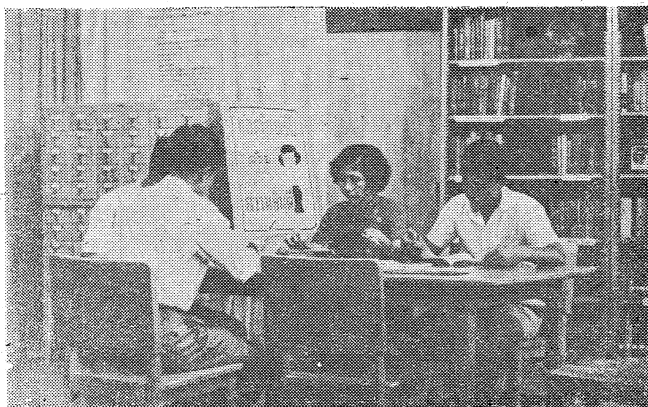
แต่กิจการของห้องสมุดจะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่วางไว้นั้นได้ ด้วยมีบรรณารักษ์ผู้สามารถ ผู้ซึ่งนอกจากจะมีศรัทธาและใจรักในงานด้านนี้แล้ว ยังเป็นผู้ได้รับการศึกษาอบรมในวิชาบรรณารักษศาสตร์มาโดยเฉพาะ จนเข้าใจซึ่งถึงอุดมคติและปรัชญาของวิชาบรรณารักษศาสตร์ นั่นคือ “จะให้บริการที่ดีที่สุดแก่ผู้อ่าน” ด้วยการทำตนเป็นดังแต่ผู้รับใช้เพื่อนผู้ให้คำปรึกษาหารือ และครูอาจารย์ที่กล้าคัดค้านแนะนำ ซึ่งเมื่อไรจะเป็นอะไรนั้น ย่อมอยู่ในดุลยพินิจของบรรณารักษ์ที่จะใช้หลักจิตวิทยาเข้าช่วย

แต่การที่จะหาบรรณารักษ์ผู้มีความรู้คุณสมบัติเหมาะสมกับทุกประการ ดังกล่าวมานั้น หาได้ยากยิ่ง เพราะมีจำนวนน้อยประการหนึ่ง และเพราะวิชาบรรณารักษศาสตร์ ยังไม่แพร่หลายประการหนึ่ง ดังนั้นวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย นอกเหนือไปจากการแนะนำให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาบรรณารักษศาสตร์ทั่ว ๆ ไป และส่งเสริมฐานะของบรรณารักษ์แล้วก็คือ การจัดการอบรมบรรณารักษ์ทุกประเภท เป็นคราว ๆ ประจำปี เพื่อให้เข้าใจซาบซึ้งถึงงานด้านห้องสมุด ให้สามารถ “ให้บริการที่ดีที่สุดแก่ผู้อ่าน” ได้

และความเปลี่ยนแปลงที่ท่านผู้ชมจะได้พบในตัวบรรณารักษ์หลังจากได้รับการอบรมแล้วเป็นอย่างไรบ้างนั้น ดิฉันขอเชิญท่านพบกับบรรณารักษ์เจ้าตำราญของท่านเอง

ครั้นได้บรรยายดังนั้นก็แล้ว พลันภาพของ “ห้องสมุดประชาชนเทพนิมิต” ก็ปรากฏขึ้น และแทนที่จะมีป้ายห้ามโน่นห้ามนี้ ห้ามจิบาฐะ กลับมีป้าย “ขอต้อนรับด้วยความยินดี” “แนะนำการหาหนังสือ” ในห้องสมุดใหม่นี้ จะได้เห็นดังที่

แปลกตามติไปจากห้องสมุดรุ่นเก่าที่ได้เห็นมาแล้ว เช่น วิธีการแบ่งแยกหมู่หนังสือ การจัดโต๊ะเก้าอี้ บรรณารักษ์แทนที่จะนั่งแตงค้ว ซึ่งเป็นกรปฏิบัติตัวเอง ก็ไปปฏิบัติห้องสมุด มีการบัตปูณ จัดหนังสือโต๊ะเก้าอี้ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

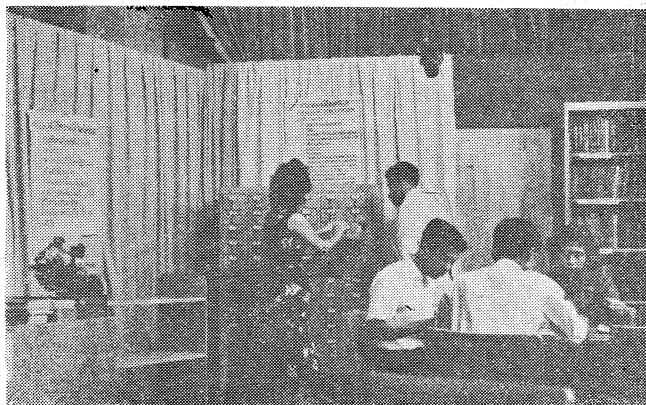
คราวนี้ระเบียบหน่อย

ที่โต๊ะหนังสือ มีประชาชนนั่งอ่านหนังสืออยู่เงียบ ๆ ไม่คุยกันให้เป็นที่รบกวนสมาชิกของผู้อื่น มีผู้หญิงเข้ามามอง ๆ ดูหนังสือ คิดยากกับจะหาหนังสือที่ต้องการได้เล่มหนึ่ง แต่ไม่รู้จะหาอย่างไรถูก ด้วยหนังสือมีเยอะแยะจนมองดูถาดตา แทนที่จะทำไม่รู้ไม่ชี้ บรรณารักษ์คนใหม่ได้เดินเข้าไปหาแล้วถามว่า

“ต้องการหนังสืออะไรหรือคะ?”

“หนังสือเรื่อง My Country and My People ของ Lin Yu - Tang มีไหมครับ”

ผู้ถาม

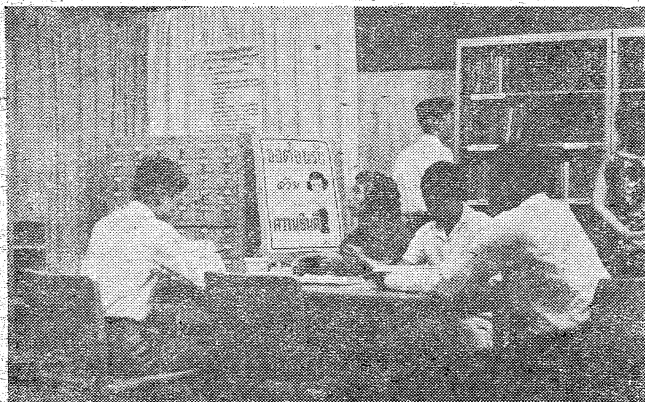

ช่วยสอนให้ประชาชนรู้จักค้นหาค้นหาบัตรรายการ

“คุณจำชื่อเรื่องและชื่อผู้แต่งได้ครบเช่นนี้ ช่วยให้คุณหาได้ง่ายขึ้นเป็นกองแน่ค่ะ”
เรอก้าวด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม และออกนำไปที่ตู้บัตรรายการ “ลองมาดที่ตู้บัตรรายการด้วย
กันซิคะ หนังสือในห้องสมุดคนมรายชื่อยู่ในดัชนีทางด้านทงนั้นแหละค่ะ”

เธอเปิดดัชนีดังออกมาและกล่าวต่อ

“วิธหาคะ คุณจะเปิดดัชนีตัว M ภายใต้คำว่า My ก็ได้ค่ะ” พลางชี้ให้ดู
“นี่ไงคะ My Country and My People เลข 915.1 หรือคุณจะเปิดดัชนีตัว L ก็ได้
ค่ะ ภายใต้คำ L ว่า Lin” พร้อมกับเปิดให้ดู “นี่ไงคะ Lin Yu - Tang 915.1 เป็น
เลขหมู่ของหนังสือเล่มนี้ เราไปดูที่ชั้นหนังสือกันเถอะค่ะ”

พากันเดินไปที่ชั้นหนังสือ
มองหาหนังสือที่ชั้น แต่ไม่พบ
บรรณารักษ์กล่าวน้อย ๆ ว่า

“หนังสือไม่อยู่ คงจะมี
ใครขอยืมไปแล้วแล้ว
นะคะ ดิฉันดูที่บัตรยืมก่อน”

เธอเดินไปที่โต๊ะ Circula-
tion เล็กๆ ด้ว แล้วเอ่ยขึ้น

เมื่อหนังสือไม่อยู่ทำอะไร

“จริงแหละค่ะ - คุณคนยืมขอยืมไป กำหนดถึงวันที่ ๒๘ มกราคม อีกสามวัน จะ
ช้าไหมคะ?”

“ไม่ช้าหรอกครับ เพราะผมยังไม่ต้องการโดยด่วนเท่าไรนัก” ผู้ยืมตอบ

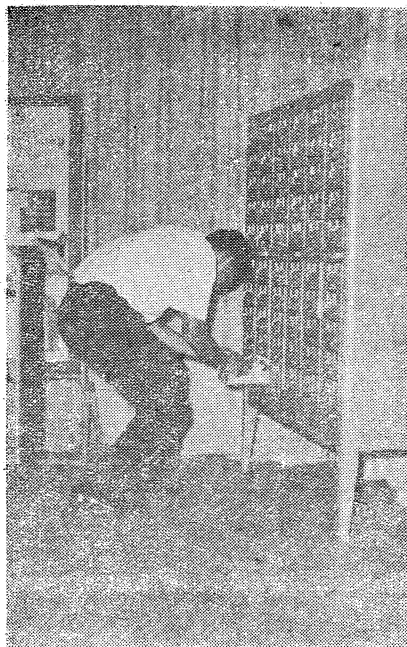
“ถ้าเช่นนั้นคุณเซ็นชื่อจองไว้ซิคะ ถ้าได้หนังสือมาแล้วดิฉันจะแจ้งไปให้ทราบ”

พลางส่งสมุดจองให้

“ขอบคุณครับ” ผู้ยืมกล่าวเมื่อกมถึงเซ็นชื่อ

“ไม่ต้องกรหนังสืออื่นอีกบ้างหรือคะ เชิญเลือกตามสบายนะคะ”

“ขอบคุณครับ”

เมื่อต้องการหนังสืออะไร
ดูที่ไหนก่อน

ระหว่างหมคนเข้ามาอ่านหนังสือบ้าง บางคน
ก็มาค้นดูบัตรรายการที่ตู้บัตร และบางคนก็นั่งอ่าน
หนังสืออยู่

ขณะนั้นมักมีใครสักคนพบตงชน บรรณารักษ์
หญิงเดินไปรับสาย

“ฮัลโหล ที่นี้ห้องสมุดประชาชนเทพนิมิตคะ
คุณต้องการทราบอะไรนะคะ... อ้อ, คุณได้รับดัชนี
จากญาติในประเทศเยอรมันหรือคะ?... คงจะน่ารัก
มาก... ดัชนีอะไรนะคะ... อ้อ, ดัชนีลาดปนแดงหรือคะ?...
คุณอยากจะคงขอเป็นภาษาเยอรมันเพื่อเป็นที่ระลึกว่า
มาจากเยอรมันหรือคะ?... เดียวก่อนคะ รูปร่างเป็น
อย่างไรคะ?... อ้วนกลม... ตาโต... ชนมาก... แหม !
รักษาน่ารักดีนะคะ... ตกตงคุณอยากจะให้ชื่อว่า
อะไรนะคะ... หากำเยอรมันให้ตรงกับคำว่า แส่นรู
เดี๋ยวนะคะ โปรดคอยสักครู่คะ ดิฉันจะค้นให้เดี๋ยวนะ”

เดินไปหยิบ dictionary เยอรมันมาเปิดดู

“ฮัลโหล, ได้แล้วค่ะ เรียกว่า Gelehrig, Schlau” ถกดตัวให้ฟังด้วย “โงะ
ชอบไหมคะ ! ไม่เป็นไรคะ ด่วนดีนะคะ”

จึงเป็นอันจบบรรณารักษ์ของเราคนนั้นหน้าตงขอดัชนีให้ด้วย

คราวนั้นผู้เดินเข้ามาใหม่ มองแต่แรกก็ทราบได้ว่าต้องเป็นครูแน่ เพราะการแต่ง
กายและกิริยาท่าทางบอก เธอเดินเข้ามาหาบรรณารักษ์

“ด่วนดีคะ ดิฉันเป็นครูสอนวิชาประวัติศาสตร์ กำลังสอนสมัยสุโขทัยแก่นักเรียน
มัธยมปีที่ ๔ ดิฉันอยากจะให้นักเรียนได้ค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับสมัยพระเจ้ารามคำแหงมหา

ราชด้วยตัวเอง จะขอพานักเรียนมากันควาที่ใดใหม่คะ เพราะห้องสมุดที่โรงเรียนไม่มีหนังสือและอุปกรณ์อื่น ๆ เพียงพอ”

“ได้คะ” ตอบอย่างยิ้มแย้มแจ่มใส “จะมาเมื่อไรคะ ? และนักเรียนในชั้นของคุณครูมีเด็กเท่าไรคะ ?”

“ดิฉันจะพานักเรียนมาในวันศุกร์ที่ ๓๐ นี้ เวลา ๑๐.๐๐-๑๑.๐๐ น. นักเรียนมี ๓๐ คน ค่ะ”

“ดิฉันจะจัดสถานที่และเตรียมหนังสือกับอุปกรณ์เครื่องใช้ไว้ให้พร้อมตามเวลานี้ อ้อ, ป้ายวันเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา ที่มัยรายการเล่าประวัติบุคคลสำคัญ คุณครูช่วยประกาศให้นักเรียนทราบด้วยซิคะ รายการนี้เปิดสอนกับผู้สนใจทุกท่านคะ”

“ขอขอบคุณคะ ดิฉันจะบอกให้เด็ก ๆ ทราบ ดูเหมือนได้ยินเขาพูดถึงรายการนี้กันบ่อย ๆ เป็นประโยชน์มากทีเดียวคะ”

ภาพห้องสมุดประชาชนเทพนิมิตหายไปแล้วคราว มีภาพผู้บรรยายเข้ามาแทนที่ มีเสียงบรรยายออกมาว่า

“แทบไม่น่าเชื่อจะคะว่า การอบรมและศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จะได้เปลี่ยนแปลงบรรณารักษ์เจ้าตำราญของเราให้กลายเป็นบรรณารักษ์ผู้เอาการเอางานถึงเพียงนี้ ดิฉันคิดว่าท่านผู้ชมคงจะเห็นด้วยกับดิฉันประการหนึ่งว่า การที่เราอยากจะทำอะไรสักอย่างให้ดีจริง ๆ นั้น เพียงแต่ศรัทธาและความรักในงานยังไม่เพียงพอ การเข้ารับการศึกษาและการอบรมในวิชานั้นจะช่วยให้เราทำกิจการนั้น ๆ ได้ผลอย่างน่าพอกภูมิ สำหรับวิชาบรรณารักษศาสตร์นี้ นอกจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยจะได้จัดการอบรมเป็นครั้งคราวในเดือนสิงหาคมและกันยายนทุกปีแล้ว ผู้ที่สนใจจริงก็อาจสมัครเข้าศึกษาวิชานี้ได้ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัดนี้ ดิฉันขอเชิญท่านผู้ชม พบกับบรรณารักษ์ผู้สามารถแก้ข้อข้องใจของเราต่อไป”

คราวนี้ห้องสมุดประชาชนเทพนิมิต ได้จัดรายการพิเศษ เฉล้าประวัติบุคคลสำคัญ ให้ประชาชนฟัง ในห้องประชุมที่ผู้ฟังนั่งคอยอยู่มากมาย คุณบรรณารักษ์เดินออกมาบนเวที เข้าประจำที่แล้วก็เริ่มชวนว่า

“ตัวดีค่ะ รูดิกยงค์มากที่ผู้ฟังรายการของเรานั่นคงคับคั่งเช่นเคย คราวนี้ฉันจะขอแนะนำให้คุณได้รู้จักกับบุรุษร่างสูง นัยน์ตาเศร้า ไว้เคราเพื่อทำให้หน้าเข้ม บุรุษบุรุษชาติตระกูลดีและดีนรณคดีเพื่อจะให้ได้ซึ่งอิสรเสรีภาพนั้นมา มิใช่เพื่อตัวเขาเอง แต่หากเพื่อมนุษยชาติไป แม้เรื่องราวของเขาจะเป็นเรื่องราวในอดีตดั่งร้อยปีที่ผ่านมาแล้ว แต่ความทรงจำในเรื่องราวของเขายังคงกระจ่างแจ้ง มิใช่เพียงในบรรดาชาวอเมริกันเท่านั้น แต่หากชาวโลกทั่ว ๆ ไปด้วย ฉะนั้นเชื่อว่าท่านคงจะพอเดาได้แล้วว่า บุรุษผู้นี้คือ Abraham Lincoln ชาวอเมริกันนั่นเอง”

เมื่อกล่าววาทกรรมกลาจบแล้ว เธอก็ยกหนังสือเล่มหนึ่งขึ้นให้ดูและกล่าวต่อไปว่า

“ชีวิตของ Abraham Lincoln เป็นชีวิตตัวอย่างของผู้ที่กำเนิดมาเพื่อต่อสู้เอาชนะกับความอดอยากยากจน ต่ออุปสรรค เพื่อความดำรงแห่งชีวิต และต่อการดิ้นรนไขว่คว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตย ใบหน้าอันเศร้าสดดของดินคอดนนั้น มิใช่เกิดขึ้นเพราะความเศร้าเสียใจในการสูญเสียมารดาแต่เยาว์วัย หรือในการสูญเสียคนรักในยามรักเท่านั้น แต่หากยังเศร้าสดดเพราะความไม่เท่าเทียมกันของเพื่อนมนุษย์ร่วมชาติ ดังนั้นความรูสึกที่ดีจะช่วยเพื่อนร่วมชาติให้ มีความสุขได้เท่าเทียมกันจึง เป็นความมุ่งหมายตั้งใจอย่างหนึ่งในชีวิตของดินคอดน”

“ดินคอดนเกิดเมื่อ ๑๕๐ ปีมาแล้ว เป็นสมัยที่การศึกษายังไม่แพร่หลายเหมือนปัจจุบัน และถึงดินคอดนเป็นคนจน บ้านอยู่กลางป่า ห่างผู้คน หนทางที่จะได้รับการศึกษายังมีดิมิด แต่ดินคอดนมิเคยย่อท้อ แม้จะต้องเดินถึงวันละ ๒๐ ไมล์ เพื่อไปขอยืมหนังสือเขามาอ่าน หรือจะต้องไปทำนาใช้หนี้ค่าหนังสือดังตามวันตามคืน ดินคอดนไม่เคย

ปรีปากบ่น ฉะนั้นจึงไม่เป็นที่ประหลาดคนที่จรรยอะไรเลย ที่ดินคอดนผู้ยากจนจะได้ได้เท่า
ขึ้นมาเป็นทนายความการมกดำ และในที่สุดเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาผู้มั่งคั่งอย่างขจรจาย
ไปทั่วโลก

“ที่ดิฉันนำ Abraham Lincoln บุรุษผู้เข้มแข็งชาวอเมริกันมาให้อ่านกับคุณใน
วันนี้ ก็เพื่อจะกระตุ้นเตือนให้คุณเชื่อมั่นว่าความยากจนคนแค่น ความอ้างว้างห่างไกล
มิใช่อุปสรรคที่จะมาขัดขวางมนุษยเรามีให้ได้รับการศึกษา อันจะเป็นของนำไปสู่ความ
สำเร็จในชีวิต ถ้าเพียงแต่เราจะคบหนังสือไว้เป็นมิตร ดิฉันคอดนได้แสดงตัวอย่างให้คุณ
เห็นแล้ว

“อันที่จริง เรื่องราวอันน่าสนใจ คืบคลาน เต็มท่อนใจของดิฉันคอดนน้อยมกมาก
แต่ดิฉันใคร่ขอเชิญให้คุณได้มาลองค้นคว้าอ่านดูเอง เพื่อให้ซาบซึ้งกว่าที่จะฟังดิฉันเล่า”

เธอยกหนังสือเล่มแรกของ Ingri & Edgar Parin d'Aulaire ให้ดูแล้วกล่าวต่อ

“เล่มนี้สำหรับคุณที่ชอบดูภาพประกอบเรื่องและสำหรับผู้ที่สนใจชีวิตในเยาว์วัยอัน
น่าตื่นเต้นของดิฉันคอดน”

ยกหนังสือเล่มแรกของ James Daugherty ให้ดูอีก

“เล่มนี้สำหรับคุณที่ชอบอ่านด้านนวนแบบผู้ใหญ่ และชีวิตการงานอันน่าสนใจของ
ดิฉันคอดน ทั้งสองเล่มนี้มีห้องสมุดค่ะ เชิญคุณมายืมได้ตลอดเวลา”

ภาพที่แสดงว่าบรรณารักษ์ต้องป้ารู้จักและเป็นด้วยนั้นหายไป และ รูปของ ผู้บรรยายก็
ออกมาปรากฏ ผู้บรรยายกล่าวว่า

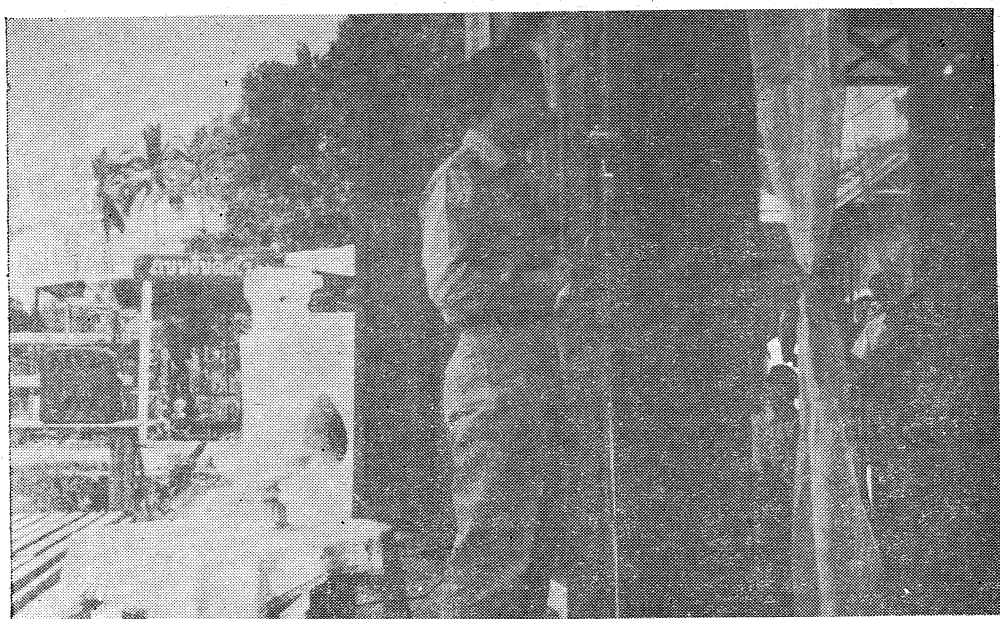
“ท่านผู้ชมคะ ดิฉันคิดว่าทั้งท่านและดิฉันมีโชคดีกว่า อะบราฮัม ดิฉันคอดน มาก
ทีเดียว จำนวนห้องสมุดทั้งของประชาชนและของโรงเรียนกำลังเพิ่มจำนวนขึ้นทุกวัน ท่าน
ไม่ต้องเดินวันละ ๒๐ ไมล์ ไปขอยืมหนังสือ เพียงแต่ท่านจะให้ความสนใจและสนับสนุน
เยาวชนบุตรหลานของท่านก็จะได้พบมิตรแท้ที่จะเป็นพลังช่วยส่งเสริมให้เขาไปสู่ความผาสุกใจ
ความสำเร็จอันงดงามในชีวิต”

แล้วท่านผู้บรรยายก็อ่านโคลงซึ่งมีอยู่ในห้องสมุดว่า ดังนี้

“หนังสือประดับตู้	ปัญญา
งามยิ่งงามวิชา	เชี่ยวชาญ
แม้มิตรมีมีมา	เขียนเขียน
อ้ออ่านปานเข้า	เพื่อนไซ้สนทนา.”

นี่แหละชีวิตของบรรณารักษ์ทั้งดั่งแบบ และแบบที่ดั่งนี้ ต้องมีความสามารถหลายอย่าง เป็นนักพูด นักปาฐก นักสะสม นักสังคม และนักบุญ !

[บรรณาธิการบรรยายตามคำคร่ำครวญของผู้บรรยายทางโทรทัศน์—บ.ก.]

นายสุวรรณ กฤตธรรม นายอำเภอเมืองเชียงใหม่รายงานวัน
เปิดป้ายห้องสมุดประชาชนตำบลฟ้าฮ่าม

คุณค่าหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์

กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์

เนื่องในโอกาสที่ทางราชการได้แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณะกิ่งอำเภอเชียงแสน
ในจังหวัดเชียงราย และยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอ โดยมีความมุ่งหมายที่จะรักษาภาพของ
ปูชนียสถานอันมีคุณค่าอันประการทั้งในด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปะของไทย ให้
คงยืนอยู่สืบไปพอให้เป็นมรดกตกทอดถึงอนุชนชาวไทยในอนาคตนั้น กรมศิลปากรได้
พิจารณาเห็นว่า เรื่องราวของเชียงแสน หรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับจังหวัด
ภาคเหนือของไทยนั้นยังไม่เป็นที่แพร่หลายนัก ซึ่งนอกจากจารึกเชียงแสน จากคำกล่าว
ถึงลักษณะงดงามมากลักษณะหนึ่ง ที่เรียกกันว่า พระพุทธรูปสมัยเชียงแสนแล้ว ก็มีบุคคล
ส่วนน้อยจะได้ทราบถึงประวัติศาสตร์และความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของดินแดนทางภาคเหนือ
ของไทย ฉะนั้นเพื่อเป็นเครื่องเพิ่มพูนความรู้แก่ท่านทั้งหลาย เกี่ยวกับเรื่องราวประวัติศาสตร์
ของภาคเหนือรวมทั้งเชียงแสน กรมศิลปากรจึงได้มอบบทความเรื่อง คุณค่าของหนังสือ
ชินกาลมาลีปกรณ์ ซึ่งมีสาระสำคัญกล่าวถึงบทบาทของพระพุทธศาสนาในแคว้น
ล้านนาไทย เป็นต้นเมืองเชียงแสน เชียงราย ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และโดยนัย
หนังสือเรื่องชินกาลมาลีปกรณ์ ก็จะทำให้ท่านได้ทราบถึงประวัติศาสตร์ของจังหวัดภาคเหนือ
ของไทยโดยทั่วกันด้วย

ก่อนที่จะบรรยายถึงคุณค่าของหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ในด้านต่าง ๆ เห็นควรที่
จะได้บรรยายถึงประวัติแห่งหนังสือเรื่องนี้เสียก่อน พอเป็นดังเชป หนังสือชินกาลมาลีปกรณ์
นี้ ท่านรัตนปัญญาเถระ ชาวเมืองเหนือ ซึ่งเป็นปราชญ์หนึ่งทางภาษาบาลี ได้แต่งขึ้น
ไว้เมื่อระหว่าง พ.ศ. ๒๐๖๐ ถึง พ.ศ. ๒๐๗๑ ตรงกับรัชสมัยพระรามาธิบดีที่ ๒ ซึ่งเป็น

โอรสองค์หนึ่งของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งสมัยอยุธยา ใช้ภาษานาถด้อยคำ ตัดด้วยเรียกชื่อหนังสือว่า ชินกาลมาลีปกรณ์ ในสมัยนั้นทราบว่า ลานนาไทยรุ่งเรือง ด้วยนักปราชญ์বাদิ ปรากฏว่าได้มีปราชญ์จนาหนังสืออันมีค่าไว้ด้วยภาษานาถเป็นอันมาก เป็นต้นว่า พระสิริมิ่งคลาจารย์ ได้รจนาคัมภีร์มิ่งคลาถิตถที่ปนี และพระโพธิรังสี ได้รจนาเรื่องจามเทวี เป็นต้น แม้ว่าหนังสือดังกล่าวจะรวมทั้ง ชินกาลมาลีปกรณ์ด้วย จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนามาเป็นส่วนสำคัญ แต่ก็ได้ให้สารัตถประโยชน์ทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างดี หอสมุดแห่งชาติได้พิจารณาเห็นคุณค่าของหนังสือเหล่านี้ จึงได้จัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อให้ท่านผู้สนใจตลอดจนนักศึกษาได้อาศัยเป็นเครื่องมือประกอบการศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี

เฉพาะเรื่องชินกาลมาลีปกรณ์ ปรากฏว่าได้แปลมาจากภาษานาถมาเป็นภาษาไทยครั้งแรกในต้นสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โดยที่พระองค์ท่านได้โปรดฯ ให้ประชุมราชบัณฑิต ๕ ท่าน คือ พระวิเชียรปรีชา พระยาพนาพิมล หลวงอุดมจินดา หลวงราชภิรมย์ และหลวงธรรมาภิมนตรี ช่วยกันแปลเมื่อปีชวด ๓๑๕๖ ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๓๗ ต่อมาเมื่อ ร.ศ. ๑๒๗ รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๕๑ ได้ดัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นทั้งภาษานาถและคำแปล เรียกชื่อว่า ชินกาลมาลีณี แล้วต่อมาเมื่อพุทธศักราช ๒๔๖๖ เป็นคริสต์ศักราช ๑๙๒๓ ศาสตราจารย์ ยอร์ช เซเดส์ ก็ได้แปลออกมาเป็นภาษาฝรั่งเศส และได้พิมพ์ลงฉบับแปลเป็นภาษาฝรั่งเศสฉบับภาษานาถ ดัดพิมพ์ในวารสารสถาบันการศึกษาค้นคว้าของฝรั่งเศสแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ (บูดเดอะแตง เดอ เดโคต ฟรังเซต แดกดเดาเทรมา ออริอง เดมที่ ๒๕) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ นักศึกษาชาวต่างประเทศได้ใช้หนังสือเล่มนี้เป็นหลักเกณฑ์การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์และโบราณคดีของประเทศไทยมาตลอดกว่า ๓๐ ปีแล้ว แต่คงรู้จักคัมภีร์ในชื่อว่า ชินกาลมาลีณี ตามฉบับที่พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ร.ศ. ๑๒๗ นั้นเอง

ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ เมื่อรัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูบูรณะกิ่งอำเภอ เชียงแสนตั้งได้ก่อกำเนิดแล้วข้างต้น อธิบดีกรมศิลปากรหรือผู้แทนได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้หนึ่ง

และได้ตระหนักว่า โดยที่ประวัติศาสตร์ของภาคเหนือไม่เป็นทราบกันแพร่หลาย และการชุดแต่งบูรณะจะต้องกระทำกันด้วยความถี่ถ้วนรอบคอบ ให้สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ ความสำคัญของการบูรณะโบราณสถานเหล่านี้ โดยหลักการที่ถูกต้องอย่างแท้จริง และควรได้เผยแพร่ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดีของบริเวณที่จะบูรณะให้ประชาชนได้ทราบทั่วกันด้วย เมื่อได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรเลือกจัดพิมพ์หนังสือ ชินกาดมัตปกรณ ซึ่งแต่เดิมเรียกว่า ชินกาดมัตนี้ ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ ได้มอบให้นายร้อยตำรวจโท แสง มนวิฑูร หัวหน้าแผนกหอขรริญาณ กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์กรมศิลปากร เป็นผู้แปลขึ้นใหม่ เพราะท่านผู้นั้นเคยรับราชการอยู่ในจังหวัดภาคเหนือเป็นเวลาหลายปี เฉพาะในท้องที่จังหวัดเชียงราย ได้เคยเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจภูธร และปลัดกิ่งอำเภอเชียงแสนได้เคยร่วมเดินทางไปตรวจโบราณวัตถุสถานที่ในท้องที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายหลายครั้ง

ในการแปลครั้งนี้ ชินกาดมัตปกรณครั้งนี้ ผู้แปลได้อาศัยหนังสือฉบับแปลเป็นภาษาไทย ซึ่งท่านราชบัณฑิตฯ ท่านได้แปลไว้แต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์ และได้จัดพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ นั้นเป็นแนวทางพร้อมทั้งได้ทำเชิงอรรถอธิบายความโดยตลอดเป็นเครื่องเปรียบเทียบให้ผู้อ่านได้ทราบความโดยกระจ่างขึ้น อนึ่งโดยการที่แปลชินกาดมัตปกรณครั้งนี้ ได้อาศัยฉบับแปลครั้งก่อนเป็นแนวทาง และมีเครื่องมือประกอบในการแปล เช่น ปทานุกรม ประกอบกับการคมนาคมไปมาสะดวก ทั้งผู้แปลได้มีความชัดเจนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับหนังสือต้นฉบับพอสมควร คุณประโยชน์อันจักพึงได้รับจากหนังสือที่ได้จัดแปลขึ้นใหม่นี้ จึงย่อมจะเพิ่มพูนชัดแจ้งยิ่งขึ้นแน่นอน ฉะนั้น เมื่อได้รับอนุมัติจากประธานกรรมการบูรณะกิ่งอำเภอเชียงแสน ให้จัดพิมพ์หนังสือชินกาดมัตปกรณขึ้นนั้นเผยแพร่ จึงนับว่าเป็นโชคที่ทางการศึกษาของไทยได้มี เอกสารสำคัญนี้จะใช้เป็นคู่มืออย่างดี ในการศึกษาค้นคว้าค่านานาทางพระพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ได้กว้างขวางเพิ่มขึ้นอีก

เมื่อท่านได้ทราบประวัติความเป็นมาของหนังสือชินกาดมัตปกรณ ซึ่งเป็นหนังสืออันมีคุณค่าอาจอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของดินแดนที่เจริญรุ่งเรืองงดงามของไทยพอเป็นดังเชปแล้ว บัดนี้จึงจะขอกล่าวถึงคุณค่าของหนังสือชินกาดมัตปกรณ ต่อไป

คำว่า ชินกาลมาลีปกรณ์ โดยความหมายย่อมแปลได้ว่า หนังสือว่าด้วยระเบียบ
กาตเวลาของพระพุทธเจ้า แต่พิจารณาโดยสารัตถประโยชน์แล้ว หนังสือนี้มีได้ปรากฏคุณ
ค่าเฉพาะในด้านพุทธศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ยังให้คุณค่าทางอักษรศาสตร์ ประ
วัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปะ อีกด้วยเป็นเอกประการ

เฉพาะในด้านอักษรศาสตร์ โดยเหตุที่คัมภีร์ชินกาลมาลีปกรณ์ ได้แต่งขึ้นในสมัย
ที่อาณาจักรรุ่งเรืองด้วยปราชญ์ทางบาลี ท่านผู้รจนาคงใช้ความพยายามและความสามารถ
ของท่านทั้งหมด เพื่อมุ่งหวังให้ผลงานของท่านดำรงเจิดมบูรณ์เป็นที่รักนับถือแก่คนทั่วไป เช่น
กับผลงานของปราชญ์ผู้ดำรงท่านอื่น ๆ ที่ได้รับงานหนังสืออันมีค่าเรื่องอื่นในสมัยเดียวกัน
นั้น และโดยเหตุนี้เองคัมภีร์ชินกาลมาลีปกรณ์ ฉบับภาษาบาลีที่ท่าน รัตนปัญญาเถระ
ได้รับงาน จึงเป็นบทบาทที่ปรารถนาดีดลด้วยน้ำอาบ แต่โดยเหตุที่ภาษาบาลีเป็นภาษาสูงกว่า
สามัญ และคนไทยที่ได้ศึกษาภาษานี้แต่ด่อน้อย ทั้งฉบับแปลเป็นไทยนั้น เนื่องจากได้แปล
แต่ต้นสมัยรัตนโกสินทร์ มาถึงสมัยนี้จำนวนจึงโบราณ และประกอบด้วยในสมัยก่อนนั้น
การคมนาคมไม่สะดวก คนภาคกลางมีโอกาสไปมาหาสู่ทำความรู้จักหัวเมืองภาคเหนือได้น้อย
การที่ผู้แปลครั้งก่อนนั้นจะเปรียบเทียบอธิบายถึงสถานที่ ชื่อต่าง ๆ ก็ดี จึงไม่อาจทำให้
ได้กระจ่างชัดนัก และด้วยเหตุเหล่านี้ทำให้ฉบับแปลเป็นไทยครั้งแรกนั้นอ่านเข้าใจได้โดยยาก
ฉะนั้นจึงปรากฏว่าหนังสือเรื่องนี้ได้รับความสนใจน้อยกว่าที่ควร แต่อย่างไรก็ดี โดยที่ภาษา
บาลีที่ใช้ในการเขียนหนังสือเรื่องนี้เป็นภาษารากเงาของภาษาไทย และหนังสือนี้แต่งขึ้น
ในเมืองไทย ท่านผู้รจนาก็เป็นคนไทยภาคเหนือ โดยมีผู้นับว่า ท่านเป็นชาวเมืองเชียงราย
และเป็นเชื้อสายเชื้อพระวงศ์ของพระเจ้าเม็งรายด้วย จึงควรนับได้ว่า ชินกาลมาลีปกรณ์
เป็นเพชรเม็ดงามเม็ดหนึ่งในวงการอักษรศาสตร์ของไทยได้

ส่วนในด้านประวัติศาสตร์นั้นเท่า ดังได้กล่าวแล้วว่าชินกาลมาลีปกรณ์นี้จะอยู่เป็น
คู่มือให้ทราบเหตุการณ์ในอดีตของแคว้นล้านนาไทย เป็นต้นเมืองเชียงแสน เชียงราย
ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่มาแล้ว จึงจะขอกล่าวสาระสำคัญซึ่งปรากฏ กล่าวคือ ท่าน

รัตนปัญญาเถระนั้น ได้มีชีวิตอยู่ในระหว่างที่ดำนนาไทยเจริญรุ่งเรือง ข้อความคดีต่าง ๆ อันเป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงในหนังสือนี้ ท่านผู้รจนาย่อมได้รู้เห็นด้วยตนเอง เพราะมีชีวิตอยู่ในเวลาใกล้เคียงกับเหตุการณ์ หรือได้ฟังคำบอกเล่าจากผู้เห็นเหตุการณ์ ด้วยประการฉะนี้เอง หลักฐานต่าง ๆ ในชินกาลมาดิปกรณ์จึงเป็นหลักฐานที่ควรรับนับถือ อ้างอิงให้ตรงตามลักษณะของหลักฐานทางการค้นคว้าดังกล่าว

จากหนังสือเรื่องนี้ ผู้อ่านจะได้ทราบพุทธประวัติแต่ต้น ครั้นยังเป็นพระโพธิสัตว์ ด้วยพระชาติต่าง ๆ โดยมีพระทัยปรารถนาจะบรรลुพระพุทธโพธิญาณตรัสรู้เป็นพระพุทธ ได้ทรงพากเพียรในความปรารถนาเป็นเวลายาวนานนับด้วยจำนวนของสังกัปป์ ทรงตั้งพระทัยว่า เมื่อตรัสรู้แล้ว จักให้ผู้อื่นตรัสรู้ด้วย เมื่อพ้นจากกิเลสแล้ว จักให้ผู้อื่นพ้นด้วย ทรงข้ามโลกได้แล้ว จะให้ผู้อื่นข้ามด้วย ครั้นเมื่อตรัสรู้พระอนุตรธรรมมาตมโพธิญาณแล้ว ทรงปฏิบัติดังความตั้งพระทัย ได้แต่คิดถึงสอนพระธรรมและเผยแผ่ธรรมอันตรัสรู้ให้แก่เวไนยสัตว์ทั่วไป ครบจนเสด็จจุติปรินิพพาน พระอัครสาวกและสาวกทั้งหลาย ได้สืบพระศาสนาเจริญรุ่งเรืองแผ่ไปทั่วในมณฑลทวารวดีต่าง ๆ หลายพันปี แคว้นแคว้นดำนนาไทยเป็นดินแดนแห่งหนึ่งที่พระพุทธศาสนาได้แผ่ไพศาลมาถึง และโดยนัยนั้นเมื่อชินกาลมาดิปกรณ์ได้กล่าวถึงเรื่องราวของพระพุทธศาสนา ณ ดินแดนดำนนาไทยนี้ จึงปรากฏประวัติเรื่องราวต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ให้ได้ทราบด้วย เป็นต้น ได้กล่าวถึงเรื่องสร้างเมืองหริภุญชัยหรือปัจจุบันคือ จังหวัดลำพูน พร้อมด้วยกล่าวถึงลำดับกษัตริย์ตลอดจนเรื่องก่อสร้างมหาเจดีย์สถานหรือปูชนียสถานทางพุทธศาสนา ซึ่งบางสิ่งบางอย่างอยู่คงดีต่อมาจนถึงทุกวันนี้ เช่นวัดกุหลมก และพระธาตุหริภุญชัย และยังได้พรรณาถึงการที่พระพุทธศาสนาได้แผ่มาถึงเชียงใหม่ ปรากฏว่าพระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมากในแคว้นดำนนาไทย สมัยพระเจ้าติโลกหรือที่ประวัติศาสตร์ไทยเรียกว่า พระเจ้าติโลกราช ดิถีต่อมาถึงรัชกาลพระเจ้าติโลกปนัดดาธิราช หรือที่เรียกว่าพระเมืองแก้ว มีความพรรณาถึงการก่อสร้างสิ่งสำคัญต่าง ๆ ทางพุทธศาสนา เป็นต้นว่า พระธาตุวัดเจดีย์หลวง วัดป่าแดง

วัดบุปผาราม หรือ วัดสวนดอก ตลอดจนประวัติพระแก้วมรกต ซึ่งในชินกาลมาลี
ปกรณ์เรียกว่า พระรัตนปฐมี กับ เรื่องก่อสร้างพระพุทธรูปทองคำองค์ใหญ่ที่วัด
สวนดอก เป็นต้น นอกจากนี้ ชินกาลมาลีปกรณ์ยังกล่าวถึงเรื่องเมืองลำปาง เชียงราย
เชียงใหม่ เป็นเรื่องการก่อสร้างปูชนียวัตถุสถานสำคัญต่าง ๆ เช่น มหาวิหารกลางเมือง
เชียงใหม่ และพระเจดีย์องค์ใหญ่ซึ่งปัจจุบันอยู่ในวัดอาทิต้นแก้ว อำเภอเมืองเชียงใหม่
นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างหัวเมืองต่าง ๆ ทางภาคเหนือด้วยกันเองตลอด
จนความสัมพันธ์กับกรุงศรีอยุธยาและกรุงหงสาวดีในครั้งนั้นด้วย

โฆษณาขายหนังสือ

บุญเจือ องคประดิษฐ

คำโฆษณาขายหนังสือที่นำมาเสนอต่อไปนี้ อยู่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว คือประมาณเมื่อ ๔๐ ปีเศษมานี้ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิป
พงศ์ประพันธ์ ทรงนิพนธ์โดยใช้นามปากกาว่า “ประเสริฐอักษร”

แจ้งความ

จำหน่ายหนังสือนรังกุโรบาท

นรังกุโรบาทนี้มีประสงค์

สำหรับสอนป้อนวิชาปัญญางาม
จะชวนชวดยหมายมโนชประโยชน์ตน
ชยาก็แผ้วแผ้วให้ลายกระจายไป
ผู้เลี้ยงเด็กสอนเด็กเด็กเด็กจำ
คนไม่รู้ก็จะได้ไขความรู
ได้อ่านเห็นเห็นทางต่างปรีชา
ไหนยังคลาดขาดตกบกพร่องไป
ให้อ่านจนปรารถนาทุกประการ

นิพนธ์ลงพิมพ์โฆษณาประโยชน์ดงาม
เพื่อต่อความดีด้วยดี
เพื่อเพิ่มผลโลกาภิวัตน์
สำหรับไทยไฟผู้ดีมีไว้ดู
ดักดักผู้ใหญ่ได้ยามครู
คนผู้รู้ฉลาดรอบคองชอบใจ
ออกปัญญาเยี่ยมหยั่งหรือแก้ไข
ก็จะได้เต็มเต็มเต็มคน
ช่างประหลาดคนจะเชิดสุดเกศหนู

ปรารภนั้นก็ปรารภนาใคร่หาบุญ
เกิดถึงชาติดามารกก็ปรารภนา
ดื่มกำดั่งดื่มหวงทั้งดาดอง

ทุกสโมสระคนาตามคม
ด้าขารณประโยชน์โปรดมนุษย์ผู้กระพือ
แห่งศึกษาวิชาดัยไหนโรงเรียน
หอดมุดหอบประชุมมั่วดื่มคน
เช่นอารามคามสถานโรงทานกตาง
คตอคมหาอาณาจักรแม่นจับปอง
ผู้ปกครองท้องที่มีประสงค์
แพรงนราธิปที่เคยมีงาน
คนคอยคอบก็จะมีคอบคนคอยไป
ขอแต่ตมปี ๑๒ ดตางค์ต่างบารุง
จะส่งให้ในประเทศเขตสยาม
ความรู้เหต่าเขาวกุมารต่าบ้านเมือง

แต่เอกชนพันพิสัยแจกได้ทั่ว
สุดสงเคราะห์เพราะฉะนั้นท่านผู้ใด
เล่มร้อยห้าสิบสตางค์เป็นอย่างถูก
เพียง ๒ บาทประกาศชัดเป็นอัตรา
จะเพิ่มจำนวนส่วนร้อยตามน้อยมาก
นึกว่าแจกจำแนกคุณอุดหนุนคล้อย

ไม่ด้ามารกอาจาจะคุณได้ดื่มปอง
จะเหหาอุบายบ่มให้ดื่มชอง
จึงปรองคองดังจะว่าไม่รำนือ

ซึ่งนิยมเขียนอ่านการหนังสือ
เพื่อบันดื้อคุณดูซามหาชน
เป็นที่เพียรแผ้ววิชาได้ภาค
ทุกคำบดปลั๊กภักไทยปกครอง
ดวันแห่งสร้างคุโนภาคโอภาสผยง
ขอذنองปรารภนาบรรณาการ
จดหมายส่งตรงดั่งเขปกรุงเทพ ฯ สถาน
ปรีดาดีดระคนานดตองกรุง
ถ้าจะให้ไปรษณีย์ดั่งที่มุ่ง
มิต้องพักควักถุงยังชอเป็ดตอง
กานัดตามดตีกำดั่งหวงกระเตอง
เกียรตกระเคื่องเฟื่องฟุ้งพระกรุงไทย

ทุกครอบครัพลายล้านทานไม่ไหว
อยากจะใคร่ได้ด้วยช่วยราคา
หลังแข็งผูกแผ่นยกในปกผ้า
ถ้าปรารภนามากเล่มหรือเต็มร้อย
ไม่ลำบากท่นทรัพย์กว่ารับย่อย
ตามมากน้อยพลอยด้วยช่วยเอาบุญ

ตำราทรงภูโรวาทขนาดเล่ม

พระราชพงศาวดารระอ้านละมุน

ทูลพลลัษหวังขยาอุบายกับ

ให้ทั่วถึงจึงจัดทะมัตตะแมง

เมื่อทูนพอฟิมพ์ต่อเพิ่มข้อแยก

ลดราคากว่าแต่แรกจำแนกไป

มุ่งสุดแท้แต่จะแผ้วให้แพร่หลาย

ช่วยพิมพ์ต่อข้อคณิงไม่พึงกลัว

เหตุระนั้นท่านผู้ใดเมื่อได้อ่าน

โปรดบอกเล่าเหล่าด้ายแพรหลายพอ

แปดหน้าเต็มยกชุดสมุดรุ่น

๑๘ ยกตกทูนก็พอแรง

เพื่อให้สืบฉบับดีทวีแสง

เยี่ยงมดแดงดอเออหวังเกือไทย

ขยาอุบายแจกเจียกผนวกจำพวกใหม่

เพราะใช้ค่าหากำไรส่วนในตัว

โดยแจกจ่ายแบบคายหน้อยค้อยยังชั่ว

กว่าจะทั่วท่านที่ปองสำรวจรอ

ดังเวชวิญญานนิมด้วยแล้วช่วยขอ

โทษต่อ ๆ กันไปได้รอบใจเอย.

๑ มกร. ร. ศก ๒๕-๑
(นามในเมฆ) พระศรี

อันที่จริงคนเขาอยากให้เราดี

จงดีเกิดแต่อย่าเด่นจะเป็นภัย

แต่ถ้าเด่นขึ้นทุกทีเขาหมั่นใส่

ไม่มีใครเขาอยากเห็นเราเด่นเกิน

หลวงวิจิตรวาทการ

มาช่วยเด็กของเราให้ทันโลก

สรีนทร์ ช่วงโชติ

การได้เห็นเด็กอ่านหนังสือที่มุกคาย่อมก่อให้เกิดความปีติแก่ผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก
อย่างน้อยที่สุด ก็ช่วยให้เรานึกภาพอนาคตของเด็กนั้นได้ว่าจะเป็นอย่างไรต่อไป เพราะคง
จะเป็นที่ยอมรับกันอยู่ว่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตอยู่ในทุกวันนี้คงเป็นบุคคลที่
เป็นนักอ่านมาก่อนทั้งสิ้น การได้อ่านหนังสือมาแต่เด็กมาจะทำให้เกิดความรู้กว้างขวาง
ความรู้จะช่วยในการดำเนินอาชีพ และในชีวิตประจำวันให้ประสบผลสำเร็จ

บุคคลสำคัญในการช่วยให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านหนังสือก็คือครู ครูควรจะเป็นผู้
ช่วยชี้หรือแนะนำหนังสือที่เด็กควรจะชอบ โดยสังเกตจากความสนใจของเด็ก จากหนังสือ
แนะนำหนังสืออื่น ๆ ซึ่งทำให้เกิดความรู้กว้างขวางออกไปทีละน้อย ๆ จนในที่สุดเด็กก็จะรู้
ว่าแหล่งความรู้ที่เขาจะใช้ได้ทุกเวลาในเมื่อมีความต้องการก็คอยหนังสือนั่นเอง

การจัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยเด็กได้อย่างมาก ห้องสมุด
โรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่จะชักจูงเด็กให้รักการอ่านหนังสือ โดยเฉพาะในโรงเรียนชั้นประถม
ซึ่งเป็นเบื้องต้นของการศึกษา แต่เป็นที่น่าเสียดายที่หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมของ
เราในเวลานี้ยังมีน้อยมาก การทำให้เด็กเกิดความสนใจในหนังสือนั้นอาจเริ่มทำได้ตั้งแต่ใน
ระยะที่เด็กยังไม่เข้าโรงเรียน ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองจะได้คอยชักชวนให้เด็กของตนดูรูปภาพต่าง ๆ
เช่น รูปภาพสัตว์ต่าง ๆ รูปเด็ก รูปดอกไม้ ผลไม้ เถาไม้ หิน หรืออ่านข้อความบาง
ตอนจากหนังสือให้เด็กฟัง หาหนังสือที่มีภาพสวย ๆ ให้ เมื่อเด็กเกิดคิดหรือสงสัยเรื่อง
ใด ก็ชี้ให้ดูจากหนังสือ ดังเหล่านี้จะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจในหนังสือได้มาก และเมื่อ
เด็กมีความสนใจในหนังสือเป็นทุนอยู่แล้ว เมื่อเข้าโรงเรียนครูก็จะสอนให้เด็กอ่าน
หนังสือได้ง่าย

เด็กอายุ ๒-๔ ขวบจะสนใจในเรื่องเกี่ยวกับตัวของเขาเอง เด็ก ๆ จะสนใจรูปภาพเด็กเล็ก ๆ ภาพสัตว์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสัตว์ที่เลี้ยงอยู่ในบ้าน ภาพหรือเรื่องของรถไฟ เรือ, รถยนต์ เครื่องบินที่เด็กเคยเห็น หนังสือภาพ ก. ไก่ ข. ไข่

เด็กอายุ ๔-๖ ขวบ ความสนใจในตัวเขาดดง แต่จะเพิ่มความสนใจในสิ่งอื่นรอบ ๆ ตัวมากขึ้น ชอบเรื่องราวที่สนุกขบขัน ชอบนิทานสั้น ๆ และเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติง่าย ๆ ชอบเรื่องสัตว์ต่าง ๆ และอาจร้องเพลงบทสั้น ๆ ได้ ชอบหนังสือภาพที่มีสีสัน

เมื่อเริ่มเรียนหนังสือเด็กควรจะได้อ่านหนังสือต่าง ๆ นอกจากหนังสือที่ใช้เรียนในชั้น และหนังสืออ่านประกอบ การอ่านหนังสืออื่น ๆ นอกจากหนังสือเรียนในชั้นมาก ๆ จะทำให้เรียนหนังสือง่ายเข้า หนังสือที่ใช้ได้นั้นจะต้องเป็นหนังสือที่มีระดับง่ายกว่าหนังสือเรียนในชั้น

เด็กอายุ ๖-๗ ขวบจะสนใจในนิทานต่าง ๆ ถ้าเป็นเรื่องสั้น ๆ จะอ่านให้ฟังดัง ๆ ได้ เด็กจะชอบหนังสือภาพ และสนใจในเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติง่าย ๆ เรื่องนก สัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ นิทานที่เป็นชุด เรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเด็ก หนังสือที่ใช้จะต้องเป็นหนังสือที่มีภาพมาก ๆ

อายุ ๗-๘ ขวบ ยังคงสนใจในนิทานพวกเทพนิยาย เช่น นิทานของแอนเดอร์เซน ของกริมม์ เริ่มสนใจในเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตจริง เรื่องราวของเด็ก ๆ โดยทั่ว ๆ ไป เรื่องราวของธรรมชาติและเรื่องสัตว์ตามที่แท้จริง เรื่องที่เด็กได้เคยมีประสบการณ์มาแล้ว เด็กชายจะชอบการผจญภัย ส่วนเด็กหญิงจะชอบตุ๊กตา เสื้อผ้า บ้าน ในวัยนี้เด็กจะพออ่านหนังสือนิทานเรื่องที่ขอบฟังได้บ้าง

อายุ ๘-๑๐ ขวบ เด็กผู้หญิงจะยังชอบอ่านพวกเทพนิยายอยู่ เด็กผู้ชายจะชอบอ่านเรื่องราวการผจญภัยของเด็กผู้ชาย เด็กอายุนี้จะชอบเรื่องราวของชีวิตจริงประจำวัน เรื่องวิทยาศาสตร์ หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เรื่องราวของเด็กชาติอื่น ๆ ซึ่งช่วยในการสอนภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์มาก สนใจในหนังสือเกี่ยวกับการค้นคว้าและ

เครื่องกล ดนใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว อาจจะอ่านหนังสือช่วงประวัติของบุคคล
ที่เด่นเป็นพิเศษ เช่น พระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งเขียนสั้น ๆ ได้ ชอบ
เรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ และเรื่องตลกขบขัน โดดโผนบ้าง เด็กในวัยนี้สามารถอ่านหนังสือได้
เองแล้ว

เด็กจะรู้สึกชอบหนังสือและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายถ้าได้อ่านหนังสือที่ไม่ยากเกินไปสำหรับ
เขา เขาจะรู้สึกชอบหนังสือ ถ้าได้อ่านหนังสือแล้วรู้สึกสนุกขบขัน ตื่นเต้น หรือสบายใจ
ถ้าเขาดนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ ถึงหนังสือจะยากไปสักเล็กน้อยเด็กก็จะพยายามอ่าน

สำหรับเด็กที่อ่านหนังสือช้า เด็กเหล่านี้ต้องการคำแนะนำเป็นพิเศษเป็นรายตัว
เพื่อทำให้เขาดนใจในหนังสือนั้น ครูต้องพยายามทำให้เขาเข้าใจว่า การได้อ่านหนังสือ
อื่น ๆ นอกจากหนังสือเรียนมาก ๆ จะช่วยให้เขาเรียนหนังสือง่ายขึ้น การที่เด็ก
เบื่อหน่ายไม่ชอบอ่านหนังสือ นั้นมักจะเนื่อง มาจากได้เคยอ่านหนังสือ ที่ยากเกินไป สำหรับเขา
ถ้าได้อ่านหนังสือที่ง่ายพอที่จะอ่านเข้าใจเด็กจะรู้สึกสนุกและอยากอ่านอีก สิ่งที่จะช่วย
เด็กอ่านหนังสือช้าให้อ่านเร็วขึ้นก็คือต้องได้อ่านมาก ๆ เพราะในหนังสือนั้นเต็มไปด้วยความ
คิดเห็นแปลก ๆ ยิ่งอ่านหนังสือมากจนเท่าใดก็ยิ่งได้ความคิดความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเท่านั้น
นอกจากนั้นยังจะได้พบคำใหม่ ๆ ที่เด็กยังไม่เคยพบมาก่อนอีกด้วย สิ่งเหล่านี้จะทำให้
เด็กมีความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้เขาใจบทเรียนง่ายขึ้น ต้องเข้าใจว่าการอ่านหนังสือก็เหมือน
การฝึกหัดทำอย่างอื่น บางคนอาจจะทำบางสิ่งบางอย่างได้เร็ว แต่สิ่งเดียวกันนั้นบางคนทำได้
ช้า ต้องอาศัยฝึกหัดอยู่นานจึงจะทำได้ เช่น บางคนอาจจะหัดว่ายน้ำหรือหัดขี่จักรยาน หัด
รำละคร หัดร้องเพลงได้เร็ว บางคนต้องเสียเวลาหัดอยู่นานจึงจะทำได้ ที่เป็นดังนี้เพราะ
ทุกคนย่อมมีความแตกต่างกันอยู่เป็นธรรมดา และประดัพการณ์ของแต่ละคนย่อมแตกต่าง
กันอยู่ไม่มากนัก

สำหรับเด็กที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ ครูอาจจะให้คำแนะนำเป็นรายตัว โดย
เรียกมาคุยหาว่าถนัดถยานถึงเรื่องใดที่เด็กเคยเห็นและเคยสนใจ หรือถนัดถึงของที่เด็กชอบ
ถึงสัตว์เลี้ยงที่บ้าน หรือสัตว์บางชนิดที่น่าสนใจในสวนสัตว์ เมื่อทราบความสนใจแล้วก็แนะ

นำหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ดูรูปภาพประกอบ และดองให้เด็กไปอ่านหนังสือเล่มนั้นดู โดยตั้งให้กลับมามีเรื่องให้ฟังในวันหลัง

นอกจากนี้พ่อแม่ผู้ปกครองทางบ้านก็อาจจะช่วยเด็กได้ในบางคราว ในการที่จะทำให้เด็กเกิดความสนใจในหนังสือ และสามารถที่จะอ่านหนังสือได้อย่างสนุกสนานนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างครู, บรรณารักษ์, ผู้ปกครองและเด็ก เพียงแต่อ่านหนังสือเรียนในชั้นเท่านั้น ย่อมไม่เป็นการเพียงพอ แต่ต้องอาศัยการอ่านหนังสืออยู่เป็นประจำ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านอีกด้วย

ครูผู้สอนควรจะเป็นผู้เสนอความสามารถในการอ่านของเด็ก บรรณารักษ์เป็นผู้แนะนำ หนังสือที่เหมาะสมกับความต้องการและระดับการอ่านของเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองร่วมมือในการอ่านโดยอ่านหนังสือให้เด็กฟังที่บ้าน หรือฟังหนังสือที่เด็กอ่าน ถ้าหากความร่วมมือกันเป็นไปโดยปราศจากการบังคับ ผลสำเร็จก็ย่อมบังเกิดขึ้น เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือมากจนเกิดเป็นนิสัย การอ่านหนังสือก็จะทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและจะเป็นประโยชน์มากมาย

สาเหตุที่ทำให้เด็กรักการอ่านหนังสืออีกข้อหนึ่งก็คือ การมีหนังสือดี ๆ ให้เด็กได้อ่านมากพอ ครูควรจะเป็นผู้เลือกหนังสือที่จะให้เด็กอ่านที่โรงเรียน หนังสือที่พิมพ์ออกจำหน่ายอยู่ในท้องตลาดนั้นย่อมไม่เหมาะที่จะนำมาให้เด็กอ่านทุกเล่ม ครูควรจะรู้จักผู้แต่ง ผู้เขียนภาพบ้างว่าเป็นใคร สัมควรหรือไม่ที่จะนำมาให้เด็กอ่าน และควรจะได้อ่านหนังสือเล่มนี้เสียก่อน เด็กไม่ควรจะเป็นผู้เลือกซื้อหนังสือที่จำหน่ายอยู่ในท้องตลาดโดยลำพัง พ่อแม่ผู้ปกครองก็ควรจะได้ช่วยเหลือเลือกหนังสือที่อ่านที่บ้าน ควรจัดหาหนังสือให้เป็นรางวัลเมื่อเด็กตอบได้ผลดี หรือทำสิ่งใดเป็นที่พอใจ ในโอกาสพิเศษ ๆ เช่น วันเกิด วันขึ้นปีใหม่ หรือวันเด็กก็จัดหาหนังสือให้เด็กเป็นรางวัล

นอกจากนี้พ่อแม่ผู้ปกครอง และครูควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็ก ครูควรจะต้องแสดงให้เห็นว่าหนังสือเป็นสิ่งสำคัญโดยพยายามใช้หนังสือให้มากที่สุด ไม่ใช่ใช้เฉพาะหนังสือเรียนในชั้น หรือเพียงแต่ให้หนังสืออ่านประกอบเท่านั้น และถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้ชอบ

เรื่องสำหรับเด็ก

พระเจ้าอัลเฟร็ดตกยาก

อ. บุษปะเกศ

ในสมัยโบราณนานมาแล้ว มีพระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า พระเจ้าอัลเฟร็ดตกยาก ปกครองประเทศอังกฤษ พระองค์เป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ฉลาดและดี ทรงทำความดีให้แก่ประเทศอังกฤษมาก คนจึงรู้จักชื่อเสียงของพระองค์มาจนทุกวันนี้

ในสมัยนั้นพระเจ้าแผ่นดินต้องนำกองทัพออกรบกับข้าศึกที่ยกมาย่ำยี และบางครั้งก็ต้องออกต่อสู้กับข้าศึกด้วยพระองค์เอง พระเจ้าอัลเฟร็ดทรงมีฝีมือในการรบด้วย

ครั้งหนึ่งมีพวกคนที่ชั่วร้ายและหยาบคาย ยกชนมาจากทะเลแถวเข้ารับประเทศอังกฤษ คนพวกนั้นมีชื่อเรียกว่าชาวเดน ชาวเดนยกทัพมาเป็นจำนวนมาก และมีฝีมือเข้มแข็งในการรบ ชาวเดนรบอยู่นาน และชนะทุกครั้ง จนเกือบจะยึดประเทศอังกฤษได้หมดแล้ว ในการรบครั้งใหญ่คราวหนึ่ง กองทัพอังกฤษถูกกองทัพเดนตีแตก ทหารอังกฤษต่างพากันหนีเอาชีวิตรอดไปคนละทิศละทาง พระเจ้าอัลเฟร็ดรีบหนีไปแต่พระองค์เดียว พระองค์หนีผ่านป่า ผ่านหนองน้ำ และบังบางไปจนกระทั่งเวลาย่ำเย็น ก็พบกระท่อมของคนตัดไม้หลังหนึ่ง

พระเจ้าอัลเฟร็ดนำตัวเหนื่อยและหิวมาก จึงเข้าไปที่กระท่อมนั้น พระองค์พบเมียของคนตัดไม้ จึงขออาหารกินและขออาศัยนอนในกระท่อมสักคืนหนึ่ง ประเทศอังกฤษมีอากาศหนาว ถ้านอนนอกห้องหรือนอนกลางแจ้งก็จะมีหนาวตาย

เมียของคนคัดไม่ก้างปิ้งขนมอยู่ที่เตาไฟ แก่ไม่รู้จักพระเจ้าอัลเฟร็ด และเวลานั้นพระเจ้าอัลเฟร็ดก็ถ่มเครื่องแต่งกายที่ชาวकरวังกระวังและเประเปอนสกปรกด้วย เมียคนคัดพินมองดูพระเจ้าอัลเฟร็ดด้วยความสังสารแล้วตอบว่า

“ได้ซี ถ้าเจ้าจะเผ่าขนมที่ปิ้งอยู่นี้ให้ข้า ข้าก็จะให้เจ้ากินอาหารมอเย็นได้ ข้าจะออกไปรื้อนมวัว เจ้าต้องดูขนมให้คั้นะ อย่าปล่อยให้ขนมไหม้ได้”

พระเจ้าอัลเฟร็ดเข้าไปทำงานปิ้งขนมให้เมียคนคัดพินด้วยความยินดี แต่ว่าขณะนั้นพระองค์มีเรื่องที่ต้องคิดมาก พระองค์กำลังคิดว่า ทำอย่างไรจึงจะรวบรวมทหารของพระองค์ที่แตกหนีกระจัดกระจายไปให้รวมกันเป็นกองทัพอีกได้ และทำอย่างไรจึงจะขับไล่ชาวเดนที่ร้ายนั้นให้ออกไปนอกประเทศอังกฤษได้ พระองค์มีวิคิดเดียวจนดื่มความหิว ดื่มขนมที่ปิ้งอยู่บนเตา และดื่มไปว่าพระองค์อยู่ในกระท่อมของคนคัดไม้ พระองค์กำลังคิดแต่เรื่องที่จะทำในวันรุ่งขึ้น

ต่อมาดึกครู่ เมียคนคัดพินก็กลับมาก แกล่เห็นขนมที่ปิ้งอยู่บนเตากำลังไหม้ มีควันชนโหมงอยู่ทีเดียว และพระเจ้าอัลเฟร็ดก็นั่งเฉยอยู่ตรงหน้าเตาไฟนั้นเอง แก่โกรธมาก จึงร้องด่าขึ้นว่า

“ฟุดโท! ไอ้คนขี้เกียจ! จงมองดูซิว่าเจ้าทำอะไรลงไปแล้ว! เจ้าอยากจะกิน แต่เจ้าไม่ยอมทำงาน”

เมียคนคัดไม้โกรธจนเกือบจะเอาไม้หวดดงไปบนหัวพระเจ้าอัลเฟร็ด แต่พระเจ้าอัลเฟร็ดกำลังหิวมากจึงทรงยินดีให้เมียคนคัดไม้ด่าจนหายโมโห ซึ่งยังดีกว่าที่พระองค์จะไม่ได้กินอาหารมอเย็น

ต่อมาอีกไม่กี่วัน พระเจ้าอัลเฟร็ดก็สามารถรวบรวมผู้คนของพระองค์เข้าได้อีก และยกไปตั้งกองทัพของชาวเดนแตกพ่ายไป

ชาวเดนพวกนั้นคือ พดเมืองของประเทศเดนมาร์กซึ่งเป็นประเทศเล็ก ๆ ประเทศหนึ่งอยู่ในทวีปยุโรป

ในการรบอีกครึ่งหนึ่ง ชาวเดนตำมารชบได้พระเจ้าอดเฟิร์ตออกจากเมืองไปได้ พระองค์ต้องไปนอนซ่อนตัวอยู่ในเกาะเล็ก ๆ แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ในแม่น้ำ

วันหนึ่งคนบนเกาะออกไปหาปลากันหมด คงเหลืออยู่ตามคนคือ พระเจ้าอดเฟิร์ต พระราชินีกับมหาดเล็กคนหนึ่ง ที่เกาะนั้นเปลี่ยวมาก ใครจะไปถึงได้ก็ต่อเมื่อเรือ ชมนั้น เป็นเวดวประมาณเที่ยงวัน มีขอลานแต่งกายเก่าชาดคนหนึ่ง ได้มายืนอยู่ที่ประตูที่พักของ พระเจ้าอดเฟิร์ต และขออาหาร

พระเจ้าอดเฟิร์ตจึงเรียกมหาดเล็กเข้ามา และถามว่า “เวดานเริมอาหารเหลือ อยู่ในที่พักเท่าไร”

มหาดเล็กตอบว่า “เรามีขนมปังหนึ่งก้อนกับเหล้าองุ่นนิดหน่อย เท่านั้นแหละ พระเจ้าข้า”

พระเจ้าอดเฟิร์ตจึงสั่งมหาดเล็กว่า “จงเอาขนมปังแบ่งให้ชายยากจนคนนครกอน และเหล้าองุ่นกแบ่งให้แก่ครึ่งหนึ่งด้วย”

มหาดเล็กทำตาม ขอลานคนนั้นกล่าวขอบคุณพระเจ้าแผ่นดินที่ทำความกรุณา ต่อเขา แล้วก็ออกเดินทางต่อไป

ครั้นถึงตอนบ่ายพวกที่ไปหาปลาก็พากันกลับมา ได้ปลามาเต็มด้ามดาเรือ ต่าง พุดกันว่า

“ตั้งแต่เรามาอยู่ที่เกาะนี้ ก็เพิ่งจับปลาได้มากกว่าทุกวัน ในวันนี้เอง”

พระเจ้าอดเฟิร์ตเองก็ใจ เด่วทั้งพระเจ้าแผ่นดินและคนทั้งหลายก็มีความหวังว่า จะได้กลับไปอยู่ในบ้านเมืองมากยิ่งขึ้น

ครั้นถึงตอนเวดกลางคืน พระเจ้าอดเฟิร์ตเข้านอนแล้วเป็นเวลานานก็นอนไม่หลับ พระองค์คิดถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวณนหลายอย่าง ในที่สุดพระองค์ก็คิดเห็นไปว่า พระองค์เห็นแสงสว่างเป็นดำใหญ่คล้ายแสงแดดต้องเข้ามา และในกลางดึกเช่นนั้น มีผู้ชาย

แก่นคนคำ ย่นถือหนังสือเปิดแบะอยู่ ภาพเห็นพระเจ้ายอดเฟร็ดอาจเห็นไปเองก็ได้
 แล้วพระองค์รู้สึกเหมือนเห็นของจริง จึงมองดูอยู่ด้วยความปลาดใจ จึงถามชายแก่
 คนนั้นว่า

“ท่านเป็นใคร?”

ชายแก่นคนนั้นตอบว่า “อัลเฟร็ด จึงมีความกล้าหาญเกิดลุกเขย เพราะเราคือ
 ขอลานคนที่เจ้าให้ของที่เจ้ามอยู่ครึ่งหนึ่งเมื่อตอนกลางดงวันนั้น เจ้าจึงมีใจเข้มแข็งและว่าเริง
 แดวเชอพงคำที่เราตั้งเกิด พวงนงลูกชนแต่เขามัด เป้าเขาดีตัวของเจ้าชนด้ามครึ่ง ให้ตั้ง
 จนพวกเดนก็อาจไดยิน พอถึงเวลาเก่านาพิภพก็จะมูชายห้าวรอยคนมายนด้อมรอบตัวเจ้า
 และพร้อมใจให้เจ้านำเขาไปรบอีก เจ้าจึงนำทัพเขารบอย่างกล้าหาญเกิด ภายในเจ็ดวัน
 เท้านกกองทัพซำคักก็จะถูกค้แตกพ่ายไป แล้วเจ้าก็จะไดกลับไปครองบ้านเมืองด้วยความ
 ดังบดข”

พอกด่าจบแล้ว แดงสว่างนนักจางหายไป ชายแก่นคนนั้นก็หายไปด้วย.

พอเช้าวันรุ่งขึ้น พระเจ้ายอดเฟร็ดก็ถูกชนแต่เขามัด ข้ามแม่น้ำจากเกาะชนไปอยู่
 บนผืนแผ่นดินปากแม่น้ำข้างโน้น แล้วเป้าเขาชนอย่างดงด้ามครึ่ง เมื่อพรรคพวกของพระองค์
 ไดยินเขาก็ต่างมีความยินดี แต่พวกเดนนั้นไดยินกรู้สึกกลัว

ครั้นเวลาเก่านาพิภพ ทหารที่กล้าที่สุดของพระองค์จำนวนห้าวรอยคน ก็พากันมายน
 อยู่รอบตัวพระเจ้ายอดเฟร็ดพร้อมที่จะให้พระองค์นำไปรบ

พระเจ้ายอดเฟร็ดทรงบอกแก่ทหารทั้งหลายนั้นว่า พระองค์ได้เห็นและไดยินอะไรใน
 ความฝันของพระองค์บ้าง เมื่อพระองค์เดาจบ ทหารทั้งหลายก็ต่างให้ร้องดงชนด้วยความ
 ยินดี และต่างบอกพระองค์ว่า เขาจะติดตามพระองค์ไปรบทุกหนทุกแห่งที่พระองค์นำไป
 เขาจะต่อสู้เพื่อพระองค์จนกว่าจะหมดแรง

๕๕
 ดงนั้นพระเจ้าอติเพิร์ตจึงนำของทัพออกเดินไปตั้งนามรบอย่างกล้าหาญ และทำการรบ
 ขั้วได้ชาวเคนให้ล่อยกกลับไปอยู่ยังบ้านเมืองของตนได้ ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้าอติเพิร์ตก็ปกครอง
 ผู้คนพลเมืองของพระองค์ด้วยความฉลาดเฉียบแหลมจนกระทั่งตลอดชีวิต

นายประเสริฐ กาญจนสุลย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวตอบในพิธีเปิดป้าย
 ห้องสมุดประชาชน ตำบลฟ้าฮ่าม

มาเริ่มสร้างห้องสมุดในบ้านกันเถิด

กัทลี สมบัติศรี

ผู้ชอบอ่านหนังสือ เมื่ออ่านเล่มใดถูกใจ มักปรารถนาที่จะได้เป็นเจ้าของหนังสือเล่มนั้น ยิ่งนานวันพบหนังสือถูกใจมากขึ้น ก็จำต้องลงทุนซื้อหนังสือเพิ่มขึ้นทุกที ๆ จนในที่สุดก็กลายเป็นผู้สะสมหนังสือและสร้างห้องสมุดขึ้นที่บ้านโดยไม่รู้ตัว ผู้ชอบอ่านหนังสือจะสามารถแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองได้โดยง่ายที่สุด หนังสือเป็นมิตรที่ดีเสมอ เราจะหันหน้าไปพึ่งหนังสือได้ทุกเมื่อไม่ว่าเราจะตกอยู่ในสภาพเช่นไร ถ้าเกิดความสงสัย หนังสือจะช่วยให้คำตอบ ถ้ามีทุกข์ร้อน หนังสือจะช่วยปลดปล่อยประโลม ถ้าเหน็ดเหนื่อย หนังสือจะช่วยให้ได้พักผ่อนอารมณ์ หนังสือเป็นผู้ช่วยชี้ทางให้ในยามเราเข้าตาจน ถึงแม้บางครั้งเราอาจโง่เขลา ไม่รู้ในสิ่งที่ควรรู้ หนังสือไม่เคยหัวเราะเยาะเราเลย หนังสือไม่เลือกชั้นวรรณะ จะเป็นยาจกหรือพระยามหากษัตริย์ หนังสือก็ใช้ภาษาอย่างเดียวกัน หนังสือช่วยให้เรามองไกลกว่าสภาพของเราเป็นอยู่ และช่วยให้เราเข้าใจความหมายของชีวิต

การอ่านหนังสือของแต่ละคนมีความมุ่งหมายต่าง ๆ กัน บางคนอ่านเพราะใจรัก บางคนอ่านเพื่อให้รู้ทันเหตุการณ์และความก้าวหน้าของโลก บางคนอ่านเพราะมีความจำเป็นที่จะต้องอ่าน คงเป็นความจริงที่ว่า คนที่อ่านเพราะความจำเป็นมักแอบชะโมยเวลาเล็กน้อย ๆ อ่านหนังสือที่ตนชอบ เพื่อจะได้อ่านด้วยความสุขความบันเทิงอย่างแท้จริง ย่อมเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าเราจะต้องศึกษากันเรื่อยไปจนตลอดชีวิต ผู้ที่พ้นวัยเรียนไปแล้ว จะศึกษาได้จากที่ใดเล่าถ้าไม่ใช่จากหนังสือ มีคนเป็นจำนวนไม่น้อยทั้ง ๆ ที่ไม่เคยศึกษา

ในมหาวิทยาลัยก็สามารถปรับปรุงตัวเองจนประสบความสำเร็จในชีวิต โดยอาศัยการอ่านหนังสือที่ดี หนังสือที่ดีอาจกำหนดได้ว่าจะต้องเป็นหนังสือที่ให้ความรู้ความคิดในชีวิต เป็นหนังสือที่สามารถช่วยขัดเกลาและปรับปรุงผู้อ่านได้ทั้งในทางความนึกคิดและแม้กระทั่งบุคลิก ลักษณะ หนังสือที่ดีจะต้องให้ความสว่างและเพิ่มพูนความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน

แต่อย่างไรก็ดี มิใช่ว่าเราจะอ่านหนังสือฉบับร้อยนับพันเล่ม การอ่านหนังสือย่อมขึ้นอยู่กับนิสัยและรสนิยมของแต่ละคน ทั้งขึ้นอยู่กับพิน ความรู้และโอกาสด้วย ท่านคงจะได้ยินคนเป็นจำนวนมากไม่นับว่า “ความจริง ผมชอบอ่านหนังสือ แต่หาเวลาไม่ได้เสียเลย” เราจะหาเวลาไม่ได้โดยที่เดียวหรือสำหรับสิ่งที่เราชอบและมีความหมายต่อชีวิตของเรา ถ้าหากว่าท่านจะหาเวลาดังนั้นเพียงครึ่งชั่วโมงอ่านหนังสือที่ท่านชอบและสนใจ เมื่อเวลาดังเดี๋ยวไปนับเป็นเดือนเป็นปีแล้ว ดอยย้อนไปก็คิดจู่ๆ ว่าการที่จะอ่านหนังสือเพียงวันละครึ่งชั่วโมงนั้นได้รับความเพลิดเพลินอย่างที่ได้เคยคาดฝันมาก่อนเลย ในการอ่านหนังสือนี้ บางคนมีนิสัยชอบจดข้อความที่ถูกต้องใจได้สมดใจ ผู้ที่ยังอยู่ในเยาว์วัย มีเวลาดว่างมากน้อยควรจะต้องดูบ้าง เพราะการสะสมแบบนี้เป็นงานอดิเรกที่ให้ความสุขความเพลิดเพลินมิใช่น้อย

ในเมืองไทยของเรา ห้องสมุดยังไม่เจริญเหมือนอย่างฝรั่งเขา ถ้าท่านเริ่มชอบอ่านหนังสือบ้างแล้ว และถ้ามีรายได้พอ ควรเริ่มสะสมหนังสือสร้างห้องสมุดของท่านเองที่บ้านเสียแต่วันนี้ ถึงแม้ตลาดหนังสือจะมีน้อยแต่หนังสือดกก็มีอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน เพียงแต่ท่านจะตัดสินใจจำนวนหนังสือสำหรับซื้อหนังสือเดือนละเล่ม ต้องคิดว่าหนังสือที่ท่านจะได้เป็นเจ้าของหนังสือ ๓๒ เล่ม ๒ ปี ได้ ๖๔ เล่ม กว่าจะถึงวัยชราก็มีห้องสมุดน้อยๆ ที่บ้านของท่านเอง ห้องสมุดซึ่งเป็นโรงเรียนที่ยั่งยืนนานและให้ความสุขตลอดชีวิต

ถ้าท่านเริ่มสร้างห้องสมุดที่บ้านในวันนี้ และยังไม่ทราบว่าจะซื้อหนังสืออะไรก่อนดี ขอถือโอกาสเสนอหนังสือต่าง ๆ ซึ่งท่านอาจหาได้ในตลาดหนังสือเวลานี้ หนังสือที่เสนอ นักอ่านบางคนอาจไม่เห็นพ้องด้วยก็ได้ แต่ตามรสนิยมของข้าพเจ้าผู้เขียนบทความ

เห็นว่าเป็นหนังสือที่เยี่ยมยอด บางเล่มที่เคยอ่านแล้วติดใจมาตั้งแต่เด็ก และเมื่อก่อนเวลาจะดองเดยมาจนเป็นผู้ใหญ่มากแล้วก็ยังติดใจอยู่เสมอ ในการซื้อหนังสือขอแนะนำว่า ไม่ควรซื้อเล่มที่ท่านคิดว่าจะไม่อ่านทันที และไม่ควรซื้อเพราะชอบปกสวย หนังสือที่ซื้อเพราะเห็นว่าปกสวยโดยไม่คำนึงถึงคุณค่า จะเป็นแต่เพียงดึงดูดก่อกำเนิดที่บ้านเท่านั้นเอง

หนังสือคงที่จะเสนอต่อไปนี้ ขอเริ่มตั้งแต่นิทาน นิยายต่าง ๆ ซึ่งทุกคนเคยฟังมาแต่เด็กเรื่อยไปจนถึงประเภทต่าง ๆ เฉพาะเป็นร้อยแก้วที่อ่านรู้เรื่องทันที บางเล่มจะขอแสดงเรื่องหรือความเห็นโดยย่อที่สุดไว้ เล่มอื่น ๆ ที่มีได้เสนอไว้อาจจะกล่าวถึงอีกเมื่อมีโอกาสในภายหน้า

หนังสือนิทาน และ นิยาย เล่มที่น่าอ่านและน่าสนใจมีเรื่อง นกกระเจาบ พระยาฉัททันต์ นางพิศุดทอง ปลาบู่ทอง หนังสือเหล่านี้่านแล้วทำให้รู้สึกนึกไปถึงวันเก่า ๆ เมื่อครั้งยังเป็นเด็ก จะหาซื้อได้แห่งเดียวจากโรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ หน้าวัดเกาะ ดำเพ็ง ขอกล่าวเสริมอีกเล็กน้อย ว่าโรงพิมพ์แห่งนี้หนังสือดี ๆ สมัยโบราณ พิมพ์จากต้นฉบับเดิมขายในราคาถูกไม่ถือสูญเสียดังแต่ ๕๐—๖๐ สตางค์ ขึ้นไปจนถึงไม่เกิน ๕—๖ บาท นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่น ๆ อีกเช่น นิทานยายกับตา แม่หม้ายสอนลูก ตำนานศิขรยา ตัววัดติรักษา พิมพ์พิลาป และอื่น ๆ อีกมากมายอย่างที่ไม่คิดว่าจะหาซื้อได้ในสมัยนี้ หนังสือเล่มค่าเงินราว ๆ สิบจะประมาณ

หนังสือสำหรับเด็กอีกเรื่องหนึ่งที่อ่านได้ครั้งแล้วครั้งเล่าไม่รู้เบื่อ คือเรื่อง “ดวงใจ” ของนายซิม วีระไวทยะ เป็นเรื่องชีวิตของเด็กนักเรียนที่ผู้เขียนบรรยายไว้อย่างซาบซึ้ง คำอธิบายสำหรับหนังสือเล่มนี้ เห็นจะไม่มามีที่ใดไปกล่าวคำอธิบายของเพื่อนข้าพเจ้าคนหนึ่งที่ว่า “หนังสือเรื่องดวงใจนี้ เมื่อหยิบขึ้นมาอ่านครั้งใดก็ยังเป็นดวงใจอยู่เสมอ”

หนังสือจำพวกชีวประวัติ ที่ข้าพเจ้ารักที่สุดคือ เรื่อง มหาตมคานธี ของดราม่า ลิตยานันทบุรี เป็นเรื่องชีวประวัติและการต่อสู้ของมหาบุรุษผู้เพ้อติดสรีรภาพของ

ประเทศอินเดีย การต่อสู้ด้วยวิธีการที่สูงทางจิตใจของคนตะวันตกอย่าง ที่คนตะวันตกเข้าใจไม่ถึง ชั่วประวัติเล่มอื่น ๆ มีแมกไซไซ อดีตประธานาธิบดีสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ซึ่งสมัครรับ ครีตคิดบันทึกแปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ

นวนิยาย- ถ้าท่านมีเวลาที่จะได้ และจะเริ่มลงอ่าน นวนิยายชุดนี้ เรื่องต่อไป ก็สมควรแก่การสละเวลาและทุนทรัพย์ที่จะซื้อไว้

นวนิยายอ่านเพลิน มี พยา ๒ เล่มจบ ของดาวหาง เรื่องนี้เขียนเมื่อราว พ.ศ. ๒๔๗๗ และเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ พยาในเรื่องนี้เป็นคำบอกเล่าของผู้เขียนในสมัยนั้น ผู้เขียนได้บรรยายเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างเก่ากับใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ทั้งในทางบ้านและการเมือง ชีวิตจิตใจของมนุษย์ ระหว่างความดีกับความชั่ว ด้วยความคิดอันแหลมคม

ละครแห่งชีวิต ของ ม.จ. อากาศดำเกิง ชีวิตคนเราก็เหมือนละคร เรื่องนี้จะเห็นว่า วิตุตร ศุภลักษณะ ซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่อง เป็นมุมมองโลกในแง่ดี แม้จะตกอยู่ในสภาพคับแคบใจเพียงใดก็เชื่อว่าโลกนี้ยังน่าอยู่เสมอ ท่วงทำนองการเขียน ใช้ถ้อยคำกระชับ ประกอบกับเนื้อเรื่องไม่ไกลจากชีวิตจริง จึงทำให้หนังสือเล่มนี้น่าอ่านตั้งแต่หน้าต้นจนถึงหน้าสุดท้าย

ข้างหลังภาพ ของ ศรีบูรพา ผู้ประพันธ์ได้วาดภาพให้เป็นภาพชีวิตและจิตใจของสาวใหญ่ผู้หญิงที่หมั่นต่อความรักของเธอ แต่ขณะเดียวกันก็ยึดอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดงาม เมื่อความรักนั้นขัดกับสภาพชีวิตของในสังคม จึงเป็นเสมือนวิญญานที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังภาพชีวิตจริง และฝังอยู่กระทั่งนาทีสุดท้าย

อศิรูป ของ แสงทอง เรื่องนี้ดำเนินอ่านยากสักหน่อย ผู้ประพันธ์ได้ชี้ให้เห็นว่า การมองคนไม่ควรมองแต่เพียงรูปร่าง เหมือนอศิรูปที่เป็นชายงามอย่างหาที่ติได้ แต่จิตใจ

ที่ซ่อนอยู่ในรูปอันใดก็ตามนั้นไม่ผิดอะไรกับสัตว์ป่า นอกจากความเพลิดเพลินที่ได้รับจากเรื่องนั้นแล้ว ยังได้คติชีวิตอีกด้วย

นวนิยายแบบสั่งสอน มีจดหมายจากดวงหรีด ของ น.ม.ด.

นวนิยายเกี่ยวกับการเมือง มี ความฝันของนักอุดมคติ ของ ม.ร.ว. นิมิตรมงคล เยาวรัตน์ คนที่โลกไม่ต้องการ ของ ศด. กุญชรโรหิต ไม่แดง ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมทย์, เมื่อ ๒๕ น. ของ ร.อ. วิชา สุจิตวัฒน์

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ ผู้ชนะสิบทิศ และด้ามกัก ฉบับฉวิพก ของ ยาชอบ ชูดีไทเฮา ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมทย์

เรื่องสั้น ชุดเรื่องสั้นของ เรียมเอง และเรื่องสั้นของยาชอบ เช่น มุมมืด เพื่อนแพ่ง อยู่เพื่อความรัก

ปรัชญาและศาสนา กามนิค ของเดส์ยูร์โกเลต์ และ นาคะประทีป, กงทพัชรรม และไกรมกาธาวพัตร ของ ดุชีโว ภิกขุ, ประวัติพระพุทธเจ้าซึ่งภาษา ขอจิตเมต แปลจาก The Life of Buddha ของ แอด ฮาติมเบค ซึ่งเป็นเรื่องที่บรรยายพุทธประวัติและคำสอนไว้อย่างเข้าใจง่ายและสนุกเพลิดเพลินเหมือนกับอ่านนวนิยาย

ถ้าท่านสนใจเกี่ยวกับหนังสือพระพุทธศาสนา ร้านหนังสือแห่งหนึ่งที่ด้ามยอด ชื่อ ร้าน สุวิธาน เป็นคลังหนังสือเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยเฉพาะ

นอกจากนี้ ยังมีหนังสือที่น่าสนใจอีกเล่มหนึ่ง คือ มันทมของ ของ หลวงวิจิตรวาทการ เป็นหนังสือที่แนะแนวทางในการฝึกฝนมันทมของให้คิดเร็ว คิดถูก และทำได้สำเร็จตามความคิดนั้นด้วย แต่เดบท ผู้ประพันธ์ได้ให้แบบฝึกหัดแก่ผู้อ่านซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ยากนัก เป็นหนังสือที่ดัดทอขยายให้เข้าใจในเรื่องมันทมของอย่างแจ่มแจ้ง เต็มไปด้วยสารัตถประโยชน์ และน่าสนใจยิ่ง

LIBRARIES IN INDONESIA

ห้องสมุดในอินโดเนเซีย

เรืองอุไร กุศลาสัย

The history of libraries in Indonesia is relatively speaking very short. But the need for library facilities is paramount in Indonesia and that is why their number keeps on increasing. Immediate factors contributing towards this effect include the relatively high prices of imported books - - if they are available at all - -, and the remarkable increase in the number of those who can read and write, as a result of the successful illiteracy campaign. To get a better picture of libraries in Indonesia, we have to mark distinctions between those maintained by Indonesians and those run by foreigners, notably foreign representation offices. In Indonesia,

เมื่อกล่าวถึงประวัติของห้องสมุดอินโดเนเซียย่อมพูดไปได้ไม่มากนัก แต่ความตระหนักของห้องสมุดอินโดเนเซียนั้นมีอยู่มากมาย เหตุนี้จึงได้มีหนังสือเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อย ๆ และดำเนินงานในเรื่องนี้โดยรีบด่วน รวมทั้งการสั่งซื้อหนังสือราคาแพงจากต่างประเทศ ผลสำเร็จในการสอนผู้ไม่รู้หนังสือ ทำให้ผู้อ่านและเขียนหนังสือได้เป็นจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความเข้าใจใน เรื่อง ห้องสมุด ของอินโดเนเซีย เราจะสังเกตได้จากความแตกต่างระหว่างห้องสมุด ซึ่งชาวอินโดเนเซียเป็นผู้ดำเนินงานกับชาวต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินงาน ในอินโดเนเซียนี้สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาและอังกฤษได้มีหนังสืออยู่เป็นจำนวนมากซึ่งพิมพ์ขึ้นในประเทศนั้น ๆ.

the United States and the United Kingdom Embassies have very wide collection of books printed in the respective countries.

As to libraries maintained by Indonesians, the best classification which could be applied at present is that based on the nature of the libraries, - general and specialized - . as for example public libraries and university libraries respectively. However, this classification can not be applied rigidly, as the library in Djakarta's museum for example contains collections of both categories. For years in the past, at present and undoubtedly in the future the library in Djakarta's museum remains and will remain the main source of knowledge for university students, especially those from the faculty of arts and sciences, economics and laws. It also attracts private persons who want to increase their general knowledge or spiritual

ห้องสมุดที่อยู่ใน ความ อำนวย การ ของ ชาวอินโดเนเซีย นั้น ในปัจจุบันอาจจัดแบ่ง แยกประเภทได้คร่าว ๆ ตามลักษณะของห้องสมุด เช่นห้องสมุดประชาชนและมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การแบ่งแยกนั้นจะถือเป็นตายตัวไม่ได้ เช่นห้องสมุดในพิพิธภัณฑ จาการ์ตาเป็นตัวอย่าง ซึ่งได้รวบรวม หนังสือ สำหรับห้องสมุดทั้งสองประเภท ในระยะเวลา ที่ผ่านไปแล้ว ปัจจุบันและในอนาคต ห้องสมุดในพิพิธภัณฑจาการ์ตาจะเป็นที่ให้ความรู้ แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะนิติในคณะ อักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ ห้องสมุดนี้เป็นที่สนใจของ ประชาชนซึ่งต้องการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หรือต้องการพักผ่อนหย่อนใจ ห้องสมุดใน พิพิธภัณฑจาการ์ตารวบรวมหนังสือไว้เป็น จำนวน มากมายในทุกสาขาวิชาและเป็นห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

recreation. The library in Djakarta's museum possesses the widest collections in practically all branches of sciences and is possibly one of the largest libraries in South East Asia.

Libraries specializing in one particular field are those maintained by the several faculties of Universities in Indonesia. In addition, private institutions set up libraries applicable to the branch of science they are interested in, as for example the library of history, politics, and sociology. Several of these are recipients of volumes from their counterparts in other countries and in turn several universities in Indonesia send their publications to foreign countries. The parliamentary library, used exclusively by members for reference purposes, may be included in this category. With its 20,000 volumes it is still inadequate to serve the purposes of parliament. It needs extension, and

ห้องสมุดที่มีหนังสือเกี่ยวกับวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะ ได้แก่ห้องสมุดของคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยอินโดเนเซีย นอกจากนี้ สถาบันของเอกชนได้จัดตั้งห้องสมุดในวิชาที่ตนมีความสนใจ เช่นห้องสมุดประวัติศาสตร์ การเมืองและสังคม ห้องสมุดเหล่านี้ได้รับหนังสือจากห้องสมุดที่ติดต่อกับต่างประเทศ และมีมหาวิทยาลัยในอินโดเนเซีย หลายแห่ง ได้ส่งหนังสือที่พิมพ์ขึ้นไปให้ต่างประเทศเป็นการแลกเปลี่ยน ห้องสมุดของรัฐสภาซึ่งสมาชิกใช้สำหรับทำการค้นคว้า เป็นห้องสมุดในประเภทนี้ มีหนังสืออยู่ ๒๐,๐๐๐ เล่มซึ่งยังไม่เพียงพอและพยายามที่จะจัดหาให้มากขึ้น

efforts are being made to correct the situation.

Public libraries in Indonesia at present come under the directions of the Community Education Department of the Education Ministry. Its function includes looking after the interests and needs of the community for reading matter. The community represents the majority of readers, including the educated general public as well as the general reader.

Indonesia's public libraries are graded into A, B, and C categories. Category A is of the elementary school standard and covers the need of a district. Category B has the standard of an intermediate school and is established in regencies. Category C with literature in Indonesian, English, German, French, and Dutch of leaving certificate and university standards, is to be found in main towns of Indonesia. At present

ปัจจุบันห้องสมุดประชาชน อยู่ใน ความควบคุมของกรมการศึกษาประชาชน กระทรวงศึกษาธิการ หน้าที่ ดูแลประโยชน์และความต้องการของประชาชน เกี่ยวกับ หนังสือต่าง ๆ ผู้อ่านส่วนมากได้แก่ผู้มีความรู้และประชาชนทั่วไป.

ห้องสมุดประชาชนในอินโดเนเซีย แบ่งออกเป็นประเภท ก, ข และ ค. ประเภท ก. มีมาตรฐานเท่ากับโรงเรียนชั้นต้น และให้ความต้องการแก่ตำบล ประเภท ข. เท่ากับโรงเรียนมัธยมศึกษา และตั้งอยู่ ตามจังหวัดต่าง ๆ ประเภท ค. มีหนังสือวรรณคดีอินโดเนเซีย อังกฤษ เยอรมัน ฝรั่งเศสและวิดิศา มีมาตรฐานในชั้นวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ตามเมืองสำคัญ ๆ ของอินโดเนเซีย ปัจจุบันอินโดเนเซียมีห้องสมุดกลางอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ๒๐๐ แห่ง และตามตำบลต่าง ๆ อีก

there are about 200 central-libraries in regencies and about 2,000 in the districts. In addition, several other districts as well as regencies do not wait for financial assistance from the government for library purposes; instead they set up committees ad hoc and indeed many district libraries have been set up as the result of cooperation between the population and the district authorities. Public libraries in Indonesia are still in their infancy. Their buildings as well as supply of books are far from satisfactory. But efforts to improve both building and the quantity of books are consistently being undertaken, for the authorities concerned realize the importance of maintaining and nurturing the success gained by the campaign against illiteracy, as libraries not only are centres of education, sources of knowledge for members of the community, but also provide spiritual recreation and important reading matter of interest to increase the ability to read, just conquered by the greater part of the masses.

๒,๐๐๐ แห่ง ตำบลหลายแห่งตลอดจนจังหวัดต่าง ๆ มิได้รอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในเรื่องห้องสมุด เขาได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษ และมีห้องสมุดของตำบลหลายแห่งได้ตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างพลเมืองกับเจ้าหน้าที่ของตำบล ในอินโดเนเซียห้องสมุดยังอยู่ในระยะเริ่มต้น อาคารและหนังสือที่มียังจะต้องปรับปรุงกันต่อไป เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเห็น ความสำคัญของการส่งเสริมผู้ด้อยรู้ จาก การสอนให้ อ่านเขียนหนังสือได้ เพราะห้องสมุดไม่เพียงเป็นศูนย์กลางการศึกษา และแหล่งความรู้แก่ชุมชนเท่านั้น แต่เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นที่รวมสิ่งพิมพ์สำคัญ ๆ อันเป็นที่น่าสนใจและช่วยให้คนส่วนใหญ่ ซึ่งเพิ่งจะอ่านออกได้มีโอกาสฝึกฝนการอ่านของเขาได้มากขึ้น

The largest personal library in Indonesia is probably that of Mr. Hatta, Indonesia's former Vice President. His interest in books was wellknown in the early days of his struggle to free Indonesia from the colonial yoke. When he was exiled from Java, he brought with him many cases of books and today his private residence needs alterations to provide room for his life-long collections. Besides maintaining his own library, Mr. Hatta also showed interest in other libraries, both governmental as well as those run by private institutions. He often asks them their difficulties and provides valuable advice to improve their libraries and overcome difficulties.

At present, the need for a national library is increasing. As a sovereign and free State, Indonesia needs an institution which would have as function to collect all published printed and unprinted cultural material available in Indonesia, including books, pamphlets etc. and films, and gramophone records.

ในอินโดเนเซีย ห้องสมุดเอกชนที่ใหญ่ที่สุดได้แก่ห้องสมุดของนายแฮตตา อดีตรองประธานาธิบดี เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าในระยะต้นแห่งการต่อสู้เพื่อปลดแอกอินโดเนเซียจากอาณานิคมของวิตันดา ท่านเป็นผู้สนใจในหนังสือ เมื่อท่านถูกเนรเทศจากชวา ท่านได้ขนหนังสือไปหลายหีบ ปัจจุบันท่านจำเป็นต้องดัดแปลงบ้านพัก เพื่อจัดห้องไว้สำหรับหนังสือที่ท่านได้รวบรวมไว้ เป็นเวลาช้านาน นอกจากมีห้องสมุดส่วนตัวแล้ว ท่านมีความสนใจในห้องสมุดอื่น ๆ อีกด้วย ทั้งที่เป็นของรัฐบาลและของสถาบันเอกชน ท่านมักจะไต่ถามถึงข้อขัดข้องและให้คำแนะนำอันมีค่าเกี่ยวกับการปรับปรุงห้องสมุดและแก้ไขอุปสรรค.

ปัจจุบันประชาชนมีความต้องการห้องสมุดของชาติมากขึ้น ในฐานะที่เป็นประเทศเอกราชและมีอธิปไตย อินโดเนเซียต้องการสถาบันซึ่งมีหน้าที่รวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่มีอยู่ในอินโดเนเซียทั้งที่พิมพ์แล้วและยังไม่ได้พิมพ์ รวมทั้งหนังสือ จดสาร ฟิล์ม และจานเสียง ดังเห็นความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องแสดงวัฒนธรรม

This is important as these collections present the cultural content of Indonesia and her history, including the structure of her community, language, traditional customs, technical developments, education and culture.

To improve and develop libraries, several schools for librarians were set up in various places in Indonesia. Instructions on librarian affairs were also conducted by correspondence. The correspondence course, which takes two years to complete, is conducted by the Community Education Department of the Education Ministry. It is meant to increase the number of personnel with additional knowledge in librarian affairs. In addition, an association of librarians, archivists and documentary specialist, has been set up in Indonesia, who among other things will look after the healthy life of libraries in Indonesia.—

ISI.

และประวัติศาสตร์ของอินโดเนเซีย คือรูป
ของชุมชน ภาษา ขนบประเพณี ความ
ก้าวหน้าทางวิชาการ การศึกษาและวัฒนธรรม.

ในการส่งเสริมห้องสมุดอินโดเนเซีย
ได้ตั้งโรงเรียนสำหรับสอนวิชาบรรณารักษ
ศาสตร์ขึ้นหลายแห่ง ทำการสอนโดยทาง
ไปรษณีย์ มีหลักสูตรการสอน ๒ ปี อยู่ใน
ความควบคุม ของกรมการศึกษา ประชาชน
กระทรวงศึกษาธิการ การสอนมีวัตถุประสงค์
ที่จะผลิตจำนวน ผู้มีความรู้ในวิชา
ห้องสมุดให้มากขึ้น นอกจากได้ตั้งสมาคม
ห้องสมุด ประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งเป็น
บรรณารักษ์ ผู้รักษาเอกสารทางราชการ และ
ผู้เชี่ยวชาญทางเอกสาร เพื่อดูแลการดำเนินงาน
ของห้องสมุดในอินโดเนเซียอีกด้วย.

ห้องสมุดประชาชน

กับ

ปัญหาคนอ่านประจำวันในชนบทของเมืองไทย

โดย... บัณฑิต

ย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ในส่วนลึกของความหวังว่า การที่จะให้ประชาชนเข้าใช้สิทธิในการอ่านหนังสือ ไม่ใช่จะเป็นของสะดวกได้โดยง่าย คอปัญหาชีวิตประจำวันเสมอไป เมื่อผู้คนที่เกี่ยวกับการศึกษาไม่พยายามหาทางทำให้สถาบันเหล่านี้ เป็นประโยชน์ต่อสังคมของตนในท้องถิ่นนั้นๆ ย่อมได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า เหมือนปลูกเรือนไว้ไม่มีคนอาศัย เช่นการทำงานบางอย่างที่จำเป็นต้องรักษาอุดมคติ เพื่อความเข้าใจซึ่งของกลุ่มชนต่างชนนมีอุปสรรค และปราศจากกำลังหนุน ผลที่สุดก็เหลือแต่ความผิดหวัง และคำคำหลอเคี้ยวนั้น จากชนบางกลุ่มที่จะพลอยซ้ำเติม จึงจำเป็นต้องพยายามหาทางเตรียมพร้อมทุกอย่างเพื่อเป็นทางแก้ไข ที่จะให้สำเร็จได้ตามความประสงค์

จุดแรกที่ควรสนใจก็คือ รัฐบาลพิจารณาปัญหาชีวิตประจำวันของกลุ่มชนในท้องถิ่นนั้นๆ ว่ามีสภาพและความคิดเห็นอย่างไร? ต้องการอะไร? เขาจะได้เข้ามาใช้สิทธิภายในห้องสมุดโดยวิธีไหน? จุดดังกล่าวนี้ กลุ่มชนที่อยู่นอกหัวเมืองเกือบไม่มีโอกาสมาใช้สิทธิได้ เพราะงานประจำวันได้เปิดโอกาสให้เขาขอยืมที่ เป็นต้นว่า รับจ้าง ทำสวน ทำนา ค้าขาย มีวแต่หาเลี้ยงตัวและครอบครัวไปวันหนึ่งๆ เว้นแต่จะหาทางให้ได้ใช้สิทธิจากโคศทัศนศึกษา (การฉายภาพยนตร์) หรือเวลามาคอยอะไรอยู่ จึงจะเป็นโอกาสให้ได้ใช้สิทธิในการค้นคว้าหาความรู้ ความคิด ความรื่นเริง วิถีนี้จะได้ผลก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมือ และมีกำลังหนุนอยู่พร้อมแล้ว เรื่องความคิดของกลุ่มชนบางท้องถิ่น ย่อมจะมีความประสงค์ ให้เกิดความสงบเรียบร้อย และปรารถนาจะทำกิจการต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งจะมองเห็นได้จากการจัดงานอะไรขึ้นในท้องถิ่นนั้นๆ เขาไม่มีความต้องการอะไรมากไปกว่าที่จะได้เห็นความเจริญของท้องถิ่น

จุดที่สองเมื่อคนในท้องถิ่นไหนมีความประสงค์อย่างไร เราจะสนองความประสงค์ได้โดยวิธีใด เช่นบริการหาหนังสือให้อ่าน แนะนำให้รู้จักตามต้องการของเขา บุคคลบางคนมักมีความปรารถนา เฉพาะความต้องการตามอารมณ์ ในทางที่ปรารถนาผิด โดยเหตุนี้บุคคลเหล่านั้นจึงมีคติในมโนภาพไม่เหมือนกันตามประการ ๆ ที่หนึ่งต้องมีคนช่วยแนะนำ ชี้แจง จึงจะทำ จะพูด จะคิด จะค้น จะดู จะไป ตามคำแนะนำโฆษณา ประการที่สอง ไม่ต้องแนะนำ เข้าไปหาเอง ประการที่สามเป็นบุคคลที่เฉยเมย ไม่เอาใจได้ เป็นคนที่ยากแก่การแนะนำ ปกติในมโนภาพของบุคคลประการที่สามนี้เป็นจุดสำคัญที่จะต้องช่วยกันหาทางแก้ไข

จุดที่สาม คือการจัดและดำเนินการเพื่อผลแห่งการศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดที่อยู่ในชนบท ไม่จำเป็นจะต้องใช้แบบอย่างของต่างประเทศเสมอไปทั้งหมด เราควรสังเกตและใช้แบบอย่างที่เราพึงจะคิดค้นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม ก็จะได้ประโยชน์ต่อความมุ่งหมาย ที่สำคัญซึ่งคิดอยู่เสมอว่า สถาบันการศึกษา ไม่ว่าอยู่ที่ไหน แห่งใด เราไม่ได้ทำขึ้นเพื่อโอ้อวดใคร เราทำขึ้นเพื่อส่งเสริม และรักษาเอาใจได้ต่อสถาบันเหล่านั้น เพื่อประโยชน์สังคมที่จะได้เจริญก้าวหน้าขึ้นได้โดยรวดเร็ว สมดังคำกล่าวของพญาพรหมกวีเมืองเหนือว่า “อยู่ถนอมะเตี๊ยะต้องดีโต หอยาได้ดัดหัน

มีการเบื่องอันใด จ่วยกิดรำเป้งแด่

ไฟนอกเขื่อนฝากนอย่าได้มาดั่ง หอว่าเปิดว่าปิด

ภายหลังภายหลังหน้าแจ้งดาวเดือนอยู่ฟ้า กับเต่าไฟส่อง” มีความหมายว่าเราอยู่ในประเทศไหน ให้อาศัยชนบทรรมนิยมในประเทศนั้น มีการงานใด ๆ ก็ช่วยกันคิด ไฟอยู่นอกบ้านอย่านำเข้าบ้าน (คงหมายถึงไฟคันหาอยู่ข้างนอกอย่านำมาในใจ) เหมือนพระจันทร์และดาว ดวงก็แต่บนท้องฟ้า ไม่เข้าเราจุดไฟเล็ก ๆ ให้เอง

การปรับปรุงกิจการทุกอย่างได้ดีจากความรู้ความชำนาญ มากกว่าความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าและทฤษฎี ข้าราชการของห้องสมุดประชาชนกับปัญหาคนอ่านประจำวันในชนบทของเมืองไทยเพียงเท่านั้น.

ข่าวสมาคม

การอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ

สมาคมได้เปิดการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ (ห้องสมุดที่มุ่งตั้งวิชาการศึกษาในสาขาหนึ่ง ๆ ได้แก่ห้องสมุดของหน่วยราชการ กรมกองต่าง ๆ ห้องสมุดของโรงงานอุตสาหกรรม ธนาคาร โรงพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น) ขึ้นเป็นครั้งแรก ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๓ ในเวลาบ่ายครึ่งวันของเวดาราชการทุกวัน มีผู้อบรมโดยตนเอง และหน่วยราชการองค์การต่าง ๆ ดังมา รวมทั้งสิ้น ๓๑ คน

ในวันสุดท้ายของการอบรม คือวันที่ ๓๑ ตุลาคม ได้มีการรับประทานอาหารร่วมกัน สมาคม ฯ ได้เชิญสมาชิกทุกท่านเข้าร่วมด้วยเพื่อพบปะกัน นายอรุณ พลศิริ อุปนายก กล่าวการอบรมแทนนายกสมาคมซึ่งติดธุระไม่ได้มาในวันนั้น พร้อมทั้งแนะนำให้ผู้รับการอบรมได้รู้จัก นายแฮร์รี่ เอช เปย์ตัน ผู้แทนมูลนิธิเอเซีย ซึ่งได้รับเชิญมาร่วมด้วย คุณประชุมพร ศิวเด่น และ ร.ต. ทวี บุตรไวยวุฒิผู้แทนของคณะผู้รับการอบรมได้กล่าวคำขอบคุณ และมอบของที่ระลึกแก่คณะอาจารย์ พร้อมทั้งขอบคุณมูลนิธิเอเซียที่ได้เอื้อเฟื้อให้ค่าใช้จ่ายในการอบรมครั้งนี้ นายแฮร์รี่ เอช เปย์ตัน กล่าวตอบว่า การที่มูลนิธิเอเซียยินดีสนับสนุนการอบรมบรรณารักษ์ ก็เพราะได้เห็นคุณค่าของห้องสมุด และบรรณารักษะนั้นจะเป็นผู้ทำให้ห้องสมุดเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ทั้งทางวิชาการและวัฒนธรรม และได้ให้ข้อคิดว่าการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือคนอื่นไม่ยากเลยเพราะมีหน้าที่จ่ายเงินเท่านั้น ความเห็นอยากตกอยู่แก่สมาคม ฯ ผู้รับความช่วยเหลือในอันที่จะจัดดำเนินการอบรมให้ได้ผลดีและคุ้มค่า

การรับประทานอาหารร่วมกัน เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๐๓ นั้น สมาคม ฯ ได้ส่งจดหมายเวียนไปยังสมาชิก ขอทราบคำตอบ ๓ ประการ คือ

๑. ความคิดเห็นในกิจการของสมาคม ฯ ที่ได้กระทำไปแล้วเพื่อทราบข้อบกพร่อง ซึ่งสมาคมจะแก้ไขปรับปรุง
๒. กิจการซึ่งจะมีคุณประโยชน์แก่สมาชิกและกิจการห้องสมุด แต่สมาคมยังมิได้ริเริ่มจัดทำ
๓. ความขัดข้องต่าง ๆ ที่บรรณารักษ์ได้ประสบ อันเป็นอุปสรรคของการดำเนินงานห้องสมุด ซึ่งสมาคมอาจจะช่วยหาทางแก้ไขได้

ในโอกาสที่สมาชิกได้มาร่วมประชุมกันในวันที่ ๓๑ ตุลาคม^๕ เดชานุการได้ถือโอกาสนำประมวลความคิดเห็นของสมาชิกที่ได้เสนอมา แดงแก่ที่ประชุมดังต่อไปนี้

๑. สมาชิกมีความรู้สึกเห็นห่างกับสมาคม ฯ และคณะกรรมการ สมาคม ฯ ควรจะให้ให้มีโอกาสได้พบปะ และติดต่อกันมากกว่านี้โดย
 - ก. จัดห้องสมุดให้มั่งคั่งมีสื่อประเภทอื่นนอกจากหนังสือวิชาการห้องสมุด เช่น หนังสือพิมพ์, ข่าวสาร และหนังสือเบา ๆ สำหรับอ่านในขณะต้องการพักผ่อน รวมทั้งสถานที่ที่ควรจะกว้างพอสบาย เป็นโอกาสให้พบปะสนทนากันในตัว
 - ข. จัดให้มีการรับประทานอาหาร หรือ นำมาร่วมกันบ่อย ๆ ประมาณเดือนละครึ่ง
 - ค. จัดพิมพ์ข่าวของสมาคมแจกให้สมาชิกให้ทราบ เดือนละครึ่ง เพราะข่าวในวารสารห้องสมุด พิมพ์ออกเพียงปีละ ๔ เล่ม เท่านั้น
๒. การอบรมวิชาห้องสมุดนั้น สมาชิกเห็นว่ามั่งประโยชน์มาก แต่ระยะเวลาการอบรมน้อยไป ได้ความรู้ยังไม่เพียงพอ และการอบรมนั้นได้จัดให้มีเฉพาะในกรุงเทพฯ เท่านั้น บรรณารักษ์ต่างจังหวัดไม่มีโอกาส สมาคมควรจะเปิดการอบรมในภาคต่าง ๆ ยิ่งกว่านั้น ถ้าสมาคม ฯ ดำเนินการจัดห้องสมุดตัวอย่างให้ลักษณะแห่งก็จะดีมาก การอบรมแต่ละครั้งควรจะประกาศให้ทราบทั่วกันล่วงหน้านาน ๆ
๓. สมาคมควรจัดให้มีกรรมการหรือสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ออกไปตรวจดูความถูกต้องเหมาะสมของห้องสมุด ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคม ฯ

๔. ขอให้สมาคมฯ จัดทำรายชื่อหนังสือมาตรฐาน ซึ่งสมควรจะซื้อไว้ในห้องสมุด เพื่อเป็นคู่มือของบรรณารักษ์ในการเลือกหนังสือ

๕. ขอให้สมาคมฯ จัดการเทียบวิทยฐานะของบรรณารักษ์ ซึ่งได้รับการอบรมแล้ว

๖. ขอให้สมาคมฯ ออกวารสารห้องสมุด เป็นรายเดือน

ข้อเด่นของสมาชิกทั้งหมดนี้ บางรายการได้อยู่ในโครงการที่จะจัดทำอยู่แล้ว และบางรายการก็ได้รับและพิจารณาแล้ว แต่หากยังมีอุปสรรคอยู่ ซึ่งสมาคมจะได้พยายามแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ของสมาชิก

การย้ายสถานที่ตั้งสมาคม

เนื่องด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการใช้ตึกอันเป็นที่ตั้งสมาคมห้องสมุดฯ เพื่อกิจการของมหาวิทยาลัย และได้เสนอให้สมาคมห้องสมุดฯ เช่าอยู่อาศัยในตึกสโมสรนิสิตเก่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ คณะกรรมการเห็นว่าสมาคมยังไม่อาจมีสถานที่เป็นของตนเองได้ คณะกรรมการจึงลงมติให้ย้ายสถานที่ตั้งสมาคมจากที่ตั้งเดิมไปอยู่ ณ ตึกสโมสรนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายในวันที่ ๓๓ มกราคม ๒๕๐๒ สถานที่นั้นอยู่ถนนเดียวกับสถานที่เดิม แต่อยู่ถัดไปทางใต้ ตรงข้ามกับด้านหน้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ข่าวสมาชิก

สมาชิกหน้าใหม่ผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นนี้คือ คุณจิตรรา ดินทอง คุณ อัยยิกา และ คุณนวนนิตย์ โรจนเสนา ผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาวิชาห้องสมุดจากมหาวิทยาลัยอินเดียนามาไม่กี่เดือน คุณจิตรราช่วยบิณฑบาตหรือในการจัดการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะมาตั้งแต่ต้น แต่ด้วยบ่าวยวันหนึ่ง ก็มีเสียงมาตามสายจากเธอว่า “ตายจริง คิดว่าจะถอนกันตอนเช้าตอนบ่ายดิฉันปลุกตัวไม่ได้เลยล่ะ มีด่อนเต็มทุกบ่าย” คุณจิตรราเป็น Active member ที่ไม่เคยเว้นไปในงานของสมาคมฯ คุณนวนนิตย์ เชื้อสายของค่ายเหลืองแดง มีด่วนสำคัญ

ในการอบรมคราวนี้ (เดือนตุลาคม) ทั้ง ๆ ที่หนังสือตำราของเขายังตามมาไม่ทัน ทั้งต้องทำน่วมมือในกิจการของสมาคมอย่างเต็มอกเต็มใจ ขณะทำงานในห้องสมุดเดียวกัน คือ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อีกผู้หนึ่งซึ่งไม่ใหม่สัก แต่ก็ไม่เก่า คือ คุณจินดา ถึงหยี่วิชา ผู้ช่วยเหต้อย่างเข้มแข็งในการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ เนื่องจากชำนาญการแยกหมู่ และการทำบัตรรายการมานานปี จึงรับหน้าที่สอนการแยกหมู่ และทำบัตรรายการในการอบรมบรรณารักษ์ ซึ่งสมาคมฯ จัดให้มาขึ้นในปี นี้ ทั้งสองคราว เป็นอาจารย์ที่ได้มีญาว่า “ เดียงแจ้ว ๆ อยู่ไม่ขาด น้ำก้วจะเหินหายตาย ” คุณจินดาเริ่มรับใช้ตุลาคมฯ ตั้งแต่กลับจากสหรัฐได้เพียง ๓ เดือน โดยการขาดไปจัดห้องสมุด ร.ร. ผักไห่ครุ จังหวัดอุบล แต่บ่นอุบอิบว่า “ ยังไม่ทันหายคิดถึงลูกเลย ”

คุณจินดาเป็นอักษรศาสตร์บัณฑิตเกียรตินิยม จากวัดสมบุญ และได้รับปริญญาโททางวิชาห้องสมุดจากมหาวิทยาลัย อิตินอยด์ ทำงานในห้องสมุดศาลาอเมริกันมาตั้งแต่เริ่มทำงาน ปัจจุบันเป็นบรรณารักษ์ฝ่ายวิชาการของศาลาอเมริกัน

คุณวิบูลย์เพ็ญ ชัยปราชญ์ ได้บุตรชายที่น่ารักอีกคนหนึ่งเมื่อเดือนตุลาคมนี้ ตุลาคมขอแสดงความยินดีด้วย ถ้าหากไม่ขาดของเรือนแล้ว คงจะหัดเลี้ยงการด่อนวิชาหนึ่งวิชาใดในการอบรมฯ ไม่ได้แน่ คุณวิบูลย์เพ็ญ รับใช้ตุลาคมฯ อย่างเงียบ ๆ โดยการตรวจเรื่องลงในวารสารห้องสมุด มาตลอดปี

ตุลาคมขอขอบคุณในการร่วมมือของท่าน.

ข่าวห้องสมุดเคลื่อนที่

เมื่อเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา จังหวัดศรีสะเกษได้จัดให้มีการอบรมครูโรงเรียน
ปรับปรุงชั้นมัธยมศึกษา ๓๐ วัน คือตั้งแต่วันที่ ๑๐ ถึงวันที่ ๒๐ ในการอบรมครั้งนี้ มีครู
จากโรงเรียนต่าง ๆ เข้ารับการอบรม ๓๒๐ คน วัตถุประสงค์ของการอบรมก็เพื่อให้ครู
ได้ทราบถึงแนวทางบริหารการศึกษา, พัฒนาการของเด็ก, การจัดโรงเรียน, การสร้าง
และหลักการสร้าง ตลอดจนวิธีใช้อุปกรณ์การสอน, หลักการสอนวิชาต่าง ๆ และการจัด
ห้องสมุดโรงเรียน ตลอดจนระยะเวลาของการอบรมครั้งนี้ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ
ได้นำห้องสมุดเคลื่อนที่ไปบริการแก่ผู้เข้ารับการอบรมอย่างกว้างขวาง และเปิดให้ใช้ห้อง
สมุดได้โดยเสรี นอกจากหนังสือและนิตยสารต่าง ๆ ที่นำไปบริการแล้ว ยังมีแผ่นป้ายติด
ภาพข่าวการศึกษา และภาพต่าง ๆ อันควรแก่การสนใจอีกด้วย ปรากฏว่าการเปิดห้องสมุด
เคลื่อนที่ครั้งนี้ได้รับความสนใจจากบรรดาครูที่เข้ารับการอบรมเป็นอันมาก และดังที่นำ
พากันนอกเหนือไปจากนั้นก็ หนังสือที่นำไปบริการไม่มีการสูญหายเลยแม้แต่เล่มเดียว
จะมีบ้างก็แต่เพียงชอกช้าและชำรุด ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมดาสามัญของหนังสือที่ได้รับความ
สนใจจากผู้อ่าน.

ข่าวการประชุมใหญ่ประจำปี

สมาคม ฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมใหญ่ประจำปี ในวันที่ ๒๘ ธ.ค. ๒๕๐๑ เพื่อแสดงกิจการและเลือกตั้งกรรมการชุดใหม่ พร้อมทั้งขอเชิญสมาชิกมารับประทานอาหารกลางวันด้วย ก่อนจะถึงวันนั้น (ที่ ๒๘ ธ.ค. ๒๕๐๑) มีผู้ตอบรับจะมาร่วมในการประชุมใหญ่ ประมาณ ๗๐ คน แต่ในวันจริงปรากฏว่ามีเพียง ๓๐ คนเศษ แกมมัสหมั่น จึงต้องเหลือติดภาชนะกลับไป ส่วนห่อหมกหมูนั้นผู้มาได้ทำหว่าทแทน อีกคนละ ๓ กระทง จึงหมดเกลี้ยง จนมิใช่แถมदानันไม่มีปัญหาเลย ได้ลงกระดาศแจกดมาชิกผู้มาจากทางไกล ถูกลดกลับไปรับประทานคัสที่ที่พัก การประชุมใหญ่วันนั้นสนุกสนานครึกครื้นอย่างกันเอง เริ่มเปิดการประชุมประมาณ ๙ น. เศษ โดยอุปนายกกกล่าวต้อนรับและปราศรัยแก่สมาชิกผู้ซึ่งไม่ได้พบกันนาน เหรียญณิกแสดงกิจการเงินของสมาคม และประธานแผนกต่าง ๆ แสดงกิจการที่ได้ปฏิบัติในรอบปี เดรั้งแล้ว คุณเอื้อ บุษปะเกศ หงส์กุล ผู้ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการได้เสนอ ขอแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสมาคม ฯ ต่อ ที่ประชุมใหญ่ใน ข้อที่ เห็นว่าเป็นอุปสรรคแก่การดำเนินงาน ดมาชิกได้แสดงความเข้าใจและเห็นใจคณะกรรมการ ในการปฏิบัติงานของสมาคม ฯ เป็นอย่างดี การซักถามและอภิปรายได้ดำเนินไปจนถึงเวลา รับประทานอาหารกลางวัน

ตอนบ่ายที่ประชุมได้แต่งตั้งกรรมการตรวจนับคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการสมาคม ประจำปี ๒๕๐๒ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตรวจนับคะแนนเสียง คือ

๑. คุณชาญ อิศรางกูร
๒. ม.ร.ว. สุรวัช ศรีวัช
๓. คุณขาว ดีขาว
๔. ร.อ. ประธาน ทองภักดี

กรรมการทั้ง ๔ ท่าน ทำงานอย่างคร่ำเคร่งจนเกือบถึง ๕ โมงเย็น จึงนับคะแนน
เสร็จ ^{๒๕} ทงนเพราะปรากฏว่าสมาชิกเสนอข้อผู้เป็นกรรมการแตกต่างกันเป็นจำนวนมาก รวม
มีข้อที่ถูกเสนอถึง ๑๘๘ คน ระหว่างการนับคะแนน คุณดุษ วรคำตัน ได้ได้ถึงกิจการ
ส่วนปลีกย่อยของสมาคม รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่ยังจะต้องคิดแก้ไขจัดทำอีก และเชิญ
สมาชิกให้ช่วยแสดงความคิดเห็น และเล่าเรื่องที่ขัดข้องใจในกิจการด้านนี้ เราปรึกษาหารือ
กันอยู่จนถึงเวลาประกาศผลเลือกตั้งกรรมการ ผู้ที่ทำให้ประชุมในวันนั้นซาบซึ้งและเกิด
กำลังใจในการช่วยกิจของสมาคม คือ คุณอารี ดีชาว ซึ่งเดินทางจากศรีสะเกษมาร่วม
ประชุมในคราวนี้ด้วยความตั้งใจ พร้อมกับได้นำรูปเขาพระวิหาร มามอบให้แก่สมาคมรูป
หนึ่ง เป็นเวลาใกล้ค่ำที่เราแยกย้ายจากกันไป.

MALAYAN LIBRARY GROUP

Fourth Annual Report

November 1, 1957 to October 31, 1958.

Officers and Committee.

Chairman	.. Miss J. M. Waller
Vice - Chairman	... Mrs. H. Anuar
Hon. Secretary	.. Mr. Ee Cheng Hoe
Hon. Treasurer	.. Mr. A. J. Loveday
Members of	.. Miss L.M. Andrews
Committee	.. Mr. L. M. Harrod.
	.. Miss Kho Lian Tie
	.. Mr. P. J. Verghese
	.. Mrs. Wang - Chen Hsiu Chin
Co - opted	.. Miss E. Aroozoo
	.. Miss E. J. Carnell

Committee meetings. During the year under review three committee meetings were held and it is gratifying to note that a 100 % attendance was recorded at each of these meetings. In addition there are five Sub - Committees appointed.

Lending Library : Miss Andrews, Mr. Harrod, Miss Carnell, Chairman,
Vice - Chairman, Secretary & Treasurer.

Library Week : Mr. Harrod, Mr. Martin, Miss Carnell, Chairman,
Vice - Chairman, Secretary & Treasurer ; Mr.
Verghese and Mr. Emslie (corresponding
members).

Library Statistics : Mr. Harrod, Mrs. Wang, Mr. Loveday, Chairman,
Vice - Chairman & Secretary.

Programme : Miss Kho, Mrs. Wang, Chairman & Secretary.

Upcountry Programme : Miss Andrews, Chairman & Secretary; Mr. Verghese
(corresponding member)

These met five times.

General meetings. Altogether four meetings were held in Singapore, a conducted tour of the Straits Times Press and three technical lecture meetings. Attendance at these meetings was fairly good (about 20). Details as follows :

Thursday, 12th June (Queen's Birthday) more than 20 members and friends turned up for a two-hour conducted tour of the Straits Times press where they were shown the various aspects of printing, photogravure and the filing of news and photographs.

Monday, 16th June. Lecture by Mr. Harrod on Recent bookmobile developments in Great Britain with applications to Singapore and Malaya.

Monday, 21st July. Charging systems. Speakers: Miss Carnell on University and technical libraries and Miss Aroozoo & Miss Love on School libraries.

Monday, 18th August. Book preservation and bookbinding & repairing.

Speakers : Mr. Loveday on Book preservation and Mr. Lee Kim Heng (of Government Printing Office, Singapore) on Bookbinding and repairing.

Arranged by the Programme Sub - Committee these three lectures, with a discussion at the end of each, were held in the Board Room of the Y.M.C.A.

It is regretted that a fifth meeting at Kuala Lumpur planned for September/October did not materialise. Miss Waller and Miss Carnell met with nine K.L. members of the Group in April. At this meeting general problems including setting up of a Federation Branch, technical questions and librarian status were discussed. The Upcountry Programme Sub-Committee decided, as a result of certain recommendations at this meeting, to hold a course of technical lectures, a project which had to be abandoned when it was found that not enough K.L. support would be forthcoming at this stage. Eventually, after some correspondence it has now been decided to hold the K.L. meeting sometime towards the latter part of January next year in the form of a seminar entitled "The present library situation in Malaya." The Library Week Sub-Committee will be featuring this seminar as a climax to a three day celebration.

Newsletter. Two numbers have so far appeared since the last Annual report, one in December 1957 (edited by Miss Love) and the other in May 1958 under the editorship of Miss E. Aroozoo who took over from Miss Love at the begining of the year. A Third number will contain the Group Memorandum on Public Library Service for the Federation as its main feature and is in the process of publication.

Membership. The membership has been increasing steadily during the year and at the time of writing this report there are 98 members on the register - 52 in Singapore, 37 in the Federation and 9 overseas - although 25 have not kept their subscriptions up to date.

Increase : 17

Resignation : 1

Membership lapsed : 18

General. Early in the year the Asia Foundation once again generously donated a further \$3,000 to the Group to help extend our activities.

Following this generous grant the Group has set aside a sum (between \$200 to \$300) to be expended for the setting up of a library of L.A. textbooks. This collection (initially one copy of each book in print required for 1st Professional examinations) will be housed in the British Council, Kuala Lumpur, and will be available to members of the Group with priority given to those with no other resources. The U. S. I. S., Singapore, has promised to donate some items for this library, including the latest edition of Dewey Classification. We are grateful to the British Council, Kuala Lumpur, for offering to look after the collection. Some of the titles have already arrived and as soon as the regulations have been drawn up by the Lending Library Sub-Committee this collection will be a great help to members particularly those taking Library Association examinations.

Preliminary work has begun by the Library Statistics Sub-Committee to conduct a statistical survey of libraries (English, Chinese, Malaya, & Tamil)

in Malaya and Singapore. Questionnaires are being prepared and will be sent to all public, non-public (i.e. special, technical and government) and secondary school libraries in the whole of Malaya and Singapore. It is hoped to obtain from the data collected a comprehensive picture of the library situation in this part of Asia, which would be very useful not only from the statistical point of view but also for reference purposes. Furthermore, the data could be utilised as a guide for future library development in this country.

As stated earlier in the report the Group has now decided to publish the Memorandum on Public Library Service for the Federation in the next number of the Newsletter. This Memorandum, which has been prepared by the Group at the request of the Federation Adult Education Association for submission to the Federation Ministry of Education, will feature again in the forthcoming seminar in Kuala Lumpur.

The possibility of setting up a K.L. Branch of the Group was discussed during the year but had to await till the forthcoming Annual General Meeting at the end of November this year for an amendment to the Constitution to be made before it could be established.

The thanks of the Group are due to the Asia Foundation, British Council of Kuala Lumpur, U. S. I. S. of Singapore, the Straits Times Press and to the many individuals who have assisted the Group in one way or another in making the past twelve months a year of progress.

Statement of Receipts and Payments for Year ended 13th October, 1958

R E C E I P T S

Balance as at 1 November 1957 :

Cash at Bank \$480.80

Cash in Hand 55.70 \$ 536.60

Subscriptions received 225.00

Donation : Asia Foundation 3,000.00

Sale of Book 12.90

P A Y M E N T S

Transport & Subsistence :

K.L. Meeting 1957 \$ 126.70

Committee Meetings 291.80 \$ 418.50

Hire of Room for Singapore Meetings 15.00

Stationery 118.25

Honorarium for typing & duplicating

Newsletter and circulars 77.78

Postage 32.15

Bank charges 13.75

Phone calls 6.20

Lending Library 52.20

Balances at 31 October 1958 :

Cash at Bank \$2,818.70

Cash in Hand 222.15

\$3,774.50

I have examined the above Receipts and Payments Account with the Cash Book & Vouchers submitted by the Hon. Treasurer and certify same to be in accordance therewith.

Chan Kee Kok
Hon. Auditor

Anthony J. Lovedy
Hon. Treasurer

WITH COMPLIMENTS
OF THE
MALAYAN LIBRARY GROUP

Hon. Secretary,
c/o Faculty of Medicine Library,
Sepoy Lines,
Singapore. 3.